ÚZEMNÝ PLÁN MESTA

POLTÁR

NÁVRH

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

JÚN 2001

1

PROJEKTOVÁ KANCELÁRIA
☎ 048 4163014
Ing.arch. J. Dižka
ing.arch. Ľ. Dižková
974 00 Banská Bystrica, A.Matušku 26

AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

O B S A H

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE ... Str.1
1.1 Východiskové podklady ... Str.2
2. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA ... Str.3
3. ŠIRŠIE VZŤAHY ... Str 3
4. OBYVATEĽSTVO, BYTOVÝ FOND A PRACOVNÉ PRÍLEŽITOSTI ... Str.4
5. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA ... Str.7
5.1 Bytový fond ... Str.7
5.2 Občianska vybavenosť, rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch ... Str.9
5.2.1 Občianska vybavenosť ... Str 9
5.2.2 Rekreácia a cestovný ruch ... Str.15
6. OPIS A ODÔVODNENIE NAVRHOVANEJ ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE RIEŠENIA MESTA ... Str.18
7. NÁVRH REGULATÍVOV FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA ... Str.20
7.1 Regulatívy určujúce bariéry a limity rozvoja ... Str.20
7.2 Regulatívy určujúce podmienky pre rozvoj územných celkov ... Str.20
7.3 Regulatívy funkčné ... Str.21
7.4 Limity stavebného využitia pozemkov ... Str.25
8. VÝROBA ... Str.26
8.1 Priemyselná výroba a stavebníctvo ... Str.26
8.2 Poľnohospodárska výroba ... Str.27
8.3 Lesné hospodárstvo ... Str.29
9. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ... Str.31
9.1 Ochrana ovzdušia ... Str.32
9.2 Ochrana vôd ... Str.32
9.2.1 Legislatívna ochrana ... Str.32
9.3 Ochrana pôdy ... Str.35
9.4 Hluk ... Str.36
9.5 Žiarenie ... Str.37
9.6 Odpadové hospodárstvo ... Str.37
10. ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES) ... Str.39
10.1 Ochrana prírody ... Str.42
10.1.1 Územná ochrana ... Str.42
10.1.2 Druhová ochrana ... Str.42
10.1.3 Nerastná surovinová základňa, jej využitie a ochrana ... Str.42
10.2 Ochrana kultúrneho dedičstva ... Str.43
10.2.1 Ochrana nehnuteľných kultúrnych pamiatok ... Str.43
11. DOPRAVA ... Str.44
11.1 Návaznosť riešeného územia na nadradené dopravné trasy - širšie dopravné väzby ... Str.44
11.1.1 Doprava železničná ... Str.44

11.1.2 Doprava cestná ... Str.44
11.2 Zhodnotenie súčasného stavu v meste Poltár ... Str.44
11.2.1 Cesty a doprava automobilová ... Str.44
11.2.2 Doprava železničná - ŽSR ... Str.46
11.2.3 Doprava SAD ... Str.46
11.2.4 Motorizácia v meste Poltár ... Str.47
11.3 Návrh dopravy ... Str.47
11.3.1 Orientačná prognóza dopravy na cestnej sieti ... Str.47
11.3.2 Výhľadový stupeň individuálnej automobilizácie - počet osobných áut v jednotlivých okrskoch mesta ... Str.49
11.3.3 Doprava cestná - funkčné triedenie komunikácií - návrh kategórií ... Str.51
11.3.4 Doprava hromadná SAD ... Str.52
11.3.5 Doprava železničná ... Str.52
11.3.6 Doprava statická ... Str.52
11.3.7 Doprava pešia a cyklistická ... Str.53
12. VODNÉ HOSPODÁRSTVO ... Str.55
12.1 Katastrálne územie mesta Poltár - súčasný stav ... Str.55
12.1.1 Hydrogeologické pomery ... Str.55
12.1.2 Zdroje vody a ich ochrana ... Str.55
12.2 Katastrálne územie mesta Poltár - navrhovaný stav ... Str.57
12.2.1 Úprava odtokových pomerov ... Str.57
12.2.2 Zdroje vody a ich ochrana ... Str.58
12.2.3 Zásobovanie pitnou vodou ... Str.58
12.2.4 Odvádzanie zneškodňovanie odpadových vôd ... Str.58
12.3 Mesto a mestské časti - navrhovaný stav ... Str.58
12.3.1 Zásobovanie pitnou vodou - súčasný stav ... Str.58
12.4 Návrh zásobovania pitnou vodou ... Str.60
12.4.1 Výpočet potreby pitnej vody ... Str.60
12.4.2 Návrh zásobovania pitnou vodou ... Str.63
12.4.3 Návrh zásobovania prevádzkovou vodou ... Str.64
12.4.4 Návrh odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd ... Str.65
12.4.5 Vodné toky a nádrže ... Str.67
13. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU ... Str.67
13.1 Nadradené trasy elektrovodov ... Str.67
13.2 Súčasný stav v zásobovaní riešeného územia elektrickou energiou ... Str.67
13.3 Zhodnotenie súčasného systému zásobovania riešeného územia elektrickou energiou ... Str.68
13.4 Návrh potreby elektrickej energie (bilancie a výkonové nároky) ... Str.68
13.5 Návrh riešenia na zásobovanie elektrickou energiou ... Str.70
14. ZÁSOBOVANIE PLYNOM ... Str.71
14.1 Nadradené plynovody ... Str.71
14.2 Plynofikácia mesta Poltár - stav ... Str.72
14.3 Návrh plynofikácie mesta Poltár ... Str.72

14.4 Návrh plynofikácia urbanistických okrskov Str.73
15. ZÁSOBOVANIE TEPLOM Str.75
16. POŠTA A TELEKOMUNIKÁCIE Str.76
16.1 Zhodnotenie zabezpečenia územia telekomunikačnými zariadeniami Str.76
17. OBSAH DOKUMETÁCIE ..... Str 79

Územný plán mesta Poltár

spracoval A.U.R.A. - Ateliér urbanizmu a architektúry,

974 01 Banská Bystrica, Matuškova 26,

pracovisko

974 01 Banská Bystrica, Brezová 56,

č.t. 048 416 3014, 0905 265102

A.U.R.A. Banská Bystrica

Jún 2001

Mestské zastupiteľstvo mesta Poltár, potvrdzuje platnosť územnoplánovacej dokumentácie v zmysle uznesenia MsZ č. 3/2001, BI/-1 zo dňa 21. júna 2001.

V Poltári 21. júna 2001

Ján K O R S O

primátor

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE

Mesto Poltár, na základe hodnotenia svojich územno plánovacích dokumentov, podľa ktorých sa usporiadanie a rozvoj územia mesta, dospelo k názoru, že doteraz platná územno plánovacia dokumentácia už nezodpovedá súčasným spoločenským a ekonomickým podmienkam pri rozhodovaní poslancov Mestského zastupiteľstva, orgánov samosprávy a štátnej správy o uspokojovaní územných požiadaviek občanov, právnických a fyzických subjektov vo všetkých socioekonomických sférach.

V súčasnej dobe je pre Mesto Poltár v platnosti územný plán schválený v roku 1979, ktorý bol prehodnocovaný z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Zákonom č. 369/1990 Zb. o Obecnom zriadení, v úplnom znení zákona č. 481/1992 Zb., boli na obce a mestá prenesené právomoci a jednou z nich je aj obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacej dokumentácie (ďalej ÚPD) sídelných útvarov a zón, čím samosprávy dostali rozhodovaciu právomoc, ale i zodpovednosť za svoj sociálno ekonomický a územný rozvoj vo všetkých oblastiach s priemetom na celé katastrálne územie mesta.

Z tohoto dôvodu Mestský úrad v Poltári objednal vypracovanie územného plánu špecializovanej projektovej kancelárii A.U.R.A. - Ateliér urbanizmu a architektúry Banská Bystrica. V zmysle zákona č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a podľa § 24 ods.2, vyhlášky č. 84/1976 Zb. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení vyhlášky č. 77/1992 Zb., sa územnotechnické riešenie rozvoja mesta Poltár preverilo urbanistickou štúdiou.

Forma urbanistickej štúdie umožnila integráciu niekoľkých fázových krokov a po jej prerokovaní a pripomienkovom konaní bola prehlásená za koncept návrhu. Po vzájomnej dohode medzi obstarávateľom a zhotoviteľom územného plánu sa v jednej etape spracovali prípravné práce, aktualizácia mapových podkladov, prieskumy a rozbory s analýzami a koncept návrhu formou urbanistickej štúdie.

Po obsahovej a formálnej stránke bola urbanistická štúdia, podľa § 24 ods.1, vyhlášky č.377/1992 Zb., spracovaná na úrovni konceptu územného plánu. Podľa § 25 vyhlášky č. 377/1992 Zb. sa uskutočnilo prerokovanie urbanistickej štúdie. Obstarávateľ v tridsaťdňovej lehote, pozval dotknuté orgány štátnej správy, fyzické a právnické osoby na prerokovanie s tým, že v tejto lehote sa mali všetci zainteresovaní oboznámiť s návrhom riešenia urbanistickej štúdie územného plánu uplatniť svoje pripomienky, návrhy a podnety. K vystavenej dokumentácii, počas tridsaťdňovej lehoty, podávali záujemcom odborné stanoviská pracovníci Mestského úradu, oddelenia výstavby v Poltári. Po prerokovaní urbanistickej štúdie, na ktorom podal zhotoviteľ dokumentácie odborný výklad, spracoval obstarávateľ dokumentácie písomný záznam uplatnených pripomienok (prehľad pripomienkového konania) a pripravil ho na rokovanie Mestskej rady, ktorá ho uznesením č. 6/96 odporučila Mestskému zastupiteľstvu na schválenie.

Na základe uznesenia MZ č. 1/97, Mestský úrad, oddelenie výstavby, v zmysle § 27 ods.1, vyhlášky č. 377/1992 Zb., vydal "Pokyny na vypracovanie návrhu územného plánu mesta Poltár".

1.1 Východiskové podklady

Pre vypracovanie územného plánu mesta Poltár boli použité tieto podklady:

- Zásady pre realizáciu územného rozvoja Slovenska - schválené uznesením Vlády SR č.1124/94
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska - záväzný územnoplánovací podklad
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, schválenej vládou SR uznesením číslo 619 zo 7.9.1993
- Národný environmentálny akčný program SR - schválený vládou SR uznesením č. 350/1996
- ÚPN VÚC okresu Lučenec - Prieskumy a rozbory, spracovateľ URBION Banská Bystrica, (apríl 1992)
- Doplňujúce prieskumy a rozbory ÚPN VÚC okresu Lučenec, spracovateľ A.U.R.A. Banská Bystrica, (november 1995)
- Urbanistická štúdia VÚC okresu Lučenec, spracovateľ A.U.R.A. Banská Bystrica, dva varianty (1996)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Lučenec, spracovateľ APS-ECOS Košice, (1994)
- Program odpadového hospodárstva okresu Lučenec, spracovateľ Okresný úrad životného prostredia Lučenec, (1993)
- Koncepcia starostlivosti o životné prostredie okresu Lučenec, spracovateľ Okresný úrad životného prostredia Lučenec, (1993)
- Program odpadového hospodárstva okresu Poltár do roku 2000, spracovateľ Okresný úrad, odbor životného prostredia v Poltári, (1997)
- Komplexný model rozvoja Slovenska z hľadiska 21.storočia, MH SR, (1995)
- Priemyselná politika SR (1995)
- Správa o stave malého a stredného podnikania a jeho podpore v SR v 1.polroku 1995, MH SR, (1995)
- Informácia o možnostiach postupného zavádzania čistejších technológií v hospodárstve SR, MH SR, (1995)
- Surovinová politika SR v oblasti nerastných surovín, MH SR, (1995)
- Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v SR 1996 (MP SR 09/1996)
- Správa o lesnom hospodárstve v SR 1996 (MP SR 09/1996)
- Uznesenie vlády SR č.499/95 k programu transformácie a rozvoja železničnej dopravy do r.2000, (1995)
- Zásady štátnej dopravnej politiky SR schv. uzn. vlády SR č. 648/93, MDSaVP SR, (1993)
- Aktualizácia energetickej koncepcie pre SR do r. 2005, MH SR, (1995)
- Zámery rozvoja cestovného ruchu na Slovensku a návrh na zriadenie Agentúry na podporu propagácie a marketingu CR Slovenska, MH SR, (1995)
- Hydroekologický plán, spracovateľ Povodie Hrona Banská Bystrica, (1995)
- Vodohospodársky plán povodia Ipľa, spracovateľ Povodie Hrona Banská Bystrica, (1995)
- Správa o stave okresu Poltár a vytýčenie jeho ďalšieho rozvoja, Vestník OÚ v Poltári čiastka 2 z 12.marca 1997
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR

2. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie mesta Poltár je vymedzené katastrálnymi územiami /k.ú./ predtým samostatných sídiel Poltár, Zelené a Slaná Lehota s celkovou výmerou 3 053,00 ha v nasledovnom zložení:

Tabuľka č.1

Poľnohospodárska pôda v ha	orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	trvalý trávny porast	Spolu
	1 552	0	0	60	13	302	1 927

Nepoľnohospodárska pôda v ha	lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvoria	ostatné plochy			Spolu
	774	45	118	189	0	0	1 126

Celková výmera v ha		3 053

*Stav 31.12.1996 podľa OŠÚ v Lučenci

3. ŠIRŠIE VZŤAHY

Mesto Poltár je sídlom okresu, ktorý patrí do severnej časti pásu juhoslovenských okresov, ktoré v minulom období mali nedostatočný ekonomický i demografický vývoj, nedostatočne zhodnotený prírodný a polohový potenciál pre koncentráciu obyvateľstva a rozvoj moderných priemyslových výrob na báze prírodných zdrojov nachádzajúcich sa na ich území.

Na území okresu Poltár k 31.12.1996 žilo 24 103 obyvateľov v 22 obciach, z ktorých jedna - Poltár - má štatút mesta. V meste Poltár žije 5 994 obyvateľov čo predstavuje 24.8 % z celkového počtu obyvateľov okresu. Rozloha okresu je 505 km^2 a jeho prevažná časť patrí do Revúckej vrchoviny.

Z hľadiska základnej koncepcie makrosídelného systému Slovenska, v prípade okresov Lučenec, Poltár, Rimavská Sobota a Veľký Krtíš, spočíva rozvoj v podpore rozvoja sídelného systému južnej časti stredného Slovenska formou disociovaného sídelného systému ťažísk osídlenia, preväzujúcich hlavné sídelné ťažiská západnej /Bratislava/ a východnej /Košice/ časti Slovenska vzájomne prepojených výkonnou regionálnou dopravou, orientovaných prednostne na rozvoj aktivít terciéru a kvartéru, rozvoja turizmu a ochrany krajiny. Okresné mesto Poltár má v tomto systéme plniť funkciu centra regionálneho významu (podľa urbanistickej štúdie územného plánu veľkého, územného celku okresov Lučenenc a Poltár) so smerovaním svojho rozvoja tak, aby zapadalo do sídelného systému Slovenska a tvorilo základnú sídelnú kostru juhoslovenských miest v novoutvorenom Banskobystrickom kraji.

4. OBYVATEĽSTVO, BYTOVÝ FOND A PRACOVNÉ PRÍLEŽITOSTI

Súčasný stav

Vývoj obyvateľstva od šesťdesiatych rokov až do súčasnosti je charakterizovaný spomaľovaním reprodukcie obyvateľstva. Neustále klesá pôrodnosť, znižuje sa počet žien vo vekovej skupine 20 až 34 rokov, výsledkom je znižovanie medziročného prirodzeného prírastku obyvateľstva. Okrem prirodzeného prírastku obyvateľstva má v jeho vývoji význam aj mechanický pohyb, ktorý bol pre rozvoj mesta dominujúci.

Pohyb obyvateľov v meste Poltár od ostatného sčítania ľudu, domov a bytov v roku 1991 do 31.12.1996, podľa údajov Okresného štatistického úradu v Lučenci, bol nasledovný:

Tabuľka č.2

Obyvateľstvo	Spolu	z toho		v predproduktívnom veku		v produktívnom veku			v poproduktívnom veku	
		muži	ženy	0 - 14	v %	muži 15 - 59	ženy 15 - 54	v %	+55, +60	v %
Rok 1991 /podľa SĽBD/	5 823	2 791	3 032	1 625	27,9	1 712	1 711	59,4	775	12,7
Rok 1996 /podľa OŠÚLC/	5 951	2 853	3 098	1 343	22,6	1 915	1 899	64,1	794	13,3
+ prírastok, - úbytok	+ 128	+ 62	+ 66	- 348		+ 203	+ 188		+ 19	
index rastu	102,2			80,9		111,9	111		102,5	

Od roku 1991 do roku 1996 nárast obyvateľstva v meste Poltár pokračuje indexom rastu 100,2. Nárast počtu obyvateľov za toto obdobie je ovplyvňované mechanickým pohybom obyvateľov, keď migračné saldo bolo aktívne. Prirodzený pohyb obyvateľstva bol pasívny, čo deformuje aj vekovú skladbu obyvateľstva ako ukazuje tabuľka č.1. Celkový prírastok v sledovanom období na 1000 obyvateľov v meste Poltár bol 5,82 obyvateľov.

Návrh územného plánu mesta Poltár, pre potreby bilancovania, rozdeľuje katastrálne územie mesta podľa prevládajúcej funkcie na okrsky. Rozdelenie územia sleduje potreby a možnosti rozvoja okrsku /funkčnej plochy/ z komplexného pohľadu. Súčasný stav počtu obyvateľov v jednotlivých okrskoch dokumentuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka č.3

Okrsok číslo	Okrsok - názov	Súčasný stav - počet obyvateľov
1	Centrum + Skalica	3 765
2	Nová časť IBV	655
3a	Stará časť IBV	811
3b	Vlčký háj	-
4a	Slaná Lehota	129
4b	Pod Vyhoľom	-
5a	Zelené	250
5b	Vyšné lúky	-
6	Priemyselný areál	135
7a	Pri studničke	-
7b	Štiepka	-
8a	Balajka - lesopark	-
8b	Urbárska hora	-
9	Rybník	-
10	Hájiky-Maky, Prievrana	206
Spolu		**5 951**

* Údaje podľa OŠÚLC k 31.12.1996

Ekonomická aktivita.

Pri sčítaní ľudu, bytov a domov v roku 1991 bolo v meste Poltár 2 968 ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO) čo predstavovalo 50,9 % z trvale prítomných obyvateľov. Z toho bolo 1 502 mužov a 1 466 žien. Tabuľka č.1 dokumentuje nárast EA obyvateľstva, čo spôsobuje aktívne migračné saldo, do výhľadu bude možné predpokladať nárast EA obyvateľov mesta väčšinou len udržaním migračného salda, t.zn. vytváraním nových pracovných príležitostí a tým podmienok pre migráciu obyvateľstva do mesta Poltár.

Podľa odvetví bolo EAO zložené nasledovne

Tabuľka č.4

Odvetvie	Spolu M + Ž	Rok 1980 v %	Rok 1991 v %	
Poľnohosp. a lesné hosp.	508	14,6	17,1	+
Priemysel	1 383	51,2	46,6	-
Stavebníctvo	121	4,8	4,1	-
Doprava a spoje	164	6	5,5	+
Obchod	235	6,5	7,9	+
Sociálna starostlivosť	349	10,8	11,8	+
Iné a nezistené	208	6,1	7	+
Úhrn	2 968	100	100	

Pacovné príležitosti.

Zriadenie okresu v meste Poltár dáva predpoklady pre vytváranie nových pracovných príležitosti v samotnom meste, ale aj na území novozriadeného okresu. V samotnom meste, návrh územného plánu, rieši vytvorenie okolo 3800 až 4000 pracovných miest.

Situáciu na trhu práce v novovzniknutom okrese v súčasnom období nie je možné podrobne analyzovať nakoľko Úrad práce v Poltári vykonáva svoju činnosť v hraniciach bývalého obvodu a údaje sú len orientačné.

Výhľadový stav obyvateľstva

Tendencie vývoja obyvateľstva v meste Poltár sa budú odvíjať od vývoja obyvateľstva v okrese Poltár. Budú podmienené hospodárskym a sociálnym rozvojom v makroštrukturálnej úrovni SR a na území okresu. Zo štatistického prehľadu vyplýva pokračujúci trend koncentračného procesu z odlivom obyvateľstva z vidieckeho osídlenia, aj napriek tomu, že Koncepcia územného rozvoja Slovenska počíta s jeho zastavením alebo podstatným spomalením. Úplné zastavenie poklesu obyvateľstva je pre veľkú časť vidieckych sídiel veľmi nepravdepodobné. Stabilizácia obyvateľstva vo vidieckom priestore má svoje podmienky a vyžaduje aktívne opatrenia, ktoré sú vo veľkej miere v rukách samospráv a okresných úradov. Na mikroštrukturálnej úrovni okresu pôjde o zvýšenie ponuky pracovných príležitostí, podporu podnikateľskej činnosti, zaistenie rozvoja občianskej a technickej infraštruktúry, využitie priaznivých podmienok rozvoja rekreácie a cestovného ruchu, možnosti rozvoja poľnohospodárskej výroby, ťažby a pod.

Napriek spomaleniu prirodzeného prírastku počtu obyvateľov mesta, návrh ÚPN mesta Poltár počíta v návrhovom období s jeho prírastkom imigráciou. Dosiahnutie tohoto cieľa je závislé od aktivity všetkých obyvateľov mesta, obyvateľov obcí v spádovom obvode a v celom okrese. Predpokladaný vývoj obyvateľov s rozdelením na jednotlivé okrsky je dokumentovaný v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č.5

Okrsok		Súčasný stav	Navrhovaný stav pre obdobie do roku 2015	
Číslo	Názov	Počet obyvateľov	+ prírastok, - úbytok	Celkom
1	Centrum + Skalica	3 765	+ 1285	5 050
2	Nová časť IBV	655	+ 90	745
3a	Stará časť IBV	811	+ 127	938
3b	Vlčký háj	-	-	-
4a	Slaná Lehota	129	+ 28	157
4b	Pod Vyhoľom	-	-	-
5a	Zelené	250	+ 30	280
5b	Vyšné lúky	-	-	-
6	Priemyselný areál	135	-	135
7a	Pri studničke	-	-	-
7b	Štiepka	-	-	-
8a	Balajka - lesopark	-	-	-
8b	Urbárska hora	-	-	-
9	Rybník	-	-	-
10	Hájiky-Maky, Prievrana	206	+ 11	217
Spolu		**5 951**	**+ 1571**	**7 522**

Vývoj ekonomickej aktivity a pracovných miest

V súlade s vývojom počtu obyvateľov sa bude vyvíjať aj počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Zo zmenou vekovej štruktúry obyvateľstva dôjde i ku zníženiu počtu EA obyvateľstva oproti stavu z roku 1991 keď dosahovala 50,9 % predpokladá sa jej zníženie na 46.6 % až 48,0 %. To znamená, že pri dosiahnutí navrhovaného počtu 7 522 obyvateľov v roku 2015 bude v meste Poltár cca 3 600 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Tvorbu pracovných miest je možné predpokladať na základe strategického programu mesta a sociálno-ekonomického rozvoja SR vychádzajúceho z programového vyhlásenia vlády schváleného NR SR. Predpoklad vývoja ekonomickej aktivity a tvorby pracovných miest v návrhovom období do roku 2015 je nasledovný:

Tabuľka č.6

	Návrhové obdobie roku 2015
Počet pracovných príležitostí (PP) v meste	4 000
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) v meste	3 600
z toho odchádzka mimo mesta	1 000
Nezamestnanosť (dobrovoľná, nedobrovoľná)	540*
Zostáva v meste z EAO	2 060
Dochádzka do mesta	1 940

* Odhad 15 % nezamestnanosti, z toho 5 % dobrovoľnej a 10 % nedobrovoľnej

Z naznačenej prognózy vyplývajú priame súvislosti medzi tvorbou nových PP , EAO, nezamestnanosťou a dochádzkou za prácou do mesta. Hybnosť obyvateľov sa nezníži, ale sa zvýši s čím sa počíta v návrhu riešenia dopravy v meste.

5. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

5.1 Bytový fond

Súčasný stav

K 31.12.1996 vykazuje OŠÚ v Lučenci v meste Poltár 1 999 bytov, z toho 1 820 trvale obývaných bytov. Znamená to, že 179 bytov je prechodne alebo vôbec neobývaných. Dôvody neobývanosti sú rôzne a nie celkom zodpovedajú skutočnému stavu. Z tohoto počtu je možné asi polovicu vrátiť na využívanie pre bytové účely, ostatné sú nevysporiadané majetkoprávne vzťahy, dedičské konania, rekreačné domy nevyňaté z bytového fondu a pod.

Priemerná obývanosť trvale obývaných bytov je 3,26 obyvateľov / byt a na 1000 obyvateľov pripadá ,306 bytov, čo je na úrovni celoslovenského priemeru.

Stav bytového fondu v meste Poltár k 31.12.1996 Tabuľka č.7

Sídelná štruktúra	Celkový počet bytov	z toho	
		v rodinných domoch	% podiel
Mesto Poltár	1 999	655	32,7

Stav bytového fondu k 31.12.1996 podľa OŠÚ v Lučenci v jednotlivých okrskoch je nasledovný:

Tabuľka č.8

Okrsok		Počet bytov - súčasný stav				
Číslo	Názov	celkom	z toho			
			rekreačné chalupy	trvale neobývané byty	odpad bytového fondu	trvale obývané byty
1	Centrum	1 147	-	0	-	1 147
2	Nová časť IBV	230	-	0	5	225
3a	Stará časť IBV	348	9	0	18	321
3b	Vlčký háj	-	-	-	-	-
4a	Slaná Lehota	61	2	0	9	50
4b	Pod Vyholom	-	-	-	-	-
5a	Zelené	98	-	0	8	90
5b	Vyšné lúky	-	-	-	-	-
6	Priemyselný areál	43	-	-	-	43
7a	Pri studničke	-	-	-	-	-
7b	Štiepka	-	-	-	-	-
8a	Balajka - lesopark	-	-	-	-	-
8b	Urbárska hora	-	-	-	-	-
9	Rybník	-	-	-	-	-
10	Hájiky-Maky, Prievrana	72	7	-	-	65
Spolu		**1 999**	**18**	**0**	**40**	**1 941**

Návrh - trendy vývoja bývania

Pri predpoklade, že v meste Poltár bude v návrhovom období do roku 2015 žiť cca 7 500 obyvateľov a priemerná obývanosť sa bude pohybovať od 2,6 - 2,8 obyvateľov / byt, bude potrebné v meste vybudovať 605 nových bytov za predpokladu, že každá cenzová domácnosť má nárok na vlastný byt.

Vývoj bytového fondu v návrhovom období ÚPN nadväzuje na trendy a ciele stanovené v "Koncepcii štátnej bytovej politiky v SR do roku 2000" s cieľom priblíženia kvantitatívnej a kvalitatívnej úrovne bývania v meste Poltár k súčasnej úrovni bývania v európskych krajinách.

Potreba nových bytov v jednotlivých okrskoch mesta je navrhovaná nasledovne:

Tabuľka č. 9

Okrsok		Súčasný stav					Navrhovaný stav pre obdobie do roku 2015		
		Počet bytov					Počet bytov		
			z toho				z toho		
Číslo	Názov	celkom	rekreačné chalupy	trvale neobývané byty	odpad bytového fondu	trvale obývané byty	rekonštrukcia bytov	nové byty	Celkom
1	Centrum	1 147	-	20	-	1 127	20	495	1 642
2	Nová časť IBV	230	-	20	5	205	20	35	260
3a	Stará časť IBV	348	9	67	18	254	67	50	371
3b	Vlčký háj	-	-	-	-	-	-	-	-
4a	Slaná Lehota	61	2	7	9	43	7	10	60
4b	Pod Vyholom	-	-	-	-	-	-	-	-
5a	Zelené	98	-	7	8	83	7	10	100
5b	Vyšné lúky	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Priemyselný areál	43	-	-	-	43	-	-	43
7a	Pri studničke	-	-	-	-	-	-	-	-
7b	Štiepka	-	-	-	-	-	-	-	-
8a	Balajka - lesopark	-	-	-	-	-	-	-	-
8b	Urbárska hora	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Rybník	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Hájiky-Maky, Prievrana	72	7	-	-	65	-	5	70
Spolu		**1 999**	**18**	**121**	**40**	**1 820**	**121**	**605**	**2 546**

5.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ, REKREÁCIA, KÚPEĽNÍCTVO A CESTOVNÝ RUCH

5.2.1 Občianska vybavenosť

Návrh rozvoja občianskej vybavenosti mesta Poltár je zameraný na to, aby sa v období do roku 2000 vytvorili primerané územné a technické podmienky pre odstránenie jestvujúcich disproporcií v štruktúre a v kapacitách jej zariadení a aby sa položili základy pre jej dlhodobý rozvoj, zodpovedajúci významu okresného mesta.

Presun ťažiska zodpovednosti za rozvoj občianskej vybavenosti Poltára na orgány jeho samosprávy a podstatné zvýšenie podielu podnikateľskej sféry na zabezpečovaní služieb, si vyžaduje konkretizovať hlavne tie skupiny občianskej vybavenosti, ktoré tvoria tzv. sociálnu infraštruktúru a verejnoprospešné služby, ktoré je treba aj naďalej cieľavedome plánovať a finančne zabezpečovať. Sú to hlavne zariadenia pre výchovu a vzdelávanie, pre zdravotnícku starostlivosť, pre sociálne služby, pre kultúru a osvetu, telesnú kultúru, šport a verejnú správu.

Návrh rozvoja občianskej vybavenosti vychádza zo zásady, že mesto Poltár bude pomerne malým, ale rozhodujúcim centrom osídlenia v spádovom území obnoveného Poltárskeho okresu. V plánovacom období do roku 2000 bude mesto svojou vybavenosťou pokrývať potreby a nároky týchto okruhov obyvateľov:

- obyvatelia mesta Poltár cca 7500 osôb
- obyvatelia urbanizačného obvodu Poltár cca 8000 osôb
- obyvatelia okresu Poltár cca 23000 osôb

Mesto Poltár v súčasnosti nemá významnejšiu návštevnosť účastníkov cestovného ruchu. Ale je prirodzeným nástupným centrom do stredísk rekreácie a turizmu v severnej časti okresu. Možno predpokladať, že do roku 2015 vzniknú v meste nároky aj na vybavenosť pre túto kategóriu návštevníkov v nasledovnom rozsahu:

- návštevníci rekreačných aktivít v meste cca 1550 osôb
- tranzitní návštevníci mesta cca 450 osôb

Z uvedených počtov obyvateľov a návštevníkov mesta boli odvodené a v tomto návrhu použité orientačné urbanistické ukazovatele potreby občianskej vybavenosti. Zodpovedajú súčasným demografickým trendom a predvídateľným a hospodárskym procesom v meste Poltár v jeho spádovom území Poltárskeho okresu.

5.2.1.1 Výchova a vzdelávanie

Stav predškolských zariadení a základných škôl v meste v roku 1996 bol vyhovujúci. Sú tu 3 materské školy s 10 triedami, 2 základné školy so 41 triedami, osobitná škola so 6 triedami. Stredné školy boli poddimenzované. Bola zriadená 1 trieda Gymnázia. Ich nedostatok čiastočne vykrývali 2 stredné odborné učilištia so 16 triedami. Pri nich boli žiacke domovy s kapacitou cca 155 miest, ďalší objekt s 85 miestami bol vo výstavbe. Mestu chýba dom detí a mládeže.

Normatívna potreba predškolských a školských zariadení do roku 2015 pre mesto a jeho spádové územie sa javí takto:

Tabuľka č.10

druh	stav tried	potreba tried	zmena
materské školy	10	10	0
základné školy	41	42	+1
osobitné základné školy	4	4	0
umelecké a jazykové školy	6	11	+5
gymnáziá	1	10	+9
stredné odborné školy	0	11	+11
odborné učilištia	16	18	+2
žiacke domovy	240 miest	300 miest	+60
dom detí a mládeže	0 miest	120 miest	+120

Nároky na kvantitatívny rozvoj a štruktúrálne zmeny predškolských a školských zariadení v meste Poltár, návrh ÚPN rieši v rámci súčasných školských areálov. Menšie, plošne nenáročné zariadenia je možné umiestňovať aj na miestach s polyfunkčným určením.

Kapacitu materskej školy (ďalej MŠ) v okrsku 1 je možné podľa potreby rozšíriť. MŠ v okrsku 3a je možné v prípade záujmu prebudovať na cirkevnú základnú školu (ďalej ZŠ). Starú ZŠ v centre mesta je možné uvoľniť a prebudovať na Gymnázium. Potrebnú kapacitu ZŠ je potrebné nahradiť rozšírením areálu novej ZŠ v okrsku 1 jej prístavbou. Terajší areál SOU Sklárskeho je treba rozšíriť a stavebne dokompletovať. Je možné zvýšiť jeho kapacitu, prípadne ho premeniť na strednú priemyselnú školu. Športovú vybavenosť tohoto školského areálu je treba dobudovať a funkčne ju integrovať s okolitými športovými zariadeniami. V prípade aktuálnosti obnovy 4 triednej ZŠ v časti Zelené bude účelné využiť objekt pôvodnej školy.

5.2.1.2 Zdravotníctvo a sociálne služby

Stav zdravotníckych zariadení v Poltári bol v roku 1996 zodpovedajúci vtedajšiemu postaveniu mesta. Základnú zdravotnícku vybavenosť zabezpečovali 3 územné zdravotné obvody umiestnené v Poliklinike a 1 závodné zdravotné stredisko. V prevádzke boli 1 detské jasle, zariadenie opatrovateľskej služby a pred dokončením bol dom dôchodcov v bývalej MŠ v okrsku 1. Územná poliklinika mala 11 ambulancií. Citeľne chýbala nemocnica s primeranou lôžkovou kapacitou, hlavne po vzniku okresu Poltár.

Normatívna potreba zdravotníckych zariadení do roku 2015 pre mesto a okres Poltár je nasledovná:

Tabuľka č.11

druh	stav	potreba	zmena
ordinácie odborných lekárov	4	6	+2
oddelenia územnej polikliniky	11	14	+3
lôžka v územ. nemocnici I. typu	0	120	+120

Tieto potreby navrhujeme riešiť diferencovane. Privatizácia lekárskych služieb prvého kontaktu umožňuje zriadiť nové ordinácie všeobecných a odborných lekárov v obytnej zástavbe. Takto uvoľnené priestory polikliniky bude potrebné využiť pre rozšírenie odborných lekárskych pracovísk. Návrh ÚPN rieši areál polikliniky pre dobudovanie na Nemocnicu s poliklinikou, vybavenú aj potrebnou lôžkovou kapacitou.

Normatívna potreba zariadení sociálnych služieb v období do roku 2015 je nasledovná:

Tabuľka č.12

druh	stav	potreba	zmena
kluby dôchodcov	0	32 miest	+32
stred. opatrovateľskej služby	3	4 prac.	+1
dom dôchodcov	vo výstavbe	40 miest	+40
domy penzióny dôchodcov	0	16 bytov	+16
detské jasle a útulky	30	50 miest	+20
ústavy pre postihnuté deti	0	30 miest	+30
ústavy pre postihnutých dospelých	0	20 miest	+20
azylové domy	0	4 miest	+4

Plošne náročnejší dom dôchodcov je umiestnený v okrsku 1. Ostatné zariadenia sú málokapacitné a návrh ÚPN ich umiestňuje v obytnej alebo vo viacfunkčnej zóne, v upravených starších objektoch. Dom penzión pre dôchodcov je navrhovaný pre umiestnenie v novej bytovej výstavbe v okrsku 1. Ústavy pre postihnuté deti a dospelých je treba umiestniť v areáli polikliniky v rámci dostavby nemocnice, prechodne aj v iných objektoch v okrsku 2 alebo 3a.

5.2.1.3 Kultúra a osveta

Kultúrne a osvetové zariadenia mesta Poltár boli v roku 1996 prevážne sústredené v jeho centrálnej časti. Nachádza sa tu Mestské kultúrne stredisko s viacúčelovou sálou, kino s cca 350 miestami, knižnica, herňa a obslužná vybavenosť. Mimo tohto sú malé knižnice v miestnych častiach Zelené a Slaná lehota. V Slanej Lehote je aj menší kultúrny dom s viacúčelovou sálou.

Normatívna potreba kultúrnych a osvetových zariadení do roku 2015 prekročí priestorové a funkčné možnosti jestvujúcej vybavenosti. Je potrebné zabezpečiť hlavne tieto kapacity:

Tabuľka č.13

druh	stav	potreba	zmena
kluby a klubovne	50 miest	280 miest	+230
knižnice, čitárne	210 m^2	270 m^2	+60
kiná, videotéky	350 miest	350 miest	+0
kultúrno spoločenské sály	80 miest	240 miest	+160
kultúrny dom viacúčelový	200 miest	280 miest	+80
prírodný amfiteáter	0 miest	300 miest	+300
výstavná sieň	0	350 m^2	+350
okresná knižnica	0	200 m^2	+200
okresné múzeum	0	370 m^2	+370

Potreby rozvoja vybavenosti pre kultúru a osvetu v Poltári, návrh ÚPN rieši dostavbou a prístavbou jestvujúcich objektov a novou výstavbou nenáročnejších zariadení. Nové zariadenia návrh rieši na vymedzených viacfunkčných plochách, hlavne v centrálnej časti mesta a v priľahlých okrskoch. Základnú vybavenosť ako sú kluby, čitárne a menšie viacúčelové kultúrne a spoločenské sály je treba zabezpečiť vo všetkých obytných okrskoch mesta. Prírodný amfiteáter je navrhovaný na plochách rekreačnej vybavenosti v severovýchodnej časti okrsku 9.

Špecifickým okruhom vybavenosti sú sakrálne stavby a účelové zariadenia pre náboženské obrady a iné duchovné a humanitné účely. Historické kostoly a nový kostol v centre mesta pokrývajú potrebu najpočetnejších cirkví. Menšie modlitebne a náboženské alebo humanitné zariadenia je možné umiestňovať vo viacfunkčných častiach mesta. V okrsku 1, 2 alebo 3a je v prípade potreby možné umiestniť aj väčšie stredisko takéhoto určenia, napr. kresťanské centrum, misijný dom a pod. Súčasný cintorín s domom smútku v okrsku 1 je navrhovaný na rozšírenie.

5.2.1.4 Telesná kultúra a šport

Pre organizovanú telovýchovu, šport a športové diváctvo je v Poltári vybudovaný športový areál v okrsku 3a, v starej časti mesta s futbalovým ihriskom, tenisovými ihriskami, s ihriskami pre

v centre mesta. V ktorej je pošta a iné verejné služby. Objekt obvodného oddelenia polície bol v susednom bloku. Zriadenie okresu Poltár vytvoril nové požiadavky, ktoré sú pokryté len z časti.

Normatívna potreba pre verejnú správu a verejnoprospešné služby do roku 2015 v meste Poltár, ako sídle okresu, je cca 6900 m^2 podlažnej plochy. Z toho pre orgány štátnej samosprávy je potrebné cca 2400 m^2 plochy. Táto potreba sa v dlhodobom výhľade nebude podstatnejšie zvyšovať.

Pomerne vysoké priestorové nároky pre mestskú a okresnú administratívu a verejnoprospešné služby navrhujeme riešiť postupne, v dlhodobejšom časovom horizonte. Do roku 2015 bude nutné lepšie využitie jestvujúcich objektov a adaptácia vhodných budov vo viacfunkčných plochách v okrsku 1 alebo okrsku 2. Vo výhľade návrh ÚPN uvažuje s výstavbou nových budov, hlavne mestského domu, okresného úradu, okresného súdu a prokuratúry, okresnej daňovej a finančnej správy, poisťovní, bánk a iných verejných inštitúcií.

5.2.1.6 Obchod, občianske služby a služby cestovného ruchu

Tieto kategórie občianskej vybavenosti majú výhradne komerčný charakter a zabezpečujú sa v rámci trhového hospodárstva príslušnými formami podnikateľských a živnostnenských aktivít.

V roku 1996 obchodná sieť a štruktúra občianskych služieb, aj ich kapacity vtedajším potrebám mesta vcelku vyhovovali. Poddimenzované boli ubytovacie a obslužné zariadenia pre cestovný ruch.

Normatívnu potrebu do roku 2015 je možné vyčísliť nasledovne:

maloobchodná sieť	8600 - 9000 m^2 podlažnej plochy
verejné stravovanie	4800 - 5000 m^2 podlažnej plochy
nevýrobné a osobné služby	1500 - 2000 m^2 podlažnej plochy
výrobné a opravárske služby	6400 - 7000 m^2 podlažnej plochy

Nárast potrieb, v období do roku 2015, návrh ÚPN rieši rekonštrukciou jestvujúcich zariadení, adaptáciou vhodných stavieb a dostavbou prelúk vo viacfunkčných častiach zástavby mesta. Prednostne je potrebné dokompletizovať obchodnú a obslužnú vybavenosť v okrsku 1 a to v areáloch pri Mestskom úrade, na Fučíkovej ulici a na ulici Slobody, v okrsku 3a v starej časti mesta (historickom jadre) a v okrskoch 2 a 5a. Priestorove a dopravne náročnejšie výrobné a opravárenské služby je potrebné lokalizovať v okrsku 6. V okrsku 9, na severnom okraji rybníka, je potrebné založiť areál vybavenosti pre cestovný ruch s cca 120 lôžkami a zo stravovacím komplexom.

V okrsku 1 návrh ÚPN rieši umiestnenie nového obchodného domu alebo veľkopredajne a nového hotela strednej kategórie so 40 - 50 lôžkami. Komerčné ubytovanie, hlavne pre turistov, je možné zabezpečovať v ubytovacích objektoch penziónového typu a v domácnostiach, hlavne v okrsku 3a, 4a a 5a. Pre mototuristov návrh rieši oddychové záchytné miesto pri kostole a Tureckom moste v okrsku 6 a pri navrhovanej ceste Nové Hony - Poltár v priestore Prievrana.

volejbal, s menšou telocvičňou, klubovňou, stravovacím zariadením a technickým príslušenstvom. Areál má rozlohu 1,8 ha. Pre neorganizovanú telovýchovu sa využíval menší areál s ihriskom v okrsku 2 a tiež športoviská a telocvične pri školách v centre mesta. Pri SOU sklárskom je rozostavaná športová hala a krytá plaváreň. Na severnom okraji rybníka, v okrsku 9 bol vytvorený motokrosový areál a v lese východne od mesta sa nachádza areál športovej strelnice. Pri Slanej Lehote je menší lyžiarsky svah s vlekom a obslužnou vybavenosťou.

Normatívna potreba zariadení pre telesnú kultúru a šport do roku 2015 v meste Poltár je v zásade kvantitatívne zabezpečená. Jestvujúce areály a športoviská je treba dobudovať a kvalitatívne vylepšiť. Zároveň je treba založiť nové športové areály mestského a nadmestského významu, ktoré sa komplexne dobudujú až v následnej etape, po roku 2015.

Školskú telovýchovu je potrebné naďalej zabezpečovať v priestoroch jestvujúcich škôl. Dobudovať areály pri novej ZŠ a pri SOU Sklárskom, vytvoriť športové komplexy pri navrhovanom Gymnázium a SOU poľnohospodárskom. Všetky školské areály je potrebné využívať aj pre neorganizovanú telovýchovu a fyzickú relaxáciu obyvateľov sídlisk.

Organizovanú telovýchovu je možné naďalej zabezpečovať na ploche jestvujúceho areálu TJ v okrsku 3a. Pre skvalitnenie jeho vybavenosti je potrebné rozšírenie a dobudovanie o nové športové zariadenia. Je treba dokompletovať areály krytej plavárne a športovej haly pri SOU Sklárskom a funkčne ich integrovať. Pre výhľadové potreby mesta a okresu sú navrhované nové plochy na založenie nového športového areálu zo štadiónom v okrsku 9, v priestore Podskalica.

Neorganizovanú telovýchovu je treba aj naďalej zabezpečovať priamo v obytných častiach mesta, hlavne v jeho centre. V okrsku 1 využívať športové zariadenia škôl. V okrsku 2 sa navrhuje dobudovanie založeného areálu zotavenia. Pre obyvateľov severnej časti mesta bude ako areál zdravia slúžiť športová a rekreačná vybavenosť v severovýchodnej časti okrsku 9 bez väzieb na vodnú plochu rybníka.

V okrsku 3b, v lokalite Pod starým hájom, sa navrhuje umiestniť nové, plošne náročnejšie športové zariadenia, ako je kynologické cvičisko, jazdecký areál a pod. Po vybudovaní vodnej nádrže v tomto priestore, je treba uvažovať s jej využitím aj pre športové účely.

V okrsku 4a a 7a, pri miestnej časti Slaná Lehota, návrh ÚPN rieši obnovenie a predĺženie jestvujúceho lyžiarskeho svahu s vlekom, s možnosťou zasnežovania. V letnom období s areálom zotavenia, s plochami pre loptové hry a rôzne pohybové aktivity.

V okrsku 8a sa navrhuje ďalej pre pôvodný účel využívať areál strelnice. Po jej rekonštrukcii je tu možné organizovať aj náročnejšie športové podujatia. Vytvorenie lesoparku zvýši nároky na jej bezpečnosť. Lesopark je treba vybaviť tak, aby poskytoval nie len oddychové, ale aj náročnejšie pohybové aktivity, napr. behy, jazdu na bicykloch, jazdu na koňoch, telocvik v prírode a iné.

5.2.1.5 Verejná správa a verejnoprospešné služby

Orgány mestskej samosprávy v roku 1996 sídlili v priestorove už nevyhovujúcom objekte, v centre mesta. Pre orgány štátnej správy bola daná do užívania časť viacúčelovej budovy, tiež

ÚPN MESTA POLTÁR - NÁVRH
REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

skupina	názov zariadenia	merná jednotka	východiskový stav rok 1995	regulatívy rozvoja v plánovacom horizonte r. 2015		
				navrhovaná zmena	plánovaný stav	navrhované umiestnenie zariadení
výchova a vzdelanie	materská škola	zar/tr (23 detí)	3/10	-1/+2	2/12	v okr.1 rozšíriť, v okr.3a uvoľniť pre ZŠ cirkevnú
	základná škola	zar/tr (33 žiakov)	2/41	-1+1/+1	2/42	v okr.1 rozšíriť, v okr.3a zriadiť 9r.ZŠ cirkevnú, v okr.5a obn. 4 tr. ZŠ
	osobitná základná škola	zar/tr (10 žiakov)	1/4	0/0	1/4	v okr.1 ponechať
	stredná odborná škola	zar/tr (28 žiakov)	-/-	+1/11	1/11	v okr.1 dobudovať v areáli SOU sklárske
	odborné učilište	zar/tr (28 žiakov)	2/16	0/2	2/18	v okr.1 rozšíriť SOU sklárske
	žiacky domov	zar/miest	2/240	+0/60	2/300	v okr.1 ponechať
	dom detí a mládeže	zar/miest	-/-	+1/120	1/120	v okr.1 umiestniť vo vhodnom objekte
zdravotníctvo a sociálne služby	ordinácie odborných lekárov	prac/lekár	4/4	+2/2	6/6	v okr.1,2,3a,5a, prípadne aj v 4a
	poliklinika územ.	zar/odd	1/11	-1/+3	0/14	v okr.1 rozš. a dobudovanie na nemocnicu s poliklinikou 1. typu
	nemocnika a poliklinikou	zar/lôž	-/-	+1/120	1/120	
	klub dôchodcov	zar/miesta	-/-	+1/32	1/32	v okr.1 alebo 2
	stredisko opatrovat. služieb	zar/prac	1/3	+0/1	1/4	v okr.1
	domov dôchodcov	zar/miesta	1/-	+0/40	1/4	v okr.1
	dom penzión dôchodcov	obj/byty	-/-	+1/16	1/16	v okr.1, v novej hromadnej bytovej výstavbe
	detské jasle a útulky	zar/miesta	2/30	+1/20	3/50	v okr.1,3a a 2
	ústav pre postihnuté deti	zar/miesta	-/-	+1/20	1/20	v okr.1 v areáli polikliniky
	ústav pre postihnutých dosp.	zar/miesta	-/-	+1/10	1/10	v okr.1 v rámci výstavby nemocnice
	azylový dom	zar/miesta	-/-	+1/4	1/4	v okr.2 alebo 5a
kultúra a osveta	klubovňa	zar/miesta	1/50	+4/230	4/280	v okr.1 jestv. rozšíriť, v okr.1,2,3a.5a zriadiť nové
	knižnica, čitáreň	zar/m^2 pl.	3/210	0/+60	3/270	v okr.1,4a,5a jestv. rozšíriť a modernizovať
	kino, video	zar/miesta	1/350	-/-	1/350	v okr.1 jestv. modernizovať
	kultúrna sála	zar/miesta	1/80	+2/160	3/240	v okr.4a jestv. zachovať, v okr.1 a 5a zriadiť nové
	kultúrny dom	zar/miesta	1/200	-/+80	1/280	v okr.1 jestv. modernizovať, kapacitne rozšíriť
	prírodný amfiteáter	zar/miesta	-/-	+1/300	1/300	v okr.9 vybudovať nový
	výstavná sieň	zar/m^2 pl.	-/-	+1/350	1/350	v okr.1 zriadiť novú
	vedecká knižnica	zar/m^2 pl.	-/-	+1/200	1/200	v okr.1 alebo 2 zriadiť novú
	múzeum	zar/m^2 pl.	-/-	+1/370	1/370	v okr.3 zriadiť nové

skupina	názov zariadenia	merná jednotka	východiskový stav rok 1995	regulatívy rozvoja v plánovacom horizonte r. 2015		
				navrhovaná zmena	plánovaný stav	navrhované umiestnenie zariadení
náboženské a duchovné služby	modlitebňa	zar/m^2 pl.	-/-	+2/250	2/250	v okr.1 alebo v inom zriadiť nové
	cirkevný kostol	zar/m^2 pl.	3/1700	+1/600	4/2300	v okr.3a,5a a 7a jestv. ev.a.v., v okr.1 vo výst. r.kat.
	dom smútku	zar/m^2 pl.	1/?	-/-	1/	v okr.1
	cintorín	zar/m^2 pl.	3/?	+0/	3/2500	v okr.1 rozšíriť
	duchovné a humanitné stred.	zar/m^2 pl.	-/-	+1/400		v okr.1 alebo 3a
telesná kultúra a šport	hrisko neorg. telovýchovy	zar/m^2 pl.	2/1,2	+2/1,5	4/2,7	v okr.1 dobudovať pri gymnáziu a SOU poľnohospodárskom
	areál zotavenia	zar/ha pl.	1/0,6	+3/+3,4	4/4,0	v okr.2 dobudovať, v okr.3b,7a a 9 nové
	hrisko org. telovýchovy	zar/ha pl.	1/1,8	-/+0,4	1/2,2	v okr.3a rekonštruovať a rozšíriť
	športový štadión	zar/návštev.	-	+1/200	1/2000	v okr.9, v lokalite Podskalica založiť nové
	telocvičňa školská	zar/m^2 pl.	2/1200	+2/2500	4/3700	v okr.1 dobudovať pri gymnáziu a SOU poľnohospodárskom
	telocvičňa viacúčelová	zar/návštev.	1/1600	-	-	v okr.1 nová
	kúpalisko	zar/návštev.	-	+1/1500	1/1500	v okr.9, založiť v rámci rekreačného strediska
	krytá plaváreň	zar/bazén	1/25m	-	1/25	v okr.6, nová
	dopravné hrisko	zar/ha pl.	-	+1/06	1/06	v okr.9, v lokalite Podskalica založiť nové
	cyklo a motokros	zar/ha pl.	1/3,5	-0/0,5	1/3,0	v okr.9 jestvujúce prebudovať
	jazdecký areál	zar/ha pl.	-	+1/4,0	1/4,0	v okr.3b založiť nový
administr. a verejné služby	mestský úrad	zariadenie	1	-	1	v okr.1 možné rozšíriť. Po roku 2010 nový objekt
	mestská polícia	zariadenie	1	-	1	v okr.1 jestvujúci
	mestský požiarny zbor	zariadenie	-	1	1	v okr.1 vybudovať nový
	mestský archív	zariadenie		1	1	v okr.1 vytvoriť nový
	pošta, telefónna ustredňa	zariadenie	1	-	1	v okr.1 jestvujúci
	štátna polícia, MO	zariadenie	1	-	1	v okr.1 rekonštrukcia alebo nový objekt
	okresný úrad	zariadenie	1	-	1	v okr.1 jestvujúci a nový objekt
	okresný súd a prokuratúra	zariadenie	-	1	1	v okr.1 nový
	okresná daňová správa	zariadenie	-	1	1	v okr.1 nová
	okresná pobočka poisťovne	zariadenie	-	2	2	v okr.1 nové
	colnica	zariadenie	-	1	1	v okr.1 alebo 6 nová
obchod, nevýrobné služby, cestovný ruch	maloobchod	ha už. plochy	nez.	-	0.9	vo všetkých okrskoch, ťažisko v okr.1 a 2
	verejné stravovanie	ha už. plochy	nez.	-	0.5	v okr.1,2,3a,6,9,5a a 4a
	nevýrobné služby	ha už. plochy	nez.	-	0.2	hlavne v okr.1,2,3a,4a,a 5a
	obchodný dom	zar/m^2 pl.	-	+1/3000	1/3000	po roku 2010 nový objekt
	hotel, ubytovacie zariadenie	zar/lôžka	1/40	+2/160	3/200	v okr.1 jestv., v okr.3a a 9 vybudovať nové
	výrobné a oprav. služby	ha už. plochy	nez.	-	0.7	hlavne v okr.6
	veľkoobchod, sklad	ha už. plochy	nez.	+0.3	0.3	hlavne v okr.6 a 4a

5.2.2 Rekreácia a cestovný ruch

Rekreačná vybavenosť mesta Poltár v roku 1996 bola minimálna. V meste sa nachádza športový areál telovýchovnej jednoty, menší areál zotavenia a telovýchovná vybavenosť škôl. Vo výstavbe je športová hala a pripravuje sa výstavba krytej plavárne. Na východnom okraji mesta, v navrhovanom lesoparku je športová strelnica. Na západnom okraji sa nachádza motokrosový areál a veľký rybník bez vybavenosti, využívaný na chov rýb, športový rybolov a neorganizované kúpanie. Pri Slanej Lehote je lyžiarsky svah s 200 m vlekom.

Málo členená, prevažne poľnohospodárska krajina, pomerne mierna klíma, zachovaná pôvodná zástavba starej časti mesta Poltár a jeho miestnych častí Zeleného a Slanej Lehoty a rozptýlené gazdovské osídlenie v okolí mesta, vytvárajú súbor podmienok hlavne pre letnú rekreáciu pri vode a pre vidiecku pohybovú rekreáciu. V severnej časti okresu sú zas veľmi dobré danosti pre horskú rekreáciu a pre zimné športy. Mesto Poltár nemá významnejšie pamiatky a turistické atraktivity. Ako technická pamiatka je tu kamenný most cez Ipeľ (Turecký most). Medzi kultúrne pamiatky patria kostoly v Poltári, Zelenom a v Slanej Lehote a kaštieľ s parkom a kúria v Poltári. Pri Slanej Lehote na Cerinách sú zvyšky stredovekého hrádku.

Rekreačné nároky domácich obyvateľov v roku 2015 možno odhadovať takto:

- na každodennú rekreáciu cca 600 osôb,
- na koncom týždňovú cca 850 osôb za deň.

Návštevnosť účastníkov cestovného ruchu v meste Poltár, ak sa efektívne využije poloha mesta ako sídla významného pre turizmus (SVT Poltár podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja) a nástupného centra do priľahlej časti Slovenského rudohoria, môže dosiahnuť až 1200 osôb za deň.

Vnútromestskú športovú, relaxačnú a rekreačnú vybavenosť mesta do roku 2015 návrh rieši rozvíjať hlavne po kvalitatívnej stránke. Je treba dobudovať rozostavané zariadenia a dokompletovať športové areály škôl. Rekreačnú pohodu mesta návrh ÚPN rieši zvýšením plôch verejnej zelene, hlavne v centrálnej časti mesta, vytváraním menších oddychových plôch s detskými ihriskami vo všetkých obytných okrskoch.

Prímestskú rekreačnú vybavenosť, návrh ÚPN rieši, postupne dobudovať s dlhodobou perspektívou. Na severnom okraji mesta sa navrhuje vytvorenie lesoparku s výletným miestom. V údolí Poltarice je navrhované založenie športového a rekreačného areálu Pod starým hájom s dobudovaním rekreačnej základne pri Slanej Lehote. Západne od mesta je navrhované stredisko prímestskej rekreácie a mototuristická základňa Pod skalicou, kde sa vo výhľade vytvorí nový všešportový areál nadmestského významu. Východne od mesta návrh rieši dokompletovanie rekreačnej základni na Kúpnej bani (záhradkárske osady). Po vybudovaní štatnej cesty Nové Hony - Poltár návrh rieši založenie mototuristickú základne v lokalite Dolná Prievrana.

Zachovanú originálnu zástavbu v starej časti mesta Poltár, v Zelenom a v Slanej Lehote, ale hlavne rozptýlené osady a usadlosti južne od mesta je možné využívať pre vidiecku rekreáciu, spojenú s agro a ekoturistikou. Mierne členitý terén okolia mesta Poltár s množstvom hospodárskych ciest návrh ÚPN rieši využívať pre moto a cykloturistiku.

Návrh ÚPN rieši rekreačné lokality nasledovne:

- **Lesopark Kúpna hora** v okrsku 8a návrh ÚPN rieši o výmere 75 - 80 ha s tým, aby popri oddychových aktivitách umožňoval aj fyzický pohyb a relaxáciu, s vyznačenými bežeckými a cyklistickými trasami, miesta pre kondičný telocvik a pre iné pohybové športy.
- **Výletné miesto Balajka** v okrsku 8a je súčasťou lesoparku. Môže vzniknúť transformáciou jestvujúcej strelnice. Je tu možnosť dobudovať piknikové miesta, detské ihriská a primeranú obslužnú vybavenosť.
- **Rekreačný a športový areál Pod starým hájom**, v okrsku 3b má variabilné využitie a vybavenosť v závislosti na tom, či sa vybuduje vodná nádrž na Poltarici, alebo či bude bez nej. Vodná plocha bude slúžiť na člnkovanie, prípadne pre modelárske a iné vodné športy. Pri nej budú plochy na slnenie, hriská a oddychové miesta. Bez vodnej plochy je tu možné umiestniť plošne náročnejšie športové zariadenia, napr. kynologické cvičisko, areál jazdeckých športov a iné.
- **Prímestská rekreačná základňa Pri studničke**, na okraji miestnej časti Slaná Lehota, bude mať celoročné využitie. Pre nenáročné zimné lyžiarske športy je treba rekonštruovať a predĺžiť na cca 200 m lyžiarsky vlek, upraviť dojazd, prípadne vybudovať zasnežovanie. Okolie prameňa je možné využívať ako piknikové miesto. Areál je treba dokompletovať hriskami pre loptové hry, prípadne aj malým kúpaliskom. Lokalita je výhľadove vhodná pre vybudovanie moto alebo cykloturistickej základne s príslušnou vybavenosťou.
- **Mototuristická základňa Podskalica**, v okrsku 9 pri Tureckom moste návrh ÚPN rieši ako záchytný bod turistického tranzitu na ceste číslo III/50848 s prístupom k autokempinku s motorestom o kapacite cca 40 stoličiek. Okolie mosta a kostola je navrhované upraviť na oddychový priestor, s okrasným parkom a s vysokou zeleňou.
- **Všešportový areál Podskalica**, výhľadove sa v tejto lokalite navrhuje umiestniť nový všešportový areál vyššej kategórie, nadmestského významu. Jeho parkoviská, športoviská a obslužná vybavenosť, oddychové plochy a zeleň urbanisticky integrujú celý priestor medzi hrádzou rybníka a štátnou cestou.
- **Prímestská rekreačná základňa na hliniskách Kúpna baňa** , v okrsku 8 bude naďalej slúžiť nielen na záhradkárenie a chatárenie, ale aj na iné formy krátkodobej rekreácie. Základňu je treba funkčne integrovať a dobudovať v nej špecifickú vybavenosť, umožňujúcu aj oddych v prírode, piknik a iné relaxačné činnosti.
- **Mototuristická základňa, alebo stredisko Dolná Prievrana** je aktuálna hlavne po dobudovaní štátnej cesty Nové Hony - Poltár. Tvorí ju samostatný motorest a v spojení s kúriou môže vzniknúť unikátny motel s kapacitou cca 30 - 40 lôžok a 60 - 100 stoličiek. Agrárny charakter lokality a okolitého osídlenia je treba využiť na špecifickú ponuku aktivít agroturistiky, poľovníctva, relaxácie a na využívanie tunajších minerálnych vôd.**Vidiecka rekreácia** spojená s agro a ekoturistikou má veľmi sľubné rozvojové možnosti v samotnom

meste, hlavne v jeho miestnych častiach Slaná Lehota a Zelené a tiež v rozptýlenom gazdovskom osídlení južne od mesta, hlavne v osadách Prievrana, Hájiky a Maky. Rekreačne využiteľných domov v Poltári a v jeho miestnych častiach je okolo 40, s kapacitou minimálne 200 lôžok pre ubytovanie turistov v domácnostiach. Využiteľných gazdovských usadlostí v katastri mesta je asi 30, s kapacitou okolo 100 až 150 lôžok. Ich ponuka môže byť v spojení s agro a ekoturistikou aktuálna už v súčasnosti. Aktívnejší rozvoj vidieckeho turizmu a jeho špecifických foriem v Poltári a v jeho okolí si vyžiada všetky osady a samoty dopravne vhodnejšie sprístupniť a prepojiť ich nielen s mestom ale aj s okolitými veľmi atraktívnymi rekreačnými priestormi napr. pri Maštinci a pri Vyšnom Petrovci. Významným prínosom pre to bude vybudovanie cestnej spojnice Nové Hony - Poltár a tiež rekonštrukcia cesty Lučenec - Kalinovo - Poltár - Hrachovo.

Charakteristika rozvoja navrhnutých rekreačných útvarov a plôch v okolí mesta Poltár je podrobnejšie uvedená v priloženej tabuľke RCR-1.

ÚPN MESTA POLTÁR - NÁVRH
REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

funkčná jednotka, rozloha [ha]	návrh rozvoja do roku 2015		výhľad rozvoja po roku 2015	
	návštevníci L/Z	zariadenia - vybavenosť	návštevníci L/Z	zariadenia - vybavenosť
Lesopark Kúpna hora 75 - 80	400/100	prechádzkové chodníky oddychové miesta bežecké trate cyklodráha	600/300	telocvik v prírode miniobora
Výletné miesto Balajka 3 - 6	50/-	športová strelnica piknikové miesta detské ihriská sezónny bufet	200/50	výletný hostinec (60 stoličiek)
Športový a rekreačný areál Pod starým hájom 15 - 20	300/150	plochy pre hry viacúčelová vodná plocha jazdecký areál cyklokrosový areál	500/400	hriská pre špeciálne športy výletná reštaurácia prírodné kúpalisko
Športová a rekr. základňa Pri studničke 10 - 12	260/600	lyžiarska lúka, vlek vybavenosť vleku trávnaté plochy a hriská verejné táborisko sezónny bufet	400/600	zasnežovanie zjazdovky cykloturistická základňa (20 lôžok, 50 stoličiek) prírodné kúpalisko
Stredisko prímestskej rekreácie 40 - 50	500/300	PRI POLTÁRI: náučná trasa pozorovacie miesta plochy na hry areál hrísk areál prírodného amfiteátra areál motokrosu areál vybavenosti (120 lôžok, 80-120 stoličiek)	600/300	náučná trasa pozorovacie miesta
Mototuristická základňa Podskalica 2 - 5	100/80	motorest (40 stoličiek) oddychový areál	300/200	motel (30 lôžok, 80 stoličiek)
Všešportový areál Podskalica 4 - 5	100/100	plochy ihrísk	2000/1500	športový štadión športová hala zimný štadión tenisové hriská
Rekreačná základňa Kúpna baňa 60 - 70	100/20	záhradkárska osada individuálne chaty (8 obj., 40 lôžok) rybolov minerálny prameň	200/50	piknikové miesta prírodné kúpalisko
Mototuristická základňa Dolná Prievrana 2 - 5	50/50	motorest (40 stoličiek) minerálny prameň	300/150	agromotel (40 lôžok, 100 stoličiek) jazdiareň, parkúr
Lokality vidieckej rekreácie Slaná Lehota Prievrana Hájiky 140 - 160	350/100	rekreačné chalupy (20 obj., 100 lôžok) obytno-rekreačné usadlosti (10 obj., 50 lôžok)	350/400	rekreačné chalupy (20 obj., 100 lôžok) obytno-rekreačné usadlosti (20 obj., 100 lôžok)

6. OPIS A ODÔVODNENIE NAVRHOVANEJ ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE RIEŠENIA MESTA

Navrhované riešenie ÚPN mesta Poltár vychádza z rozboru súčasného stavu využitia funkčných plôch mesta, komunikačnej siete, technickej a sociálnej infraštruktúry. Ďalej z poznania historického vývinu mesta a sídiel Zelené a Slaná Lehota ich prírodného prostredia, krajinného obrazu a v súčasnosti aj od postavenia mesta Poltár ako sídla novovytvoreného okresu - okresného mesta.

Do roku 1991 počet bývajúcich obyvateľov v urbanizovanej časti mesta Poltár trvale vzrastal. Sídlo Zelené malo vyhlásenú stavebnú uzáveru z dôvodov výhľadového zámeru výstavby vodnej nádrže a počet trvalo bývajúcich obyvateľov klesal, v sídle Slaná Lehota počet obyvateľov stagnoval. Navrhované riešenie územného plánu predpokladá smerný nárast obyvateľov v Poltári a v Zelenom. V Slanej Lehote predpokladá udržanie na úrovni súčasného stavu. Na vývoj počtu bývajúcich obyvateľov bude mať vplyv mestská bytová politika, predovšetkým výstavba nových bytov pre rôzne formy bývania.

Územný plán vymedzuje plochy pre výstavbu 605 bytov, predpokladá sa, že z toho bude v rámci sociálnej výstavby postavených do 30 bytov. Asi jedna tretina počtu nových bytov bude budovaná v objektoch so zmiešanou funkciou. Najviac bytov, asi 50 % sa postaví individuálne, 20 % podnikateľskými formami.

Návrh územného plánu predpokladá, že do roku 2000 neprekročí počet pracovných príležitostí stav z roku 1996. Vyššiu zamestnanosť možno predpokladať aj v ďalšom období a to najmä v terciárnom sektore (služby).

Objekty a pozemky využívané pre výrobné účely sú ponechané na súčasných vymedzených funkčných plochách. Rozvoj územia pre výrobné činnosti bude regulovaný a limitovaný rozhodnutiami orgánov činných v stavebnom konaní tak, aby nedochádzalo k negatívnemu ovplyvňovaniu životného prostredia a prírody za hranicami ich pozemkov. Pre umiestňovanie nových výrobných a podnikateľských aktivít územný plán vyčleňuje 2,5 ha územia v zastavanej časti Zelené.

Drobnú výrobu bude možné umiestňovať tiež na ďalších plochách, určených pre zmiešané funkčné využitie.

Podľa historického a stavebného rozvoja delíme mesto na staršiu časť okolo potoka Poltarica a na novšiu časť, ktorá svoj rozvoj zaznamenala od 50-tich rokov. Obidve tieto časti plnia funkciu obytnú, administratívnu, kultúrno-spoločenskú, obchodno-obslužnú, vzdelávaciu, oddychovú a športovú.

Navrhované riešenie ÚPN vzniká v období transformácie štátneho vlastníctva na súkromné vlastníctvo, v období vznikajúcich trhových mechanizmov. Preto pri návrhu koncepcie rozvoja mesta sa vychádzalo hlavne z potreby stanovenia takého využitia územia, aby bolo čo najefektívnejšie využité pri dodržaní stanovených regulatívov a limitov. V praxi to znamená, že pri rozvoji podnikateľských aktivít v rámci hraníc svojich pozemkov sa regulatívy a limity musia dodržiavať s ohľadom na potreby a požiadavky ďalších subjektov a s ohľadom na vytvorenie nezávadného životného prostredia v meste.

Preto sa navrhované riešenie sústreďuje na zodpovedajúce stanovenie jednotlivých funkcií a perspektívnym prognóznym rozvojom sa zaoberá z pohľadu neobmedzenia územia pre jeho prípadný ďalší rozvoj.

V zmysle novelizovaného stavebného zákona č. 50/76 Zb. sa pri určovaní funkčného využitia jednotlivých plôch v meste vychádzalo z toho, že na týchto plochách sa prevádza viac druhov činností a preto prevládajú funkcie zmiešané pred funkciami čistými.

Pre plnenie centrálnych funkcií sa navrhli plochy v historickej časti mesta so zameraním na obchod, služby, šport, oddych a bývanie. V novej časti, v priestore od budovy MsÚ s rozvetvením po uliciach Železničnej a ulici Slobody so zameraním na vzdelávanie, obchod, kultúru, správu. Ostatné plochy sú vyhradené pre bývanie s funkčným využitím pre bývanie čisté, bývanie mestské a bývanie vidiecke. Funkcia bývania čistého je sústredená hlavne pre individuálne bývanie v centrálnej časti mesta, pre bývanie mestské, je to hlavne bytová výstavba na sídlisku Sklárov a pre bývanie vidiecke, sú to plochy v okrajových častiach mesta pod lesom a v častiach sídiel Zelené a Slaná Lehota. Nové plochy pre funkciu bývania sú navrhnuté v priestore západne od nemocnice v rôznych formách podľa potreby mesta resp. podnikateľských zámerov.

Plochy pre priemyselnú výrobu sú ponechané v južnej časti pod štátnou cestou III/50838 Lučenec - Rimavská Sobota s možnosťou ďalšieho rozvoja.

Plochy pre poľnohospodársku výrobu sú ponechané v súčasných hraniciach s tým, že ich prevádzka nebude negatívne ovplyvňovať životné prostredie mesta a krajiny.

Pre rekreáciu, šport a zotavenie je navrhnutých niekoľko funkčných plôch a priestorov. Súčasný športový areál je navrhnutý na prebudovanie s premiestnením futbalového stadióna do všešportového areálu Podskalica. Využívanie Poltárskeho rybníka je navrhované pre ochrannú a vzdelávaciu funkciu s náučnými chodníkami a pozorovacími miestami vodného vtáctva. Ponechaná je funkcia rybolovu. Rekreačné plochy pre oddych s voľným pobytom v prírode sú navrhnuté v severnej časti mesta pri riečke Poltarici s väzbou na navrhovaný lesopark. Tieto plochy prechádzajú až k Slanej Lehote s využitím na zimné športy.

Plochy pre dopravu a technickú vybavenosť sú v podstate zachované. Návrhy koncepčných riešení jednotlivých funkcií sú podrobne opísané v samostatných statiach tejto správy v nasledujúcich kapitolách. Navrhovaná koncepcia rozvoja mesta Poltár sa sústredila na skvalitnenie využitia území a plôch podľa jednotlivých funkcií so stanovením podmienok pre rozvoj všetkých aktivít najmä podnikateľských. Predstavuje metódu, ktorá zohľadňuje možnosti uplatniť mechanizmus trhového hospodárstva pri dodržiavaní zákonných predpisov.

7. NÁVRH REGULATÍVOV FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA

Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia sa rozdeľujeme do troch základných skupín:

7.1 Regulatívy určujúce bariéry a limity rozvoja

- sociálne - sú to územia s bývaním v bytových domoch a bývaním v bytových domoch s vybavenosťou, kde sú stanovené minimálne štandardy vybavenia a limitné ceny bytov a pozemkov všeobecne záväzným nariadením. Dôvody smerujú jednoznačne k podpore rozvoja mesta, zvyšovaniu zamestnanosti a vzdelanosti a znižovaniu dochádzky, keď by obyvateľstvo bývalo v lacnejších bytoch na vidieku. Väčšina týchto území bude mať vybavenie sociálnymi zariadeniami pre starých ľudí s možnosťou ich zapojenia do práce v službách a drobnej výrobe.
- ekologické - ochranné pásma najmä od hygienicky závadných prevádzok a zariadení. Ochranné pásma od technických zariadení sú v meste dodržané. Dopravu automobilovú návrh rieši komplexne s ohľadom na zlepšenie stavu životného prostredia. Z hľadiska ochrany ovzdušia návrh rieši zmenu paliva v centrálnych kotolniach na zemný plyn, v územiach s bývaním v rodinných domoch na zemný plyn alebo elektriku. Hodnotné prírodné územia, ktoré sú súčasťou kostry ekologickej stability územia, treba chrániť podľa zákona a všeobecne záväzných vyhlášok orgánov ochrany prírody (napr. v súčasnosti spracovávaný projekt PR Kúpna hora, regionálne biocentrum Zelené).
- kultúrne - ochrana pamiatok
- ekonomické - umožniť intenzívne využitie pozemkov v meste podľa návrhu funkčných plôch a to tým, že na nevyužitý pozemok bude uvalená vyššia daň z pozemkov. Tiež na pozemky, na ktorých sú prevádzkované nevhodné zariadenia výroby. V priemyselných zónach na dlhodobo nevyužívané pozemky zvýšiť daň. K tomu vypracovať všeobecno-záväzné nariadenie.
- technické - odstupy budov, výšky ríms, tvar striech, počet podlaží sú uvedené vo výkrese č. 3 návrhu funkčného a priestorového usporiadania územia mesta. Sú stanovené pre úroveň tohto dokumentu (územný plán). Pre jednotlivé územné časti je potrebné spracovať regulačné plány, ktorých obstarávateľom nemusí byť vždy mesto, ale aj potencionálni investori. Podmienky stanoví územný plán.

7.2 Regulatívy určujúce podmienky pre rozvoj územných celkov

Sú stimulačné a intervenčné. Nimi budú ovplyvňovať orgány samosprávy vlastníkov, investorov, užívateľov pozemkov a nehnuteľností pri zaisťovaní cieľov ich podnikateľských zámerov a tak spoločne vytvárať podmienky pre celkovú prosperitu jednotlivých častí v meste a tým celého mesta Poltár.

Najdôležitejším stimulátorom pre rozvoj mesta je tvorba nových pracovných príležitostí. Ich tvorba sa presunie do III. sektoru - služby, nakoľko I. a II. sektor túto úlohu nezvládnu. V III. sektore je potrebné pôsobiť intervenčne - využiť všetky danosti prírodné, kultúrne, historické, vybavenostné a ponúknuť ich podnikateľom na využitie. V návrhu územného plánu sú tieto aktivity:

- alternatívne poľnohospodárstvo, v spojení s cestovným ruchom
- výrobné zariadenia na území mesta
- bankovníctvo a peňažníctvo.

Regulatívy je potrebné doplniť alebo prepojiť na regulatívy administratívne ako sú celoštátne, regionálne alebo lokálne predpisy, smernice, nariadenia, štatút mesta, atď. Ďalej politické ako sú programy sociálne, ekonomické, samosprávy a v nie poslednom rade na ekonomické, kde rôznymi daňovými úľavami, dotáciami alebo pokutami možno podnecovať rozvoj územia a tým celého mesta a jeho obyvateľov. Návrh územného plánu k tomu vytvára územné podmienky.

7.3 Regulatívy funkčné

Celé územie mesta určené na zástavbu je podľa funkcie a usporiadania rozdelené na tieto druhy plôch:

Bč - územie čistého bývania

- Slúži výlučne pre bývanie. Umiestňujú sa v ňom:
  - výlučne obytné budovy.

Výnimočne sú prípustné:

- obchody, verejné stravovanie, nerušiace podniky ručnej výroby
- dočasné ubytovanie (kapacita do 20 lôžok)
- ubytovacie zariadenie pre staré osoby s opatrovateľskou službou
- zdravotnícke, kultúrne a športové malokapacitné zariadenia.

Zariadenia zabezpečujú obsluhu výlučne príslušného územia.

Bm - územie mestského bývania

- Slúži prevažne bývaniu. Umiestňujú sa v ňom:
  - obytné budovy
  - obchody, verejné stravovanie, služby a nerušiace zariadenia výroby
  - cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotnícke a športové zariadenia.

Výnimočne sú prípustné:

- dočasné ubytovanie
- úrady, administratíva
- zvláštne nerušiace podniky remeselnej výroby
- záhradnícke služby
- čerpacie stanice pohonných hmôt.

Zariadenia zabezpečujú obsluhu len príslušného územia.

Bv - územie vidieckeho bývania

- Slúži prevažne na bývanie. Umiestňujú sa v ňom:
  - obytné budovy so zodpovedajúcimi úžitkovými záhradami s chovom drobného zvieractva
  - obchody, verejné stravovanie, služby, nerušiace podniky ručnej výroby.

Výnimočne sú prípustné:

- zvláštne obytné budovy s nie viac ako dvoma bytmi
- objekty cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové
- čerpacie stanice pohonných hmôt
- nerušiaca remeselnícka výroba.

Zariadenia zabezpečujú obsluhu len príslušného územia.

Zc - územie zmiešané centrálne

- Slúži prevažne pre umiestňovanie mestských a nadmestských obslužných zariadení. Umiestňujú sa v ňom:
  - obchodné, administratívne a správne zariadenia
  - verejné stravovanie, dočasné ubytovanie, zábavné miesta
  - kultúrne, zdravotnícke a sociálne zariadenia
  - obytné objekty.
  - zariadenia pre šport
  - čerpacie stanice pohonných hmôt len ako súčasť parkovacích garáží
  - byty pre dozorné a pohotovostné osoby ako aj pre majiteľov podnikov
  - iné byty podľa schváleného plánu zástavby

Výnimočne sú prípustné:

- čerpacie stanice

Zm - územie zmiešané mestské

- Slúži pre bývanie a umiestnenie zariadení drobnej výroby a služieb, ktoré podstatne nerušia bývanie. Umiestňujú sa v ňom:
  - obytné budovy
  - budovy pre obchod, správu, služby
  - verejné stravovanie, dočasné ubytovania
  - cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotnícke a športové zariadenia
  - iné podniky remeselnej výroby
  - záhradnícke podniky
  - čerpacie stanice pohonných hmôt.

Výnimočne sú (môžu byť) prípustné:

- zábavné zariadenia, pokiaľ nie sú všeobecne prípustné len v zmiešanom centrálnom území.

Zv - územie zmiešané vidiecke

- Slúži pre umiestnenie poľnohospodárskych a lesníckych stavieb, pre bývanie a pre nepodstatne rušiace podniky remeselnej a ručnej výroby. Umiestňujú sa v nich:
  - zariadenia poľnohospodárskych a lesných závodov a k nim prislúchajúcich obytných objektov
  - objekty pre rodinné bývanie s úžitkovými záhradami a chovom drobného zvieractva
  - iné obytné objekty
  - zariadenia na výkup a spracovanie poľnohospodárskych a lesných produktov
  - obchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie
  - miestne úrady
  - cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotnícke a športové zariadenia
  - záhradnícke zariadenia
  - čerpacia stanica pohonných hmôt
  - iné podniky remeselnej výroby.

Výnimočne môžu byť prípustné:

- zábavné zariadenia
- individuálna rekreácia.

VD - územie drobnej výroby

- Slúži pre umiestnenie neveľmi rušivej drobnej výroby a služieb. Umiestňujú sa v ňom:
  - živnosti všetkého druhu
  - skladiská a plochy na skladovanie
  - obchodné, správne a úradnícke objekty
  - čerpacie stanice pohonných hmôt
  - športové zariadenia.

Výnimočne môžu byť prípustné:

- obytné budovy a byty pre majiteľov podnikov alebo správcov - dozorcov
- cirkevné, kultúrne, zdravotnícke a sociálne zariadenia
- zábavné zariadenia.

VP - územie priemyselnej výroby

- Slúži pre priemyselnú výrobu. Umiestňujú sa v ňom:
  - priemyselné zariadenia s potenciálne rušivým charakterom

- služby a skladovacie zariadenia
- čerpacie stanice pohonných hmôt.

Výnimočne môžu byť prípustné:

- služobné, pohotovostné byty
- cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotnícke zariadenia

PO - územie poľnohospodárskej výroby

- Slúži pre poľnohospodársku výrobu. Umiestňujú sa v ňom:
  - objekty a zariadenia poľnohospodárskej výroby s rušivými účinkami na životné prostredie okolia

Výnimočne môžu byť prípustné:

- služobné a pohotovostné byty.

OV - územie občianskej vybavenosti

- Slúži pre umiestnenie objektov správy, školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti.Umiestňujú sa v ňom:
  - príslušné zariadenia občianskej vybavenosti s komplexným vybavením

Výnimočne môžu byť prípustné:

- pohotovostné byty pre zamestnancov zariadení.

R - územie prímestskej rekreácie

- Slúži pre pohybovú relaxáciu. Umiestňujú sa v ňom:
  - náučné chodníky pre peších, oddychové miesta s lavičkami, prístrešky, kondičné zariadenia, piknikové miesta
  - botanické a zoologické stanovištia

Výnimočne prípustné sú:

- ihriská
- cyklistické trasy
- obchodné a reštauračné zariadenia

HZ - územie záhradkárskych osád (hospodárska zeleň)

- Slúži pre záhradkárenie, spracovanie produktov, uskladnenie a oddych. Umiestňujú sa v ňom:
  - individuálne záhradné chatky
  - spoločné objekty pre spracovanie produktov ovocia a zeleniny

Výnimočne prípustné sú:

- športové zariadenia
- verejné stravovanie

PZ a IZ - územie parkovej zelene a izolačnej zelene

Pozemok určený na občiansku vybavenosť. Čo to znamená?

Zaujímam sa o kúpu pozemku. Našiel som jeden vhodný, ktorý je momentálne v katastri zapísaný ako záhrada. Podľa územného plánu je pozemok vedený ako pozemok pre občiansku vybavenosť. Ospravedlňte moju nevedomosť, ale je takýto pozemok stavebný, alebo sa bude musieť ešte vykupovať? Čo znamená pojem "pre občiansku vybavenosť". Vopred vďaka Matúš. **Zaradenie otázky**: Začíname stavať

Odpovede (1)

Andrea Medžová

Dobrý deň,
pozemok, ktorý ste si vyhliadli a je vedený v katastri ako záhrada, nie je stavebným pozemkom. Ak mienite tento pozemok využiť na stavbu nehnuteľnosti, musíte požiadať pozemkový úrad o vyňatie z pôdneho fondu za úhradu. Môžete požiadať o časť pozemoku (záhrady) a ostatná plocha určená na výstavbu bude v katastri zapísaná ako zastavané plochy.

Skôr, ale než tak urobíte, vyžiadajte si na mestkom alebo miestnom úrada, v katastri ktorého sa pozemok nachádza, tzv. územnoplánovaciu informáciu na konkrétny účel výstavby nehnuteľnosti (nie všeobecnú informáciu). Z nej zistíte jasné stanovisko obce alebo mesta ku vášmu zámeru stavať nehnuteľnosť. Jednoducho, aby ste zbytočne nekupovali pozemok, ktorý na tento účel nebudete môcť využiť.
Občianska vybavenosť (OV) predstavuje široký komplex zariadení a účelovo upravených plôch, ktorých cieľom je uspokojovanie najrozmanitejších potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórií. Ako vyplýva z metodického dokumentu "Štandardy minimálnej vybavenosti obcí" Inštitútu urbanizmu a územného plánovania Urbion, sa tak občianskou vybavenosťou sa rozumejú zariadenia podľa druhu činnosti, ktoré sú zatriedené do funkcií, ktorými sú:
• školstvo
• športové zariadenia
• zdravotníctvo
• sociálne služby
• kultúrne zariadenia
• cestovný ruch
• služby
• finančné služby
• obchod
• verejné stravovanie

Terminologickú špecifikáciu zariadení občianskej vybavenosti je možné podľa cit. metodického pokynu odvodiť zo zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov § 43c. V ods.1 sú definované nebytové budovy ako stavby, v ktorých je viac ako polovica ich využiteľnej podlahovej plochy určená na nebytové účely, pričom sú v písm. a) – m) taxatívne vymenované jednotlivé typy nebytových budov. Podľa ods. 2 ak sú budovy určené na rôzne účely, rozlišujú sa podľa hlavného účelu, na ktorý pripadá najväčšia časť využiteľnej podlahovej plochy.

Z uvedeného vyplýva, že podstatné pre vás budú údaje, ktoré získate z územno-plánovacej informácie z obecného alebo mestké úradu, v rámci ktorej sa vyjadrí k zámeru výstavby nehnuteľnosti na bývanie. Je možné, že vám nepovolia výstavbu nehnuteľnosti, pretože podľa územného plánu nemožno do danej lokality umiestniť okrem rôznych druhov občianskej vybavenosti nič iné, tzn. ide o čisté monofunkčné územie občianskej vybavenosti, kde nie je povolená iná výstavba . Ale môže byť, že územie, kde sa nachádza aj vami vyhliadnutý pozemok je v územnom pláne charakterizovaný ako zmiešané územie, kde môže byť umiestnená občianska vybavenosť, ale aj bývanie.

28. november 2014 Ak chcete komentovať, prihláste sa alebo zaregistrujte

Zodpovedané

- Ako vyspraviť starú povalu
- Prístupová komunikácia k pozemku
- Uloženie lodného kontajnera bez sietí
- Stavba skolaudovaná ale neodovzdaná do užívania od zhotoviteľa
- Dodatočné stavebné povolenie a porušenie stavebného zákona
- Ako zistiť, či susedova stavba bola postavená načierno?
- Ako zmeniť spôsob vykurovania v budúcej stavbe
- Koľko metrov od susedov
- Odfláknutá novostavba
- Kontajnerový dom v záhrade

- Slúži ako verejná zeleň s parkovou úpravou a izolačnou a ochrannou funkciou. Umiestňujú sa v ňom:
  - upravené a udržiavané skupiny zelene a zelených plôch okolo vodných tokov a vodných plôch
  - zelené plochy na námestiach, v parkoch a na mestskom cintoríne
  - zelené plochy na územiach s obytnými domami
  - ihriská pre deti, lavičky, fontány.

Výnimočne prípustné sú:

- drobné stavby pre občerstvenie
- cyklistické trasy
- ihriská pre dospelých.

DT - územie technickej a dopravnej obsluhy

- Slúži pre technickú a dopravnú obsluhu. Umiestňujú sa v ňom:
  - stavby vodného hospodárstva, vodojemy, čerpacie stanice, čistiarne odpadových vôd
  - stavby energetických zariadení, elektrické rozvodne, regulačné stanice plynu, prečerpávacie stanice
  - dopravné stavby a odstavné plochy automobilovej dopravy, plochy železnice.

Výnimočne prípustné:

- pohotovostné byty.

Š - územie pre šport

- Slúži pre šport všetkého druhu. Umiestňujú sa v ňom:
  - športové zariadenia pre všetky druhy športu

Výnimočne prípustné:

- stravovacie a ubytovacie zariadenia.

7.4 LIMITY STAVEBNÉHO VYUŽITIA POZEMKOV

Por.číslo	Značka	Funkcia v území	Koeficient zastavanej plochy
1	Bč	územie čistého bývania	0,4
2	Bm	územie mestského bývania	0,6
3	Bv	územie vidieckeho bývania	0,4
4	Zc	územie zmiešané centrálne	0,9
5	Zm	územie zmiešané mestské	0,6
6	Zv	územie zmiešané vidiecke	
7	VD	územie drobnej výroby	0,8
8	VP	územie priemyselnej výroby	0,8
9	PO	územie poľnohospodárskej výroby	0,6
10	OV	územie občianskej vybavenosti	0,4

11	R	územie prímestskej rekreácie	0,2
12	HZ	územie záhradkárskych osád	0,2
13	PZ a IZ	územie parkovej a izolačnej zelene	0
14	DT	územie technickej a dopravnej obsluhy	0,8
15	Š	územie pre šport	0,1

Koeficient zastavanej plochy (KZP) udáva, koľko štvorcových metrov zastavanej plochy je prípustných na každý m^2 plochy pozemku.

Zastavaná plocha je tá plocha stavebného pozemku, ktorá leží v stavebnom území za hranicou stavebnej čiary. Ak nie je určená stavebná čiara, potom je určujúca tá plocha stavebného pozemku, ktorá leží za skutočnou hranicou ulice. K zastavanej ploche treba pripočítať plochy garáží a miest na státie s ich príjazdami, vedľajšie plochy, stavby pod povrchom, ktorými je podstavený stavebný pozemok.

8. VÝROBA

Pri posudzovaní výhľadového vývoja hospodárskej základne v okrese Poltár a jej významu pre ďalší rozvoj mesta a celého okresu, je treba rešpektovať aj vplyv kontinuity minulého vývoja a tradícií. V územnom usporiadaní plôch určených pre výrobu sa vychádza z princípu, že nové plochy budú naväzovať na stávajúce výrobné plochy a predstavujú ponuku pre rozvoj pracovných príležitostí v meste. Dominantné postavenie vo výrobe v okrese Poltár bude mať i v návrhovom období, čo do podielu produkcie a zamestnanosti, odvetvie stavebných látok, skla, bižutérie a keramiky.

V súlade s dokumentom "Priemyselná politika SR do roku 2000" a navrhovaným riešení ÚPN mesta Poltár sa hospodársky rozvoj mesta a okresu odporúča rozvíjať v týchto smeroch:

- rozvoj malých a stredných podnikov hlavne v odvetví stavebných látok, skla, bižutérie a keramiky, v odvetví drevospracujúceho priemyslu a vznik odvetvia potravinárskeho priemyslu
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod, finančná a banková infraštruktúra)

8.1 Priemyselná výroba a stavebníctvo

Ku koncu roku 1990 bolo v priemysle mesta Poltár zamestnaných 1383 pracovníkov a v stavebníctve 121 pracovníkov.

Najvýznamnejším výrobným zariadením v meste Poltár je SLOVGLASS, a.s. (predtým Sklárne š.p., Poltár), ktorý k 31.6.1996 zamestnával 954 pracovníkov. Jej hlavnou výrobnou činnosťou je výroba olovnatého kryštálu a úžitkového skla, ktorá je na európskej technickej a technologickej úrovni. Podľa dokumentu Priemyselná politika SR (schváleného vládou SR v roku 1995) sa počíta, že v tomto výrobnom odvetví sa budú prevádzať štrukturálne zmeny najmä vo výrobe užitkového skla a to zavádzaním strojnej výroby a rozširovaním sortimentu. Z hľadiska územného toto výrobné

zariadenie nemá v súčasnosti ani do výhľadu nároky na záber nových plôch. Štrukturálne zmeny sú zamerané aj na zlepšovanie stavu životného prostredia vo výrobnom procese, ale i v obmedzovaní negatívneho dopadu na životné prostredie obyvateľov mesta Poltár.

Súčasťou priemyslu stavebných látok v meste Poltár sú Ipeľské tehelne, a.s., ktoré sú na katastrálnom území mesta umiestnené v troch lokalitách. K 31.6.1996 zamestnávali 150 pracovníkov. Hlavnou výrobnou činnosťou je výroba murovacieho materiálu a strešnej krytiny. V Poltári sú dve výrobné prevádzky a jedna výrobná prevádzka je v sídle Zelené. V súčasnosti prevádzka na Železničnej ulici produkuje kvalitné tehliarske výrobky (strešná krytina) s dobrým odbytom. Negatívny dopad, z hľadiska životného prostredia, na mesto bol znížený plynofikáciou technologického procesu, dovozom už namiešanej základnej suroviny so znížením prašnosti. Prevádzka II, na Továrenskej ulici v južnej časti mesta, bude naďalej vyrábať pôvodný alebo príbuzný sortiment. Prevádzka v Zelenom plní funkciu servisných služieb pre prevádzky na Železničnej ulici a v južnej časti mesta na Továrenskej ulici. Z hľadiska funkčného sú prevádzky v meste Poltár na Železničnej ulici a v Zelenom navrhované na zmenu funkčného využitia.

Novoker, a.s. Lučenec vykonáva ťažbu kaolínu v lokalite Horná Prievrana. Tu sa kaolín ťaží, upravuje, vagónuje ale nespracováva vo finálnej výrobe. Návrh ÚPN predpokladá zriadenie výrobnej prevádzky, v ktorej kaolín tvorí základnú surovinu pre keramické výrobky využívané najmä v stavebníctve. Prínosom bude zvýšenie počtu pracovných príležitostí.

Stav pracovníkov v stavebníctve v roku 1990 bol veľmi nízky (121 pracovníkov, tabuľka č.3) a do súčasného obdobia nezaznamenal výrazné zvýšenie. Dôvodom je nízka investičná politika, nedocenená atraktívnosť územia (prírodné zdroje, prírodné prostredie), nevhodné komunikačné spojenie, nedostatočne využívaný ľudský potenciál, tradície a pod. Zriadenie sídla okresu v meste Poltár vytvorilo predpoklady pre zvýšenie stavebnej činnosti na území okresu, najmä však v samotnom meste Poltár. Preto aj návrh ÚPN mesta Poltár predpokladá zvýšenie počtu pracovných príležitostí v stavebníctve tým, že vytvára podmienky pre

- vybudovanie cestného prepojenia mesta Poltár smerom južným cez Hornú a Dolnú Prievranu, Nové Hony s cestou I/50 Lučenec - Rimavská Sobota
- umiestnenie výrobnej prevádzky na spracovanie vyťaženej suroviny (kaolínu)
- novú bytovú výstavbu, obnovu a údržbu bytového fondu, občiansku vybavenosť
- rozvoj zariadení cestovného ruchu.

8.2 Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárstvo SR sa v súčasnom období nachádza v etape transformácie na podmienky trhovej ekonomiky so zameraním na vstup do EÚ. Celý program transformácie a ďalšieho rozvoja poľnohospodárstva je schválený v "Koncepcii a zásadách agrárnej politiky SR", ktorú schválila NR SR a je podrobnejšie spracovaný v následných dokumentoch, vrátane dokumentov pre rozvoj poľnohospodárstva v okrese Poltár, z čoho vychádza aj navrhované riešenie územného plánu mesta Poltár. Vychádza sa i z dokumentu "Reštrukturalizácia poľnohospodárskej výroby, model

úsporných energetických vstupov (ÚEV 2) horizont roku 2000", spracovaný Výskumným ústavom trávnych porastov a horského poľnohospodárstva, Banská Bystrica v roku 1995.

Katastrálne územie mesta Poltár je zaradené do pôdnoekologického regiónu (PER) č.466 s názvom Slovenské rudohorie. V návrhu ÚPN sa odporúča, pri spracovaní štruktúr poľnohospodárskeho pôdneho fondu, zohľadňovať ekologické podmienky, environmentálne požiadavky a hospodárske pomery regiónu.

Štruktúra subjektov, ktoré v súčasnom období hospodária na poľnohospodárskom pôdnom fonde v k.ú. Poltár je nasledovná:

- štátny sektor (akciové a ďalšie spoločnosti, ostatné podniky verejného sektoru),
- verejný sektor (poľnohospodárske družstvá, záhumienky poľnohospodárskych družstiev, spoločné poľnohospodárske podniky),
- súkromný sektor (samostatne hospodáriaci roľníci, vrátane držiteľov poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov nad 0,1 ha, spoločné majetky urbariátov a komposesorátov)

Poľnohospodárska výroba v k.ú. mesta Poltár, k.ú. Zelené a k.ú. Slaná Lehota má vysoko intenzívny charakter, pôdne celky sú tvorené ornou pôdou veľkoblokového usporiadania s malým podielom travinných a stromových spoločenstiev. Pokiaľ v poľnohospodárskej krajine celého okresu sú trvalé trávne porasty prevládajúcou kultúrou. V k.ú. mesta Poltár je prevládajúcou kultúrou orná pôda, ktorá činí až 80,5 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Z celkovej výmery k.ú. mesta Poltár 3053 ha je poľnohospodárskej pôdy 1927 ha, čo je 63,1 %, z toho ornej pôdy je 1552 ha, záhrad 60 ha, ovocných sadov 13 ha a trvalých trávnych porastov 302 ha. (viď tabuľku č1).

V rastlinnej výrobe prevláda pestovanie obilnín, viacročných krmovín, olejnín a zemiakov.

V živočíšnej výrobe prevláda chov hovädzieho dobytka, ošípaných a oviec.

Rastlinnú a živočíšnu výrobu vykonáva Združené poľnohospodárske družstvo 9.mája (ZPD) so sídlom v Poltári s hospodárskymi dvormi v Prievrane, Slanej Lehote a Zelenom. Na časti poľnohospodárskej pôdy hospodária súkromnohospodáriaci roľníci.

Základné výrobné nástroje a zariadenia pre vykonávanie poľnohospodárskej výroby sa nachádzajú v zastavanom území mesta bez nárokov na rozširovanie územia.

Návrh územného plánu mesta Poltár sa v rozvoji poľnohospodárskej výroby zameriava na:

- zlepšenie stavu prostredia pre poľnohospodársku výrobu vo vzťahu na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu
  - znížením intenzity produkčného využívania plôch poľnohospodárskeho pôdneho fondu v najnákladnejších výrobných podmienkach a zosúladenie ekonomických a environmentálnych hľadísk poľnohospodárskej výroby, najmä v dotyku s obytnou zónou riešeného územia,
  - zatrávnením svahovitých a silnou eróziou ohrozených orných pôd,
  - zalesnením podradných, rozptýlených, podmáčaných pôd, erózne ohrozených pôd v prípade, ak tieto nespĺňajú iné, osobitné záujmy ochrany prírody a krajiny

(napr.genofondové plochy) s krajinárskymi úpravami nivy Ipľa, so zvýšením zastúpenia prirodzených štruktúr rozptýlenej zelene,

- lokalizáciou urbanistických zámerov tak, aby bola čo najmenej narušená organizácia poľnohospodárskeho pôdneho fondu, osobitne chránená poľnohospodárska pôda, na ktorej boli vykonané hydromelioračné opatrenia.

- zachovanie poľnohospodárskej činnosti ako základnej podmienky rozvoja krajinotvorných, ekologických a sociálnych funkcií,
- rozvíjanie doplnkovej výroby úžitkových, tradičných predmetov s folklórnou tématikou nadväzujúcich na tradičné ľudové remeselnícke výroby, na výrobu miestnych špecialít a pod.

Na poľnohospodársku výrobu bezprostredne naväzuje potravinársky priemysel. V meste Poltár nie je potravinársky priemysel zastúpený. Návrh ÚPN mesta rieši možnosti vzniku odvetvia potravinárskeho priemyslu vo väzbe na rastlinnú a živočíšnu výrobu v meste Poltár.

8.3 Lesné hospodárstvo

- Základná charakteristika územia z hľadiska lesného hospodárstva

Súčasný charakter lesa v Slovenskom rudohorí sa výrazne odlišuje od pôvodného lesa. Jednak drevinovým zložením, jeho pôvodom, štruktúrou a tiež jeho stabilitou. Najviac zmenené drevinové skladby sa vyskytujú v južnej časti územia. Oblasť bola a je veľmi intenzívne poľnohospodársky využívaná. Lesné porasty sa zachovali prevažne len na strmších svahoch, veľmi často presýchavých, resp. vo výmoloch. Tento proces je sprievodným znakom vývoja ľudstva, ktoré môže stále narastajúce potreby uspokojovať len intenzifikáciou bioprodukcie, najmä bioprodukcie kultúrnych rastlín, čím sa výrazne znížila lesnatosť územia, čo malo za následok zníženie retenčnej schopnosti územia.

Základným celoplošným ukazovateľom poukazujúcim na hospodárske využitie riešeného územia je stupeň pokryvnosti lesnej pôdy. Z celkovej výmery katastrálneho územia mesta Poltár tvorí lesný pôdny fond 25,3 %, čo je primerané zastúpenie, územne však nie je rovnomerne rozložený.

- Kategorizácia lesov

V katastrálnom území mesta sa vyskytuje kategória lesov hospodárskych.

- Územná organizácia

Lesy na území bývalého okresu obhospodarujú Stredoslovenské lesy š.p. Banská Bystrica prostredníctvom svojich odštepných lesných závodov (OLZ). Okrem lesov vo vlastníctve štátu obhospodarujú i lesy v nájme vlastníkov, ktorým už boli vydané a zatiaľ i lesy, kde vlastníctvo a využívacie právo neboli doteraz usporiadané. Druhú skupinu tvoria neštátne lesy (súkromné, spoločenské, mestské, obecné a pod.). V súčasnosti organizácie štátnych lesov užívajú - obhospodarujú 71,4 % lesov, neštátne organizácie 28,6 % lesov.

Lesnícku prvovýrobu v lesoch zabezpečujú odštepné lesné závody (OLZ) Lučenec, Lesná správa Poltár a organizácie neštátnych lesov.

Cieľom rozvoja lesníctva v návrhu územného plánu mesta Poltár, v zmysle Štátnej lesníckej politiky, na jeho katastrálnom území je:

- zachovanie lesov, t.j. udržanie a postupné zvýšenie výmery lesných porastov a lesnatosti ako významného prírodného prvku z hľadiska ekologickej rovnováhy a stability krajiny,
- zveľaďovanie lesov, t.j. také obhospodarovanie, ktoré smeruje k zlepšeniu ich súčasného stavu a plnohodnotnému naplneniu všetkých funkcií lesov, vrátane plnohodnotného využitia ich produkcie,
- súhrnne sa tieto opatrenia označujú ako opatrenia zamerané na ekologizáciu lesníctva. V tomto smere má nezastupiteľnú úlohu udržanie a postupné zvýšenie výmery lesných porastov a lesnatosti,
- starostlivosť a zachovanie funkčnosti vymedzených prvkov ochrany prírody (RÚSES, a pod.) na LPF

Návrh ÚPN mesta Poltár rieši rozvojové zámery bez zásahov do lesného pôdneho fondu.

9. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladom efektívneho a dlhodobého pôsobenia všetkých funkcií riešeného územia na stabilizáciu obyvateľstva je aj primeraná úroveň životného prostredia. Jeho prírodná zložka v meste Poltár je s porovnateľnými mestami v rámci celej Slovenskej republiky uspokojivá. Vyskytujúce sa negatívne javy nemajú veľký plošný rozsah a sú spôsobené predovšetkým lokálnymi zdrojmi. Na poškodzovaní územia sa predovšetkým podiela stále sa zvyšujúca doprava, čiastočne priemyselná a poľnohospodárska výroba, neudržiavaný bytový fond, divoké skládky, vodná a veterná erózia a pod.

"Koncepcia starostlivosti o životné prostredie okresu Lučenec", spracovaná v apríli 1995 pre bývalý okres Lučenec, bola vypracovaná v súlade s dokumentom "Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky" schváleného uznesením č.339 NR SR z 18.novembra 1993 a uznesením č.619 vlády SR zo 7.septembra 1993.

Návrh územného plánu mesta Poltár v ochrane a tvorbe životného prostredia vychádza v širších súvislostiach vychádza zo Štátnej environmentálnej politiky /ŠEP/, v ktorej sú stanovené strategické ciele so všeobecnou platnosťou pre územie bývalého okresu Lučenec. Z týchto dokumentov týkajúcich sa vlastného katastrálneho územia mesta Poltár sú v ochrane a tvorbe životného prostredia určené tieto priority:

- zabezpečenie dostatku pitnej vody a zníženie znečistenia ostatných vôd nad prípustnú mieru,
- minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie všetkých druhov odpadov,
- ochrana ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami a globálna environmentálna bezpečnosť,
- ochrana pôdy pred degradáciou a zabezpečenie nezávadnosti potravín a ostatných výrobkov,
- zachovanie biologickej rozmanitosti, ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov a optimalizácia priestorovej štruktúry a využívania krajiny.

Tieto strategické ciele sa vo veľkej miere dotýkajú mesta Poltár ako centra vzniku faktorov ovplyvňujúcich kvalitu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Ďalšími dokumentami, z ktorých sa vychádzalo pri návrhu ÚPN mesta Poltár v oblasti životného prostredia sú právne predpisy:

- Zákon č. 17/1992 Zb.o životnom prostredí
- Zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami /zákon o ovzduší/ v znení zákona č. 256/1995 Z.z., zákona č. 393/1998 Z.z. a zákona č. 459/2000 Z.z.
- Zákon č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- Zákon č. 138/1973 Zb. o vodách /vodný zákon/ v znení zákona č.238/1993 Z.z.
- Zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb. a zákona č. 183/1993 Z.z., úplné znenie zákon č. 14/1994 Z.z.
- Zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu

- Zákon č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí
- Zákon č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti
- Zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení zákona č. 255/1993 Z.z.

9.1 Ochrana ovzdušia

Podľa "Správy o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR" je na prvom mieste v okrese (aj bývalom okrese Lučenec) v znečisťovaní ovzdušia emisiami NO_x výrobné zariadenie Slovglass, a.s. Poltár.

V ochrane ovzdušia návrh ÚPN mesta Poltár vychádza

- z cieľov "Stratégie štátnej environmentálnej politiky SR" schválenej uznesením vlády SR č. 619/1993 a uznesením NR SR č. 339/1993 rozpracovaných na podmienky bývalého okresu Lučenec v "Koncepcii starostlivosti o životné prostredie okresu Lučenec" v roku 1995

Navrhované riešenie ÚPN mesta predpokladá, podľa horeuvedených cieľov, znižovanie znečisťovania ovzdušia nasledovne:

- znižovaním produkcie emisií z miestnych zdrojov rozširovaním plynofikácie vo výrobných zariadeniach, v obytných zónach (v roku 1996 bola plynofikovaná miestna časť Zelené),
- zavedením účinných odlučovacích zariadení. Vo VD - 01 Poltár, Slvglass, a.s., Poltár, slúžia na zachytávanie tuhých znečisťujúcich látok dva kapsové filtre, ktoré sú osadené za taviacimi agregátmi V-1 a V-4. V rámci rozšírenia výroby úžitkového skla na taviacom agregáte V-2 bude nainštalovaný ďalší textilný filter. V rámci rozšírenia kapacity leštiarne skla a a čistiarne technologických vôd budú dva pôvodné penové absorbéry, zachytávajúce plynné zlúčeniny fluóru nahradené filtračnými zariadeniami s vyššou účinnosťou a zároveň budú nainštalované dva textilné hadicové filtre, ktoré budú zachytávať tuhé znečisťujúce látky unikajúce zo zásobníkov vápenného hydrátu.
- trasy cestných komunikácií v meste sú navrhnuté tak, aby emisie z dopravných prostriedkov čo najmenej zaťažovali územie určné pre obytnú zástavbu a umožňovali čo najplynulejšiu premávku

9.2 Ochrana vôd

9.2.1 Legislatívna ochrana

V ochrane vôd sú hlavnými usmerňujúcimi dokumentami právne predpisy. Aktívna ochrana vôd po stránke kvalitatívnej ako aj kvantitatívnej vyplýva zo zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).

9.2.1.1 Všeobecná ochrana

Okresný úrad v Poltári, odbor životného prostredia úsek štátnej vodnej správy je vodohospodárskym orgánom, ktorý vydáva povolenia pre právnické a fyzické subjekty na

zaobchádzanie (nakladanie) s vodami. Podľa podkladov Okresného úradu v Poltári majú povolenia na nakladanie s vodami tieto subjekty:

- Slovglass, a.s. Poltár - PHO I.stupňa je stanovené rozhodnutím ONV Lučenec PLVH č. Vod.1230/1965 zo 6.12.1965 na odber podzemných vôd
- Ipeľské tehelne, a.s. Poltár - rozhodnutím ONV Lučenec PLVH č. 201/1988 z 1.8.1989 povolený odber podzemných a povrchových vôd a vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie
- Združenie poľnohospodárskych družstiev (ZPD) - pre 6 bytových jednotiek Slaná Lehota, je povolený odber podzemných vôd , rozhodnutím ONV Lučenec PLVH č. 656/1988 z 31.8.1988

Rozhodnutie vodohospodárskeho orgánu o odbere, realizácií vodohospodárskeho diela a PHO nebolo k dispozícii, nie je zistené u:

- Združenie poľnohospodárskych družstiev (ZPD) - hospodárske dvory Poltár, Zelené a Slaná Lehota využívajú vlastné zdroje podzemných vôd.
- SAD Poltár
- Ipeľské tehelne, a.s. Zelené

9.2.1.2 Špeciálna ochrana

Znamená osobitne sprísnené požiadavky z hľadiska akosti, ale i výdatnosti vodných zdrojov určených na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, určujú ju pásma hygienickej ochrany (PHO).

Využívané zdroje podzemných vôd pre Slovglass, a.s., ZPD, Ipeľské tehelne, a.s. Poltár majú PHO I. stupňa oplotené, ďalšie stupne PHO nie sú stanovené.

Do katastrálneho územia Poltár zasahuje legislatívna ochrana minerálnych vôd v Maštinci - dočasné ochranné pásmo - širšie ochranné pásmo nahradzujúce OP 2. a 3. stupňa, určené Rozhodnutím podľa uznesenia vlády ČSR č. 1030 zo dňa 19.11.1958. (List Ministerstva zdravotníctva SR č. Z - 11567/94 - IKŽ - 651 z 8.11.1994).

9.2.1.3 Ekologické limity pre využívanie vodných zdrojov

Pri stanovení ekologických limitov ide o zachovanie vzťahu medzi sumou exploatovaných množstiev zdrojov podzemných vôd nachádzajúcich sa v posudzovanej oblasti a ekológiou krajiny. Stanovenie ekologických limitov využiteľnosti vodných zdrojov spracováva SHMÚ Bratislava a pre riešené územie spracovaná nie je.

Podľa Generelu ochrany a racionálneho využívania vôd, návrh ÚPN mesta Poltár orientačne posúdil a stanovil ekologické limity:

- globálne ekologické limity
  - medzná hodnota, pod ktorú nesmie nesmie klesnúť prirodzený prietok na povrchovom toku. Podľa rozhodnutia vodohospodárskeho orgánu sa v území realizuje odber povrchových vôd z toku Poltarica pre Ipeľské tehelne, a.s. Poltár, povolený odber 0,6 $l.s^{-1}$. Medzná hodnota M Q_{EKO} = (0,65 - 0,7) Q_{364}. Pre Poltaricu nad miestom odberu je

Q_{364} = 5 l.s^{-1}. Potom M Q_{EKO} = 3,25 - 3,5 l.s^{-1}. Povolený odber 0,6 l.s^{-1} spĺňa ekologické kritéria, 5 - 0,6 = 4,4. l.s^{-1} ≥ 3,25 l.s^{-1}. Pre zvýšenie minimálneho prietoku v potoku Poltarica (prietok Q_{364} dňovej vody) na prietok Q_{330} dňovej vody 18 l.s^{-1} návrh rieši retenčnú vodnú nádrž Slaná Lehota, ktorá umožní nadlepšenie prietokov a odber vody (10 l.s^{-1}) pre Poltársky (podľa vodohospodárskej mapy Zeleniansky) rybník.

- lokálne ekologické limity
  - medzná hodnota pre jednotlivé vodohospodársky využívané vodné zdroje. Podľa rozhodnutia vodohospodárskeho orgánu najväčším v území realizovaným odberom podzemných vôd je odber pre Slovglass, a.s. z kvartérnych sedimentov Ipľa a Poltarice. Povolený odber je 3,9 l.s^{-1}. Studne sú situované do 50 m od toku Poltarice. Pri zachovaní M Q EKO = 3,25 - 3,5 l.s^{-1} dochádza k prekročeniu ekologického limitu o 2,75 l.s^{-1}. Riešenie situácie je nadlepšenie prietoku Q_{364} dennej vody na Q_{330} dňovú vodu = 18 l.s^{-1}.

Pre zachovanie ekologických limitov pri využívaní vodných zdrojov v povodí Poltarice návrh ÚPN mesta Poltár rieši tieto opatrenia:

- na zvýšenie minimálneho prietoku vybudovať retenčnú vodnú nádrž Slaná Lehota
- vybudovanie splaškových kanalizácií s ČOV v Slanej Lehote a v Zelenom
- dobudovanie kanalizačnej siete v meste Poltár
- revitalizácia vodných tokov Poltarica, Šťavica, Ipeľ a Vyholomský potok
- hradenie strží a ich zalesnenie v povodí vyholomského potoka, Šťavice, Poltarice a Ipľa
- realizácia vsakovacích pásov na pošnohospodárskej pôde a pozdĺž vodných tokov

9.2.1.4 Zdroje znečistenia

V katastrálnom území mesta Poltár sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia vôd - BSKs ≥ 200 t.r^{-1}, NL ≥ 200 t.r^{-1}, CHSK ≥ 300 t.r^{-1}.

- bodové zdroje znečistenia - majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov. V riešenom území sú to:
  - ČOV Poltár - výusť do Ipľa, rozhodnutím č. ŽP II - 569/94 - Hr z 28.9.1994 sú stanovené ukazovatele prípustného stupňa znečistenia vôd, podľa nariadenia vlády SR č. 242/93 Z.z. zo dňa 12.10.1993. V roku 1994 bolo na ČOV čistených 825 000 m^3.r^{-1}, 2 260 m^3.d^{-1}. Množstvo vypúšťaného znečistenia: BSKs = 4,1 t.r^{-1}, NL = 4,1 t.r^{-1}, CHSK = 34,65 t.r^{-1}.
  - Ipeľské tehelne, a.s. Lučenec-Zelené, rozhodnutie č. ŽP II - 355/94 z 29.9.1994.

Malými, ale nie nezanedbateľnými bodovými zdrojmi znečistenia sú individuálne výuste zo septikov do miestnych tokov Ipeľ, Poltarica a Šťavica, do cestných rigólov v území bez verejnej kanalizácie.

- plošné zdroje znečistenia - sú ťažšie identifikovateľné a merateľné, ale ich vplyv na akosť povrchových a podzemných vôd nie je nezanedbateľný.

- z poľnohospodárstva - hospodárske dvory Poltár, Zelené, Slaná Lehota, aplikácia priemyselných hnojív a pesticídov, spôsoby hospodárenia na poľnohospodárskej pôde,
- z priemyslu a výroby - splachy povrchových vôd zo spevnených plôch v areáloch Slovglass, a.s., Ipeľské tehelne, a.s., Združené poľnohospodárske družstvo, SAD, š.p., spevnené plochy na území mesta.

9.2.1.5 Zabezpečenie ochrany vôd

V rámci legislatívnej ochrany využívaných zdrojov vody je potrebné:

- stanovenie PHO II. stupňa vodohospodárskym orgánom
- dodržiavanie dočasného širšieho ochranného pásma minerálnych vôd Maštinec
- zníženie-odstránenie znečistenie vôd z areálou SAD, ZPD, Slovglass, a.s., Ipeľské tehelne, a.s., mesta a napojiť ich na verejnú kanalizáciu
- splaškové vody z rozptýleného osídlenia akumulovať vo vodotesných žumpách a pravidelne zneškodňovať

9.3 Ochrana pôdy

Pôdny fond (poľnohospodársky a lesný) ako základný prírodný zdroj je základným výrobným prostriedkom pre poľnohospodársku a lesnú výrobu a zároveň tvorí jednu zo základných zložiek životného prostredia. Z tohoto hľadiska má veľký význam jeho ochrana a možnosti jeho využívania pre potreby ľudskej činnosti. Poľnohospodársky pôdny fond /PPF/ má legislatívne stanovenú ochranu zákonom č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesný pôdny fond /LPF/ zákonom č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb. a zákona č. 183/1993 Z.z., úplné znenie zákona č. 14/1994 Z.z.

Ochrana pôdy vychádza z návrhu starostlivosti o prírodu a krajinu pri zabezpečovaní poľnohospodárskej a lesnej výroby a územného rozvoja všetkých funkčných zložiek v meste Poltár (bývanie, doprava, výroba, rekreácia, životné prostredie).

Návrh ÚPN mesta Poltár, pri ochrane pôdneho fondu, vychádza z týchto zásad:

- udržať LPF na eróziou ohrozených lokalitách a v najohrozenejších oblastiach ho zvýšiť,
- úpravu brehových porastov na rieke Ipeľ a v meste Poltár na Poltarici až po sútok s Ipľom vykonávať tak, aby sa zachovala pôvodná morfológia vodných tokov,
- udržať súčasný pomer PPF a LPF so zvýšeným podielom LPF z dôvodov zvýšenia ekologickej stability územia
- z hľadiska správneho obhospodarovania PPF je potrebné, v k.ú.Poltár, zmeniť spôsob obrábania ornej pôdy podľa nasledovných odporúčaní:
  - vykonávať orbu vrstevnicovú, kontúrovú
  - používanie techniky s malou hmotnosťou, ktorá neutláča pôdu
  - pri vodných tokoch (Ipeľ a Poltarica), ktoré pretekajú poľnohospodárskym ekosystémom mimo zastavané územie mesta, dodržiavať cca 10-15 m (podľa sklonitosti jednotlivých

parciel resp. podľa stupňa potenciálnej erodovateľnosti) pás TTP spolu NKSV, pre vytvorenie pásu lokálnych biokoridorov

- využívať hnojenie len vyzretým maštaľným hnojom, hnojovicou a močovkou
- močovku a hnojovicu aplikovať na poľnohospodársku pôdu v zriedenom stave min. 1:5 až 1:10
- chemické prostriedky používané na ochranu a výživu rastlín aplikovať podľa predpisov
- nevykonávať veľkoplošné rekultivácie
- odvodnenie pozemkov vykonávať len sporadickou drenážou, otvorenými melioračnými priekopami
- pasenie hovädzieho dobytka vykonávať len v oplôtkoch
- vysadiť ochranné protiemisné a protierózne pásy NKSV pri cestách II.triedy
- z hľadiska potenciálnej erodovateľnosti ornej pôdy v 2.stupni obhospodarovať protieróznym spôsobom a ornú pôdu v III. stupni erodovateľnosti navrhnúť na zmenu kultúr do TTP, alebo do LPF, podľa R ÚSES

- z hľadiska lesohospodárskeho:
  - nevykonávať holoruby
  - vysádzať protierózne pásy na kraji lesných celkov
  - zvýšiť priemerné stavy drobnej zveri v poľovníckom revíre
  - zriadiť centrum odbornej poradenskej činnosti pre súkromných majiteľov lesov, urbárskych a pasienkárskych spoločenstiev
  - rekreačné využívanie lesnej pôdy povoliť len na vyznačených trasách a vo schválených lokalitách.

9.4 Hluk

Najväčším zdrojom hluku v meste Poltár je prevádzka automobilovej dopravy. Podľa vyhlášky č. 14/77 Zb., doplnok č. 15 a prílohy Vestníka MZ SR čiastka 1-3 sú posúdené prípustné hodnoty hluku z automobilovej dopravy na hlavných zberných komunikáciach s dopadom na okolie takto:

- úsek preložky cesty Zelené - Poltár, prípustná hodnota pre ľavú stranu cesty je 60 dB(A). Ochranné pásmo hlukové bez fyzickej ochrany je 35-40m.
- úsek mestskej triedy - ulica Slobody, prípustná hodnota pre centrum je 60 dB(A). Ochranné pásmo hlukové je od okraja komunikácie 30 m. Pre zariadenia zdravotnícke a kultúrne je určené ochranné pásmo 200 m. Vo výhľade je potrebné riešiť ochranu týchto zariadení na ul. Slobody.
- úsek cesty II/595 - ulica 13.januára, na pravej strane ulice sú objekty priemyslu, na ľavej strane rozptýlená zástavba a hromadné garáže. Prípustná hodnota je 60 dB(A). Ochranné pásmo je 25 m a premávka nemá negatívny dopad na okolie.

- úsek cesty II/595 - Železničná ulica, na strane k centru je individuálna bytová zástavba a objekty administratívy, pravá strana zariadenia železnice, Ipeľské tehelne, škola. Prípustná hodnota hluku je 60 dB(A). Ochranné pásmo pre bývanie je 37 m. Do výhľadu bude potrebné riešiť ochranu objektov bývania a administratívy.
- úsek cesty III/50838 - ulica 9.mája, po obidvoch stranách bytová výstavba. Prípustná hodnota hluku je 60 dB(A). Ochranné pásmo pre bývanie je 30 m a premávka má negatívny dopad na obyvateľov.

9.5 Žiarenie

Podľa dostupných podkladov z celoslovenského prieskumu výskytu radónu /vypracoval Uranpres Spišská Nová Ves, 1992/ väčšina územia Slovenskej republiky patrí do oblasti s nízkym radónovým rizikom. Katastrálne územie mesta Poltár patrí tiež, medzi územia s výskytom nízkeho radónového rizika.

Pri posudzovaní vnútorného ovzdušia stavieb a pred vonkajším ožiarením je treba postupovať podľa Vyhlášky MZ SR č. 12/2001 Z. z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany.

9.6 Odpadové hospodárstvo

Odpady patria medzi negatívne faktory životného prostredia. V roku 1991 prijatý zákon č. 238/91 o odpadoch, okrem iného, uložil príslušným orgánom štátnej správy a pôvodcom odpadov povinnosť vypracovať programy odpadového hospodárstva. Postup ich prípravy bližšie upravil zákon SNR č. 494/91 Zb. o štátnej správe v odpadovom hospodárstve a vyhláška SKŽP č. 76/92 Zb. o programoch odpadového hospodárstva. V zmysle týchto dokumentov a na základe uznesenia vlády SR č. 500/93 "Program odpadového hospodárstva SR", vypracoval Okresný úrad ŽP v Lučenci "Program odpadového hospodárstva pre územie (bývalého) okresu Lučenec", ktorý určil koncepciu riešenia odpadového hospodárstva a spôsob nakladania s odpadmi v území v členení na časové horizonty rokov 1996, 2000 a 2005.

Zákon č. 238/91 Zb. o odpadoch stanovuje tzv. prechodné obdobie do roku 2000, dokedy sa má existujúci stav v nakladaní s odpadmi uviesť do súladu s limitmi uvádzanými v zákone. V súčasnosti sa do odpadov dostáva veľké množstvo materiálov, ktoré je možné využiť na výrobu surovín alebo energie. Aj z tohoto dôvodu sa ciele v odpadovom hospodárstve v okrese Poltár sústreďujú na obmedzenie vzniku odpadov a to zvýšením podielu využívania odpadov separovaním už pri zdroji vzniku.

V súlade s uznesením vlády SR č. 571/95 z 1.8.1995, č. 799 z 26.11.1996 a rozhodnutim č. 1/97 ministra ŽP z 10.1.1997, Okresný úrad v Poltári aktualizoval okresný Program odpadového hospodárstva okresu Poltár do roku 2000.

V okrese Poltár sú 4 skládky odpadov, ktoré zostali v užívaní ako skládky komunálneho odpadu (ďalej KO), z toho 3 sú prevádzkované s osobitnými podmienkami. Medzi tieto patrí skládka

KO mesta Poltár v lokalite Poltár-časť Slaná Lehota, ktorá má regionálny charakter s celookresnou zvozovou oblasťou.

Zneškodňovanie odpadov zo zdravotníckych zariadení je povolené vykonávať v NsP v Lučenci do 31.12.1998. Podľa "Rozvojovej štúdie riešenia odpadového hospodárstva rezortu zdravotníctva s dôrazom na spaľovanie špecifického odpadu zo zdravotníckych zariadení" (zatiaľ ešte neschválená), sa počíta vybudovať v NsP Lučenec spaľovňu nebezpečného odpadu zo zdravotníckych zariadení v južnej časti banskobystrického kraja v časovom horizonte rokov 1998-1999. Druhý variant predpokladá zneškodňovanie odpadov zo zdravotníckych zariadení v regionálnej spaľovni v Banskej Bystrici.

Zariadenia používané na zneškodňovanie a úpravu odpadov v meste Poltár sú skládka 3. stavebnej triedy Poltár, ČOV mesta Poltár, ČOV závodu Slovglass, a.s. Poltár, neutralizačná stanica kyslých oplachov vôd Slovglass, a.s. Poltár.

Návrh ÚPN mesta Poltár, pri riešení odpadového hospodárstva, vychádza z týchto zásad:

- dodržať aktualizované programy odpadového hospodárstva pre okres Poltár a pre výrobné zariadenia nachádzajúce sa na jeho území
- v roku 2000 zneškodňovať KO v novovybudovanej skládke KO v lokalite vyťaženého hliniska bane Ipeľských tehelní, a.s. Lučenec na hranici s k.ú. obce Breznička
- pripraviť a v roku 2000 zahájiť sanačné práce na skládke KO a kalových polí Poltár-časť Slaná Lehota
- pred uložením KO na skládku vykonávať na území mesta separovanie odpadu
- v lokalite novovybudovanej skládky KO vybudovať komplexný systém odpadového hospodárstva s prekladacími stanicami, s linkou pre kompostovanie odpadu
- zneškodňovanie určeného nebezpečného odpadu (NO) sa bude vykonávať na skládke 3.stavebnej triedy. Pre tento účel zriadiť zberné strediská NO s kontajnerizáciou NO na katastrálnom území mesta Poltár
- zneškodňovanie odpadov zo zdravotníckych zariadení sa bude vykonávať v regionálnej spaľovni mimo územia mesta Poltár (v Banskej Bystrici alebo Lučenci)

Zabezpečovanie zneškodňovania všetkých druhov odpadov podmieňuje rozoj mesta vo všetkých jeho funkčných zložkách. Vo výhľadovom období je potrebné zabezpečiť, aby každá nová investícia bola už pri svojom vzniku, pri vydaní územného rozhodnutia, resp. stavebného povolenia, posudzovaná komplexne a kolaudačné rozhodnutie vydané len po splnení projektovaných parametrov pre ochranu a tvorbu životného prostredia.

10. ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability (ďalej ÚSES) predstavuje vybranú sústavu ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú v nej na základe funkčných a priestorových kritérií účelne rozmiestnené.

Funkcia ÚSES-u ako územno plánovacieho podkladu pre využitie krajinného prostredia, spočíva v zabezpečení horizontálnych väzieb medzi jednotlivými prírodnými prvkami, biocentrami, biokoridormi, interakčnými prvkami a s celoplošnou ochranou vytvára predpoklady pre udržanie a zlepšenie ekologickej stability krajiny a životného prostredia človeka.

Základný rámec priestorovej ekologickej stability pre katastrálne územie mesta Poltár je dokumentovaný v "Regionálnom územnom systéme ekologickej stability okresu Lučenec" (ďalej R ÚSES okresu Lučenec) spracovaný v roku 1994, ktorý vyjadruje vzťah a postavenie ekologicky stabilných území okresu navzájom i vo väzbe na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR (ďalej G-NÚSES) spracovaný v roku 1991. Podľa týchto dokumentov na katastrálnom území mesta Poltár sa nenachádzajú územia s nadregionálnymi bokoridormi a neprechádza cez neho nadregionálne biokoridory. Podľa reliéfovej charakteristiky je k.ú. mesta Poltár začlenené do nižších vrchovín s výškovými rozdielmi od 101 do 180 m n.m.

Z týchto dokumentov sú, do návrhu ÚPN mesta Poltár, zapracované tie, ktoré zachovávajú a vytvárajú ekosystémy, zvyšujú pestrosť krajiny prvkami prírodného charakteru a napomáhajú zväčšovaniu autoregulačných schopností krajiny a tým znižujú potrebu energetických vstupov človeka do prírodných procesov. Sú to:

a) Z hodnotenia a klasifikácie územia, boli v R ÚSES (str. 96) prehodnotené jednotlivé analytické a syntetické výstupy, vyhodnotené abiokomplexy sú zaradené do piatich tried. Abiokomplex Poltár s číslom 46 je zaradený do triedy C s charakteristikou a odporúčaným ekostabilizačným opatrením ako abiokomplex svahov, chrbátov, silne členitých pahorkatín s intenzívnymi procesmi svahovej modelácie s mierne teplou, mierne vlhkou a vrchovinovou klímou. V tejto oblasti sú prevažne lesy, prípadne trvalé trávnaté porasty, kde sa vylučuje veľkoplošné poľnohospodárstvo. Tam, kde je poľnohospodárska pôda, priestorová štruktúra sa posilňuje ekostabilizačnými prvkami napr. vytvorením siete zasiakavacích pásov, prípadne inými formami rozptýlenej zelene.

b) Pre k.ú. Poltára je stanovený stupeň ekologickej stability 2,49, pre k.ú Slanej Lehoty je stupeň ekologickej stability 3,22 a pre k.ú. Zelené je stupeň ekologickej stability 2,72. Stupeň ekologickej stability za územie bývalého okresu Lučenec je 3,33. Návrh R ÚSES predpokladá zvýšenie stupňa ekologickej stability pre k.ú .Poltár a Zelené na 3,2 a pre k.ú. Slaná Lehota na 3,75.

c) R ÚSES navrhuje na k.ú. Poltár:

- regionálne biocentrá
  - terestrické biocentrum Kúpna hora (existujúce) s lesným porastom, v ktorom dominuje dub a pristupujú hrab, dub cer, lipa a iné. Faunistický aj floristicky zodpovedá lokalita

potenciálnej vegetácii. Lesný porast patrí medzi hospodárske lesy v ktorých sa odporúča vykonávať jemnejšie formy hospodárenia.

- hydrické biocentrum Zelené (navrhované) sú tu vodné plochy so stromovým brehovým porastom a štrkové jamy po oboch stranách Ipľa. Doplnením a prepojením existujúcich brehových porastov a priestorovým usporiadaním ekostabilizačných krajinných prvkov je možné vytvoriť plnohodnotné regionálne biocentrum.

- regionálne biocentrá mimo k.ú., ktoré dopĺňujú krajinný priestor:
  - terestrické biocentrum Kozí vrch (existujúce), lesný komplex, ktorý nadväzuje na aluviálnu nivu Ipľa a je genofondovou plochou pre ohrozené druhy fauny a flóry. V hospodárskych lesoch sa predpokladá vylúčenie holorubných foriem hospodárenia.
- regionálne hydrické biokoridory:
  - alúvium Ipľa - významný biokoridor, ktorý prechádza celým územím okresu Poltár až po prameniště v Slovenskom rudohorí. V k.ú mesta Poltár je narušený melioračnými úpravami. Návrh biocentier v alúviu rieky Ipeľ od Muľky cez Holišu, Pincinú, Borček až po Zelené vytvára predpoklady pre dosiahnutie funkčnosti tohoto významného regionálneho hydrického biokoridoru. Po vykonaní nevyhnutných revitalizačných opatrení bude možné prepojiť hore menované regionálne biocentrá a obnoviť stabilizáciu krajinného prostredia a vlastného toku rieky Ipeľ.
- terestrické biokoridory - cez k.ú. mesta Poltár prechádza, v smere severo-južnom, jeden regionálny terestrický biokoridor spájajúci biocentrá Tri chotáre, Kúpnu horu a Kozí vrch s pokračovaním na sever a na juh.
- genofondovo významné lokality
  - Poltársky rybník (č.96)
  - Všelanská dúbrava (č.65)
  - Brezový kút č.79)
- reprezentatívne segmenty geoekodiverzity
  - Krajinný komplex Salaš-Háj-Rovňanský vrch-Nad hradskou-Hlonča-Rovňany

Návrh ÚPN mesta Poltár rieši v rámci hraníc katastrálneho územia využitie krajiny z týchto hľadísk:

- krajinnoekologického, ktoré sa zaoberá ozdravením riešeného územia, revitalizáciou územia, vegetačnými úpravami a výsadbou a sanačnými opatreniami bio-technického charakteru
- krajinno-architektonického a urbanisticko-architektonického s cieľom zosúladenia urbanizácie s krajinnou štruktúrou
- synergického so snahou o vyváženie ľudských činností s prirodzenými prírodnými procesmi

Návrh vychádza z Regionálneho územného systému ekologickej stability a ďalej ho rozpracováva podľa horeuvedených hľadísk, zakompováva všetky nadradené ekostabilizačné prvky,

ktoré sa nachádzajú na riešenom území alebo cez neho prechádzajú a vytvárajú ekostabilizačné nadregionálne mosty. Nadregionálne prvky sú doplnené o prvky regionálne a lokálne, miestne, ktoré boli zisťované prieskumom priamo v teréne, z podkladov ochrany prírody, z kartografických podkladov a máp, z fotografií a pod. Zo získaných podkladov bol spracovaný rozbor súčasnej krajinnej štruktúry s posúdením reálnej vegetácie, urbanizácie krajiny a hospodárskym využitím krajiny. Z rozboru krajiny podľa horeuvedených hľadísk a podľa vykonaných prieskumov sme pre vypracovanie návrhu využitia krajiny vychádzali zo záveru, že katastrálne územie mesta Poltár patrí medzi katastre s vysokou naliehavosťou zmeny ekologickej kvality priestorovej štruktúry. Na druhej strane je potrebné si položiť otázku či zmena resp. vylúčenie viac ako 15 % plôch z intenzívneho využívania premenou na plochy s vyššou hodnotou koeficientu ekologickej kvality nebude mať vplyv na proces výroby v poľnohospodárskych zariadeniach. Je to návrh, ku ktorému bude žiadúce sa najviac približovať z hľadiska posilňovania priestorovej štruktúry krajinného obrazu okolia mesta Poltár. Návrh využitia krajiny sa zaoberá neurbanizovaným územím, ktoré je špecifikované v regulatívoch územného rozvoja celého katastrálneho územia so základným členením na:

1. **prírodnú krajinnú zónu - prevládajúca ekologická funkcia**
2. **zmiešanú krajinnú zónu - územie s obmedzenou poľnohospodárskou výrobou**
3. **produkčnú krajinnú zónu - územie s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou**

ktoré sú definované nasledovne:

Prírodná krajinná zóna zaisťuje v území nerušený, dlhodobo stabilizovaný priestor pre existenciu a vývoj prírodných ekosystémov, ktorých ekologická stabilita podmieňuje stabilitu krajiny ako celku. Základ prírodnej krajinnej zóny tvorí:

- nadregionálne prvky z R ÚSES (uvedené vyššie v texte)
- časť ekologickej kostry, ktorá nie je zahrnutá do R ÚSES (uvedené vyššie v texte)
- lokálne biokoridory -hydrické, okolo potoka Poltarica s prienikom do urbanizovaného územia mesta, okolo potoka Šťavica a okolo Vyholomského potoka

Zmiešaná krajinná zóna - je zóna v ktorej sa nedá určiť jedna činnosť alebo funkcia ako prevládajúca, vždy však v týchto zónach je funkcia prírodná. Tieto zuóny majú pestrejšie zastúpenie kultúr a tým sú relatívne stabilnejšie a pomáhajú prenášať stabilizačný účinok prírodných zón na okolitú krajinu. Návrh ÚPN rieši túto zónu v južnej časti katastrálneho územia mesta v ktorej je zastúpená poľnohospodárska a lesná výroba, ochranná funkcia v erozívne náchylných územiach, obytnú funkciu plnia rozptýlené usadlosti, ktoré plnili najmä hospodársku funkciu a ktorá sa sem postupne vracia i vo formách agroturistiky, výrobná a skladová sú to najmä drobné zariadenia , ktoré nie sú súčasťou zastavaného územia , ťažba a skládky - ťažba kaolínu a kremičitých pieskov, ktorá má predpoklady ďalšieho využitia s možnosťou finalizácie výroby v tomto území a rozvíjajúca sa funkcia rekreácie a športu.

Produkčná krajinná zóna - tvorí najrozsiahlejšiu časť riešeného územia s dominantným postavením poľnohospodárskej prvovýroby. Návrh rieši túto zónu v severozápadnej a severnej časti

katastrálneho územia mesta s tým, že predpokladá dodržovanie základných povinností všeobecnej ochrany prírody. Všetky typy krajinných zón sú doplnené sprievodnou líniovou zeleňou okolo komunikácií, okolo vodných tokov s návrhom vsakovacích pásov s hradením strží a protieróznou výsadbou nelesnej krovinnej a stromovej zelene.

Návrh využitia krajiny je dokumentovaný v grafickej časti vo výkrese č.11.

10.1 Ochrana prírody

Ochrana prírody sa v súčasnosti riadi podľa zákona NR SR č. 287 / 94 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri ochrane prírody a krajiny. Ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Príroda Poltárskeho okresu je zastúpená ekosystémami pohorí a vrchovín až po nižšie pohoria. Katastrálne územie mesta Poltár tvorí súčasť tohoto ekosystému a podľa § 7 hore uvedeného zákona, na jeho území platí prvý stupeň ochrany.

10.1.1 Územná ochrana

Na k.ú. mesta Poltár sa nenachádzajú vyhlásené územia patriace pod osobitnú ochranu prírody a krajiny v druhom až piatom stupni ochrany (§ 11 a 12).

Odporúčané na vyhlásenie je

- v kategórii "prírodné rezervácie" lokalita Kúpna hora (5. stupeň ochrany, § 17), ktorá je súčasťou regionálneho terestrického biocentra
- v kategórii "chránené areály" lokalita Poltárskeho rybníka (4. stupeň ochrany, § 16), vedená v R ÚSES ako regionálne hydrické biocentrum Zelené, ktoré po prepojení s ostatnými krajinnými štruktúrami nadobudne hodnoty plnohodnotného regionálneho biocentra.

10.1.2 Druhová ochrana

Základné ustanovenia, týkajúce sa osobitnej ochrany druhov rastlín a živočíchov, nerastov a skamenelín obsahuje zákon o ochrane prírody a krajiny, podrobnejšie bude túto oblasť upravovať vykonávacia vyhláška MŽP SR "O ochrane chránených druhov rastlín a živočíchov, ich spoločenskom ohodnotení a medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES)". Súčasťou tejto vyhlášky bude i zoznam chránených druhov živočíchov a rastlín.

10.1.3 Nerastná surovinová základňa, jej využitie a ochrana

Z nerastných surovín sú na území okresu Poltár, pre ťažobné účely najvýznamnejšie zásoby nerudnej surovinovej základne, ktoré vytvárajú predpoklady pre rozvoj miestneho priemyslu, presahujúce i rámec okresu, môžu do značnej miery ovplyvniť súčasnú štruktúru jeho hospodárskej základne. Návrh ÚPN mesta Poltár využitie nerastnej surovinovej základne rieši podľa týchto zásad:

- rešpektuje dobývacie priestory a chránené ložiskové územia evidovaných výhradných ložísk surovín
- jediné ložisko keramickej suroviny na Slovensku, s bilančnými zásobami a ťažbou pravého kaolínu, ložisko kaolínu v Hornej Prievrani, ochraňuje s využitím na území mesta Poltár
- ložiská tehliarskych surovín - Poltár - Brištie, Poltár - Dráhy, Poltár - Machulina navrhuje na kvalitatívne zhodnotenie v mieste výskytu.

10.2 Ochrana kultúrneho dedičstva

10.2.1 Ochrana nehnuteľných kultúrnych pamiatok

Ochrana kultúrnych pamiatok zapísaných do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok je predmetom ochrany podľa zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti. Na katastrálnom území mesta Poltár sa nachádzajú tieto nehnuteľné kultúrne pamiatky:

Skupina	Názov kultúrnej pamiatky	Lokalita	Poznámka
kostol	kostol barokovo-klasicistický	Poltár	
	kostol klasicistický	Zelené	

Technickou pamiatkou je cestný kamený most v Zelenom.

Návrh ÚPN mesta Poltár rieši objekty zapísané v ústrednom zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok

- využívať a regenerovať spôsobom, ktorý zodpovedá ich umelecko-historickej a architektonickej hodnote.

11. DOPRAVA

11.1 Náväznosť riešeného územia na nadradené dopravné trasy - širšie dopravné väzby

11.1.1 Doprava železničná

Mesto Poltár leží na vedľajšej železničnej trati Lučenec-Poltár-Utekáč, na ktorú v stanici Poltár naväzuje železničná trať Poltár-Rimavská Sobota a v stanici Lučenec naväzuje na hlavnú železničnú trať Zvolen - Fiľakovo - Košice celoštátneho významu. Železničná trať Poltár - Rimavská Sobota naväzuje v Rimavskej Sobote na železničnú trať Brezno - Tisovec - Jesenské nadregionálneho významu. Zriadením okresu Poltár, vedľajšie trate Utekáč - Poltár - Lučenec a Poltár - Rimavská Sobota majú význam nadokresný. Uvedené železničné trate v súčasnosti nie sú dostatočne vyťažené, napriek tomu sa počíta s ich ďalším využívaním a predpokladá sa zvýšenie vyťaženosti.

Železničné trate sú jednokoľajové s motorovou trakciou, s osovým tlakom 20 Mp s kapacitnou rezervou 20 - 30 %.

11.1.2 Doprava cestná

Mesto Poltár leží mimo hlavných cestných trás, s ktorými je spojená štátnou cestou II/595 Poltár - Kalinovo - cesta I/50 (Tomášovce, E 571)

11.2 Zhodnotenie súčasného stavu v meste Poltár

11.2.1 Cesty a doprava automobilová

Základnú komunikačnú kostru mesta tvorí trojuholník ciest II. a III. triedy do ktorých patrí cesta II/595 Zelené - úsek ulice 13.januára a ulica Slobody, ďalej cesta III/50838 cez ulicu 13.januára a 9.mája s pokračovaním na V.Suchú a cesta III/5713 cez ulicu Železničnú. Na území mesta majú tieto komunikácie funkciu zbernú v kategórii B1 a B2, ktorá sa prelína s funkcoiu obslužnou kategórie C, najmä na uliciach Slobody a Železničnej. STN 736110 dovoľuje čiastočnú priamu obsluhu priľahlého územia zo zbernej komunikácie kategórie B2.

Základnú dopravnú kostru dopĺňuje sieť obslužných komunikácií triedy C2, ktorými sú ulice Fučíkova, Sklárska, Kanadská, Obrancov mieru, Družby, Polná. Ostatné ulice majú charakter miestnych komunikácií triedy C3 - komunkácie obslužné prístupové.

Trojuholník zberných komunikácií vytvára v meste dopravný okruh, čím je možné dopravný systém v meste charakterizovať ako systém dopravy "diametrálne okružný".

Intenzita automobilovej dopravy.

Súčasnú intenzitu dopravy s vývojom od roku 1985 dokumentuje tabuľka D-1:

Intenzita dopravy na komunikačnej sieti					
Číslo cesty Úsek cesty	Druh vozidla	Intenzita dopravy v skutočných vozidlách/24 hod v roku			
		1 985	1 990	1 995	T/S 1995
II/595	*T	500	750	630	
Zelené - Poltár	O	1220	1910	2110	23 %
	S	1720	2660	2740	
II/595	T	550	420	430	
ulica Slobody	O	2100	1600	1650	20.8 %
	S	2660	2020	2080	
II/595	T	400	320	250	
Poltár - České Brezovo	O	600	600	650	28 %
	S	1000	920	900	
III/50838	T	200	300	280	
Poltár - V.Sucha	O	450	700	700	28,5 %
	S	650	1000	980	
III/50838	T	440	420	380	
ul.13.januára	O	1060	900	980	28 %
	S	1500	1320	1360	
III/50838	T	610	630	560	
ul.9.mája	O	870	1300	1430	28 %
	S	1480	1930	1990	
III/5713	T	480	490	410	
ul.Železničná	O	810	930	1050	28 %
	S	1290	1420	1460	

*T = vozidlá ťažké, O = osobné autá, S = vozidlá spolu

Sčítanie dopravy z roku 1995 od Slovenskej správy ciest Bratislava, napriek vyžiadaniu, neboli obstarávateľovi poskytnuté, spracovateľ hodnoty premávky roku 1995 určil samostatným výpočtom podľa celoslovenských spriemerovaných rastov, uvedených v časopise "Spravodaj č.II/1996" Slovenskej správy ciest

- pre extravilán
  - cesta II.triedy nárast pre rok 1995 = 1,03
  - cesta III.triedy nárast pre rok 1995 = 0,98
- pre intravilán
  - $\frac{\text{počet obyvateov v roku 1995} = 5950}{\text{počet obyvateov v roku 1990} = 5820} = 1,02$
  - predpokladaný rast hybnosti je zvýšený o 1 %.
  - hodinová intenzita automobilovej dopravy v najzaťaženejšom úseku mesta dosahuje priemer intenzity 2740 x 0,125 = 340 - 350 vozidiel za hodinu. Súčasná kategorizácia, resp. minimálna kategorizácia ciest a ulíc v meste Poltár, podľa STN 736 101 a 736 110, je vyhovujúca

- na celkovom podiele realizovanej dopravy je skladba nasledovná

doprava tranzitná	34 %
doprava cieľová, zdrojová, vnútromestská	76 %

11.2.2 Doprava železničná - ŽSR

Železničná stanica Poltár je železničnou stanicou 4 kategórie, uzlovou stanicou pre železničnú trať Utekáč - Poltár - Lučenec a železničnú trať Poltár - Rimavská Sobota. Pre trať Utekáč - Lučenec je stanicou medziľahlou, pre trať Poltár - Rimavská Sobota je stanicou odbočnou a dirigujúcou. Stanica má funkciu osobnej a nákladnej prepravy, so zastávkami v Slanej Lehote, v Českom Brezove a v Hrnčiarskej Vsi.

Počet vlakov a využitie železničných tratí:

- trať Utekáč - Poltár - Lučenec
  - skutočná priepustnosť 37 vlakov za deň
  - počet vlakov 24 vlakov za deň
  - stupeň využitia 65 %
- trať Poltár - Rimavská Sobota
  - skutočná priepustnosť 29 vlakov za deň
  - počet vlakov 12 vlakov za deň
  - stupeň využitia 41,3 %

Železničné trate sú s motorovou trakciou a v súčasnom období nie sú využité.

- Doprava osobná

Podiela sa na celkovej hromadnej doprave osobnej 30 %. Obrat cestujúcich na železničnej stanici činí 1000 - 1200 osôb za deň obojsmerne. V osobnej doprave od roku 1993 je zaznamenaný pokles cestujúcich až o 40 %, podľa evidencie počtu predaných lístkov. Zariadenie pre cestujúcu verejnosť v osobnej stanici je nevyhovujúce z hľadiska úrovne kultúry vybavenosti potrebnej pre cestujúcich.

- Doprava nákladná

Nákladná doprava vo svojom objeme zaznamenáva neustály pokles a to ako v nakládke tak aj vo vykládke tovaru. Pokles výroby v meste Poltár ale aj v okolí sa odrazil v preprave po železnici. Z uvedeného vyplýva, že stratovosť uvedených železničných tratí v okrese Poltár sa prehlbuje. Do železničnej stanice Poltár vyúsťuje vlečková koľaj pre južnú priemyselnú zónu, konkrétne pre Slovglass Poltár (sklárne).

11.2.3 Doprava SAD

Dopravný závod SAD zabezpečuje hromadnou autobusovou prepravu osôb v regióne Poltár jedenástimi linkami. Z toho sú 4 linky koncové a 7 liniek priebežných. Hlavná zastávka dopravy SAD je na železničnej stanici. Z tejto zastávky odchádza 43 spojov za deň. Obrat cestujúcich tu činí 700 - 800 osôb za deň. Celkove sa prepraví obojsmerne hromadnou dopravou 1300 - 1500 osôb za deň na

území okresného mesta. Najsilnejšia doprava je v smere Lučenec a to 64 - 65 % celkovej prepravy SAD. Pred železničnou stanicou je potrebné vybudovať malá autobusové nástupište.

11.2.4 Motorizácia v meste Poltár

Rok	1 980	1 990	1 997
Počet obyvateľov	5 030	5 820	5 950
Počet osobných áut na 1000 obyvateľov	134	208	243
Stupeň	1 : 7,5	1 : 4,8	1 : 4,1
Počet osobných áut a dodávok	670	1 210	1 450

Stupeň automobilizácie v okresnom meste Poltár prevyšuje priemer okresu Lučenec približne o 13 - 15 %.

V súčasnosti pri počte osobných áut 1450 a počtu 1820 bytov je to v priemere 1 osobné auto na 1,25 bytu.

V okrsku 1 - centrum sa nachádza 1120 bytov hromadnej výstavby a v priemere 890 osobných áut. V obvode č.1 sa nachádza 340 radových hromadných garáží. Garážovanosť je 38,2 % čo považujeme za optimálne pre súčasnosť. Radové hromadné garáže v okrsku č.1 – centrum však pôsobia neesteticky a zaberajú značnú plochu neadekvátne ekonomicky využiteľnú v obytnom obvode.

V okrsku č.2 sa nachádza 60 individuálnych garáží, ktoré sú vyhovujúce.

11.3 Návrh dopravy

11.3.1 Orientačná prognóza dopravy na cestnej sieti.

Napriek útlmu dopravy na cestách III. triedy ale čiastočne aj na cestách II. triedy v rokoch 1990 - 1995 sú predpoklady výraznejšieho nárastu dopravy na cestnej sieti, ktoré vyplývajú z hospodársko - politicky - ekonomických zmien a ktoré prinesú zo sebou výraznejší podiel hybnosti obyvateľstva. Taktiež výraznejší rast stupňa individuálnej motorizácie a tomu zodpovedajúce využívanie motorových vozidiel dáva predpoklad, že do roku 2015 - 2030 bude premávka najmä na cestách II triedy ale aj na cestách III. triedy narastať.

Nárast aktivít v okrese Lučenec - Poltár:

(Materiál ÚHZ okresu Poltár - Lučenec a dopravná časť konceptu ÚPN okresu Poltár - Lučenec)

Počet obyvateľov okresu (2015) = 1,23 = O_o

Počet obyvateľov mesta Poltár (2015) = 1,26 = O_p

Počet obyvateľov mesta Lučenec (2015) = 1,75

Počet pracovných príležitostí v sektore:

I - IV za okres Lučenec - Poltár = 1,28 = O_{op}

Stupeň individuálneho motorizmu:

Mesto Poltár = 1,31 = M_p

Okres Lučenec - Poltár = 1,38 = M_o

Rast hybnosti osobnej dopravy = 1,12 = H_o

Rast hybnosti nákladnej dopravy = 1,05 = H_n

- Rast dopravy individuálnej osobnej (rok 2015):

$\frac{Oo.1,23+Op.1,26}{2} \times Ho = 1,245 \times 1,12 = 1,39$

Zvýšenie počtu vozidiel z titulu zníženia priemerného obsadenia 2 / 1,6 = 1,25

Koeficient rastu osobných vozidiel: 1,39 x 1,25 = 1,74

- Rast dopravy nákladnej

Hybnosť nákladnej dopravy = 1,05

Počet obyvateľov = 1,23

Podľa prognózy z roku 1977:

Hybnosť 0,17 x 1,05 = 0,178

Počet obyvateľov = 7522 x 0,178 = 1339 jázd

1339 / 1213 = 1,1 priemer (1,29 + 1,1) / 2 = 1,195

Rast dopravy na komunikačnej sieti mesta a katastrálnom území pre rok 2015 je vyčíslené v nasledujúcej tabuľke č. D-2.

Pre novonavrhovanú cestu II. triedy Nové Hony - Poltár uvažujeme pre zaťaženie 50 % dopravy z cesty II / 595 a 30 % z cesty III / 50838 Poltár - V. Sucháa z ul. 9. Mája.

Zelené - Poltár: T = 630 x 1,195 x 0,5 = 380 voz./deň

O = 2110 x 1,74 x 0,5 = 1840 voz./deň

Poltár - V. Suchá: T = 280 x 1,195 x 0,3 = 100 voz./deň

O = 700 x 1,74 x 0,3 = 370 voz./deň

Poltár - Nové Hony: T = 380 + 100 = 480 voz./deň

O = 1840 + 370 = 2210 voz./deň

Intenzita dopravy na komunikačnej sieti - výhľad					
Číslo cesty Úsek cesty	Druh vozidla	Intenzita dopravy v skutočných vozidlách / 24 hod v roku			
		1 995	T/S %	2 015	T/S %
II/595 Zelené - Poltár	*T O S	630 2110 2740	23 %	* 380 1840 2220	17,1 %
C1 - mestská trieda ulica Slobody	T O S	430 1650 2080	20,8 %	520 2870 3390	15,3 %
II/595 Poltár - České Brezovo	T O S	250 650 900	28 %	300 1130 1430	21,0 %
II. trieda Poltár - Nové Hony	T O S	- - -	- - -	480 2210 2690	17.8 %
III/50838 Poltár - V.Suchá	T O S	280 700 980	28,5 %	230 860 1090	21.1 %
III/50838 ul.13.januára	T O S	380 980 1360	28 %	460 1710 2170	21,2 %
III/50838 ul.9.mája	T O S	560 1430 1990	28 %	570 2120 2690	21,9 %
III/5713 ul.Železničná	T O S	410 1050 1460	28 %	490 1830 2320	21,1 %

* Zníženie výhľadovej intenziti dopravy ktorá sa presunie do úseku Nové Hony - Poltár

11.3.2Výhľadový stupeň individuálnej automobilizácie - počet osobných áut v jednotlivých okrskoch mesta

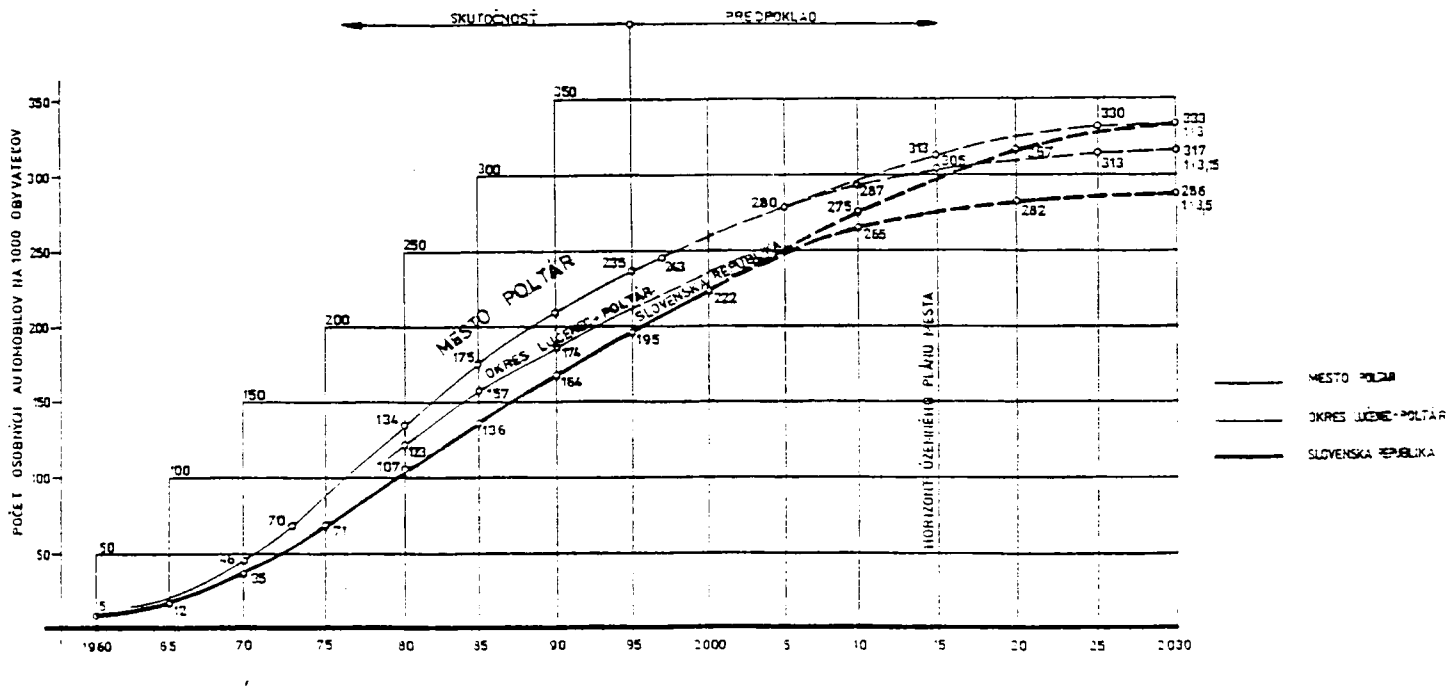
Na grafe č. D-3 je znázornený logistický vývoj stupňa individuálnej automobilizácie v meste Poltár s porovnaním k okresu a k celoslovenskému priemeru. Už v roku 1980 vykazuje mesto Poltár vyšší stupeň automobilizácie ako okres Lučenec - Poltár a nad Slovenským priemerom je vyšší o 13 %. V roku 1995 vykazuje logistický vývoj vyšší stupeň od celoslovenského priemeru o 17 %. Nasýtenosť stupňa automobilizácie uvažujeme k roku 2030. Pre mesto Poltár uvažujeme stupeň 1 : 3,15 pre minimálny variant a 1 : 3 pre maximálny variant roku 2030, ktorý sa vyrovná aj s celoslovenským maximálnym priemerom.

K roku 2015 uvažujeme podľa priloženého grafu D-3 v priemere stupeň automobilizácie 305 - 313 osobných áut na 1000 obyvateľov mesta, čo je stupeň v strednej hodnote 1: 3,2. Výhľadový počet osobných áut v jednotlivých okrskoch je v nasledujúcej tabuľke:

číslo okrsku	počet obyvateľov	počet osobných áut pri stupni automobilizácie v roku:	
		2015 1:3,2	2030 1:3,08
1	5 050	1 580	1 640
2	695	220	226
3	938	290	305
4	157	50	51
5	280	90	91
6	135	40	44
9	50	16	16
10	217	70	70
spolu	7 522	2 356	2 443

Nakoľko je uvažovaný počet obyvateľov 2,95 na jeden byt, bude na 1 byt pripadať 1 osobné auto už v roku 2015.

STUPEŇ INDIVIDUÁLNEJ AUTOMOBILIZÁCIE

11.3.3 Doprava cestná - funkčné triedenie komunikácií - návrh kategórií

1. Cestná sieť vonkajšia

Základom vonkajšieho dopravného systému v návrhu ÚPN mesta Poltár sú prieťahy štátnych ciest II. a III. triedy ako základné diametrály, ktoré sú riešené nasledovne.

- štátnu cestu II/595 v úseku Zelené - Poltár návrh rieši preložiť mimo mestskú časť Zelené popri železničnej trati v dĺžke 800 m, z dôvodov vylúčenia nevhodného prieťahu touto časťou mesta a hlavne z dôvodov vylúčenia automobilovej dopravy z kamenného mosta, ktorý je technickou pamiatkou,
- v meste Poltár je preložka štátnej cesty II/595 riešená na západnej strane lokality Skalica s napojením na južnej strane mesta na vo výhľade navrhovanú cestu Poltár - Nové Hony a na severnej strane mesta sa pripojí na súčasnú trasu cesty II/595,
- dopravný kríž dopĺňa cesta III triedy III/50838 Poltár - Hrachovo.
- prieťahy ciest II. triedy a III. triedy vytvárajú na území mesta zberné diametrály s funkciou triedy B-2 s čiastočnou obslužnou funkciou. Cestu - ul. Slobody návrh ÚPN rieši vypustiť zo siete štátnych ciest a zmeniť na funkciu obslužnú triedy C1 ako mestskú triedu, kde sa sústredí hlavná vybavenosť mesta. Ulica Slobody dotvorí mestský okruh a dopravný systém obsluhy centra mesta zostane diametrálne - okružný.

2. Základná komunikačná sieť

a) Okruh tvoria ulice 13. januára (III/50838), ul. Železničná (III/5713) a ul. Slobody

b) Diametrály tvorí cesta II/595 a III/50838 (ul. 9. mája, ul Slobody) ako výpad smer Kokava a do výhľadu navrhovaná cesta II. triedy Poltár - Nové Hony

c) Základnú sieť dopĺňajú cesty triedy C2 ako ul. Kanadská, Obrancov mieru, ul. Družby, ul. Poľná, ul. Pionierska.

d) Ostatné miestne komunikácie majú funkciu prístupovú triedy C3.

3. Kategorizácia komunikácií

- Komunikácie v extraviláne:

Návrh ÚPN rieši rekonštruovať na minimálne normové kategórie. Intenzita dopravy do roku 2015 bude dosahovať maximálne 350 - 400 vozidiel za hodinu. Cesty II. triedy návrh rieši v kategórii S-9,5/70, cesty III. triedy v kategórii S-7,5/60.

- Komunikácie v intraviláne:
  - Zberné komunikácie - triedy B -2 návrh rieši v kategórii Mz 8/50, Mz 9/50.
  - Obslužné komunikácie triedy C - ulica Slobody v intraviláne, v úseku od južnej križovatky po križovatku pri MÚ, prevezme funkciu obslužnej komunikácie triedy C1 - mestskej triedy. Návrh ÚPN ju rieši v kategórii MO 11/40 (MO 12/40). Zastavovacie pruhy je možné zúžiť v stiestnených pomeroch z 2,25 na 1,75 m. Obojstranný chodník

oddeliť zeleným pásom o minimálnej šírke 1,5 m. Šírku chodníka určiť na 3 x 0,75 = 2,25 m.

- Obslužné komunikácie triedy C2 návrh rieši v kategórii MO 8/40 resp. MO 7/30.
- Obslužné komunikácie triedy C3 návrh rieši v kategórii MO 7/30 resp. MOK 7/30.
- Komunikácie prístupové do dĺžky 50 m ako jednopruhové v kategórii MO 4,5/25.

11.3.4 Doprava hromadná SAD

Súčasný trend hromadnej dopravy je ustálený. V doprave autobusovej je možné očakávať len veľmi mierny nárast do výhľadu, vzhľadom na optimálne sa rozvíjajúci individuálny motorizmus. Mierny nárast uvažujeme max. o 10 - 15 %. Obojsmerne sa bude prepravovať 900 - 1000 osôb za deň.

V mieste hlavnej zastávky autobusov pred železničnou stanicou je navrhované usmernené autobusové státie resp. malá autobusová stanica IV. kategórie, s počtom odchodových stanovíšť 6 - 7 v 10 min. odch. špičke. Poloha ostatných zastávok SAD pokrýva územie časovej dostupnosti max. 5 min. (Návrh autobusového nástupišťa je potrebné doriešiť v samostatnom projekte dopravy hromadnej) Poloha a veľkosť závodu SAD je optimálna.

11.3.5 Doprava železničná

Narastajúce tržby za výkony železničnej dopravy a klesajúci trend dopravných výkonov či už v doprave osobnej alebo nákladnej nedávajú záruku v blízkom výhľade nejakého obratu a nárastu prepravných výkonov. Vo výhľadovom období po roku 2000 - 2015 je možné v dôsledku hospodársko - politických zmien očakávať v novovytvorenom okrese Poltár zväčšenie hybnosti prepravovaných osôb a nákladov. Najmä v prepravných vzťahoch Poltár - Lučenec, kde bude viac pracovných príležitostí a kde sa uvažuje s kontajnerovým prekladiskom. Predpokladáme, že v doprave železničnej osobnej zostane naďalej záujem cestujúcich najmä v dochádzkach za prácou. Preto je potrebné zaoberať sa pre výhľad úrovňou služieb pre cestujúcu verejnosť, rekonštruovať a budovať zariadenia železničnej osobnej stanice.

V doprave nákladnej je možné uvažovať po roku 2000 s miernym nárastom na vlečke a podľa súčasného trendu do výhľadu s väčším nárastom vykládky v dôsledku rozvíjajúcich sa aktivít v novobudovanom okrese. Kedže železničná stanica a železničné trate majú kapacitnú rezervu, nie je potrebné uvažovať so zväčšovaním zariadení v dôsledku kapacitného vyčerpania. Je však potrebné uvažovať s obnovou a hlavne modernizáciou.

11.3.6 Doprava statická

11.3.6.1 Parkovanie

Pre potreby parkovania v centrálnej zóne mesta musíme počítať s nasledovným počtom parkovacích miest pre výhľad:

približný vzorec P = (OxDxc) / 1000

O - počet obyvateľov okresného mesta

D - Počet osobných automobilov na 1000 obyvateľov - rok 2015

c - faktor 0,1 - 0,2 (pre malé mesto uvažujeme 0,1)

P - potrebný počet parkovacích miest

P = (7520 x 312 x 0,1) / 1000 = 230 parkovacích miest

Toto množstvo je potrebné rozmiestniť v centrálnej zóne (okrsok 1) najmä pri objektoch s väčšou krátkodobou návštevnosťou osôb (obchodný dom, okresný úrad, mestský úrad, združené predajne, nemocnica a pod.). Na mestskej triede (ul. Slobody) je možné uvažovať s krátkodobým pozdĺžnym parkovaním osobných áut.

Pri zariadeniach s väčším počtom návštevníkov je potrebné dimenzovať parkoviská v zmysle STN 736110 s uvažovaním výhľadového stupňa motorizácie a výhľadovou návštevnosťou, ako sú:

- stredisko prímestskej rekreácie - Poltársky rybník
- všešportový areál Podskalica
- športový a rekreačný areál Pod starým hájom a Pri studničke

11.3.6.2 Odstavovanie osobných áut mimo prevádzku

Odstavovanie vozidiel pri objektoch HBV vyžaduje zabezpečiť do výhľadu počet odstavných plôch pre osobné autá v počte zodpovedajúcom počtu bytov. Z toho chránené odstavné plochy - garáže uvažovať maximálne 40 - 50 % z celkového počtu odstavných plôch. Hromadná bytová výstavba je v okr. č.1 v počte 1127 bytov v súčasnom sídlisku a 248 bytov navrhovaných v západnej časti okr. č.1 Skalica. V okr. č.2 je 58 bytov HBV súčasných. Odstavné plochy vozidiel je potrebné doplniť o plochy príležitostného odstavenia vozidla obyvateľov alebo návštevníkov, ktoré budú v bezprostrednej blízkosti bytov (max. do 100 m). Návrh počíta s počtom 1 státie na 6 - 8 bytov.

Tabuľka odstavných plôch - výhľad do roku 2015

číslo okrsku	Počet bytov HBV	Počet odstavných plôch		Počet garáží (max. 50 % z počtu odst. plôch)
		do 500 m	do 100 m	
1 súčasné	1 127	1 127	140	* 560
1 návrh	248	248	35	124
2	58	58	8	** 36

*Z počtu potrebných 560 garáží je v súčasnosti vybudovaných 360 garáží radových, plošne a esteticky veľmi nevhodných. Z hľadiska výhľadu je nutné uvažovať v tomto priestore s novými garážami.

** Súčasné garáže v počte 36 vyhovujú

11.3.7 Doprava pešia a cyklistická

Smerovanie hlavných nemotoristických komunikácií triedy D vychádza z rozloženia aktivít vo vzťahu k bývaniu.

- Hlavné pešie komunikácie
  - Zelené - Podskalica - ul. Slobody - centrum

- ul. Družby - ul. Obrancov mieru - ZDŠ - centrum až po južnú priemyselnú zónu
- centrum - ul. Slobody - všešportový štadión - Poltársky rybník
- ul. Družby - nám. 1. Mája - ul. Partizánska - oblasť Pod Starým hájom - Slaná Lehota

- Hlavné cyklistické cestičky
  - Cyklistické trasy sú navrhované ako nové resp. s využitím súčasných a rekonštruovaných poľných účelových komunikácií. Cyklistické trasy vedené po komunikáciách resp. samostatné musia byť vyznačené dopravným značením. Cyklistické trasy - prevažne pre rekreačné účely sú vyznačené v grafickej prílohe - riešenie dopravy č. 6.
- Čerpacie stanice PH
  - súčasnú stanicu PH rekonštruovať a modernizovať na malú stanicu PH mestského typu.
- návrh rieši postupne umiestniť ďalšie čerpacie stanice PH stredného typu
  - výpad smer Kokava nad Rimavicou po pravej strane cesty II/595
  - výpad smer Nové Hony po pravej strane navrhovanej cesty II triedy Poltár - Nové Hony
  - výpad smer Lučenec v Zelenom pri preložke cesty II/595 po pravej strane cesty v smere na Lučenec.

12. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

12.1 Katastrálne územie mesta Poltár - súčasný stav

12.1.1 Hydrogeologické pomery

Podľa hydrologickej rajonizácie SR sa na k.ú. Poltár, Zelené a Slaná Lehota nachádzajú dva hydrologické rajóny:

- GN 089 Kryštalinikum Revúckej vrchoviny a Stolických vrchov v povodí Ipľa
- NG 090 Neogén Lučeneckej kotliny.

Územie je tvorené horninami kvartéru, terciéru, mezozoika, paleozoika a kryštalinika. Geologické zloženie nevytvára priaznivé podmienky pre akumuláciu väčšieho množstva podzemných vôd vhodných pre verejné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Menšie množstvá podzemných vôd je možné získať z kvartérnych sedimentov Ipľa a Poltarice. Hydrogeologické pomery dokumentuje schéma VH - 1.

12.1.2 Zdroje vody a ich ochrana

12.1.2.1 Zdroje pitnej vody

V k.ú. mesta Poltár sa na zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou využívajú podzemné vody kvartérnych sedimentov. Využívajú ich tieto subjekty:

- Slovglass, a.s. Poltár - studne na ľavom brehu Poltarice, povolený odber 3,9 $l.s^{-1}$, 122 990 $m^3.r^{-1}$. PHO I.stupňa je stanovené rozhodnutím ONV Lučenec PLVH č. Vod.1230/1965
- Ipeľské tehelne, a.s. Poltár - povolený odber podzemných vôd 0,5 $l.s^{-1}$, 4000 $m^3.r^{-1}$, rozhodnutím ONV Lučenec PLVH č. 201/1988 z 1.8.1989
- Združenie poľnohospodárskych družstiev (ZPD) - pre 6 bytových jednotiek Slaná Lehota, je povolený odber podzemných vôd z vŕtanej studne 0,2 $l.s^{-1}$, 6307 $m^3.r^{-1}$, rozhodnutím ONV Lučenec PLVH č. 656/1988 z 31.8.1988
- Združenie poľnohospodárskych družstiev (ZPD) - hospodárske dvory Poltár, Zelené a Slaná Lehota využívajú vlastné zdroje podzemných vôd. Rozhodnutie vodohospodárskeho orgánu o odbere, realizácií vodohospodárskeho diela a PHO nebolo k dispozícii, nie je zistené
- rozptýlená zástavba v k.ú. využíva individuálne zdroje pitnej vody (studne)

12.1.2.2 Zdroje minerálnych vôd

V údolí potoka Šťavica sú vývery minerálnych vôd vadózneho pôvodu s plytkým obehom. Je to obyčajná podzemná voda, pôvodom zo štrkových a pieskových vrstiev poltárskej formácie, ktorá je obohacovaná juvenilným kysličníkom uhličitým. Kysličník uhličitý sa dostáva do vody po puklinách zlomových línií. Infiltračná oblasť minerálnych vôd je spoločná s vývermi minerálnych vôd v Maštinci severne od výverovej oblasti v miestach, kde priepustné horniny vychádzajú na povrch.

Do katastrálneho územia Poltár zasahuje legislatívna ochrana minerálnych prameňov v Maštinci - dočasné ochranné pásmo (širšie ochranné pásmo) nahradzujúce OP 2 a 3 stupňa, určené Rozhodnutím podľa uznesenia vlády ČSR č. 1030 zo dňa 19.11.1958.

12.1.2.3 Hydrologické pomery

Riešené katastrálne územie patrí do povodia rieky Ipeľ, ktorý preteká západnou časťou územia, číslo hydrologického povodia: 4-24-01-009, 4-24-01-017, 4-24-01-022 a 4-24-01-025.

Riečnu sieť v území tvoria:

- prítoky Ipľa:
  - Poltarica číslo hydrologického povodia 4-24-01-021, ľavostranný prítok
  - Vyholomský potok číslo hydrologického povodia 4-24-01-017, vyúsťuje do Poltárskeho rybníka
- prítok Suchej:
  - Šťavica číslo hydrologického povodia 4-24-01-038,

Hydrologické údaje na tokoch sa v k.ú Poltár nesledujú. Podľa PÚ "Úprava potoka Poltarica v Poltári" spracovateľ PPÚ Bratislava 10/86 sú hydrologické údaje nasledovné:

Tok	Profil	Plocha povodia	Qa
Poltarica	3,5 km od ústia (most na štátnej ceste v Poltári)	31,9 km^2	190 $l.s^{-1}$

Prekročenie prietokov v $l.s^{-1}$						
Počet dní						
30	90	180	270	330	355	364
490	185	85	42	18	9	5
Opakovanie veľkých vôd v $m^3.s^{-1}$						
Počet rokov						
1	5	10	20	50	100	
3,5	8	11	15,5	24	35	

Hydrologické pomery znázorňuje schéma VH - 2.

12.1.2.4 Úprava vodných tokov

V rámci stavby "Zelené - Rovňany, úprava Ipľa I. stavba" bola realizovaná regulácia Ipľa na Q_{20} ročnú vodu. Úprava toku vyhovuje, vzhľadom k regulácii pritokov Ipľa vodnou nádržou Málinec. Koryto Ipľa je na celom úseku pretekajúcom k.ú. Poltár upravené lichobežníkovým profilom.

Úprava toku je realizovaná na potoku Šťavica. Koryto má tvar lichobežníka so spevneným brehovým opevnením, je neudržiavané.

Čiastkové úpravy sú realizované na toku Poltarici v intraviláne mesta v Poltár s pevným brehovým opevnením a v Slanej Lehote. Koryto má tvar lichobežníka a je neudržiavané. Ďalšia

KVARTÉR

Štrky, piesčité štrky a piesky dnovej akumulácie miestami s pokryvom holocénnych piesčitých hlín.
Priepustnosť pórová, hladina podzemnej vody obvykle voľná v hydraulickej spojitosti s povrchovým tokom.

Štrky, piesčité štrky a piesky riečnych terás.
Priepustnosť pórová,
hladina podzemnej vody prevážne voľná

TERCIÉR

Komplex sladkovodných sedimentov (íly, piesky, a štrky poltárskeho súvrstvia) s lávovými prúdmi a vulkanoklastikami akumulácia podzemnej vody v pieskoch a štrkoch,
priepustnosť pórová, hladina podzemnej vody prevažne napätá

Detto, prekryté sprašmi

MEZOZOIKUM

Kremence, kremence s polohami bridlíc a zlepencov,
priepustnosť puklinová až pórovo-puklinová,
hladina vody prevažne voľná.

PALEOZOIKUM

Zlepence droby a arkózy s polohami pieskovcov a bridlíc. Priepustnosť prova až puklinovo-pórová,
hladina podzemnej vody prevažne voľná.

Bridlice, fylity s polohami pieskovcov a zlepencov
Priepustnosť veľmi obmedzená, puklinová a pórová.

KRYŠTALINIKUM

Granity, granodiority až kremité diority
priepustnosť prevažne puklinová, zvýraznená v pripovrchovej zóne rozpojenia hornín,
hladina podzemnej vody prevažne voľná.

Ortoruly a migmatity, priepustnosť puklinová, zvýraznená v pripovrchovej zóne rozpojenia hornín,
hladina podzemnej vody prevažne voľná

Presunové línie

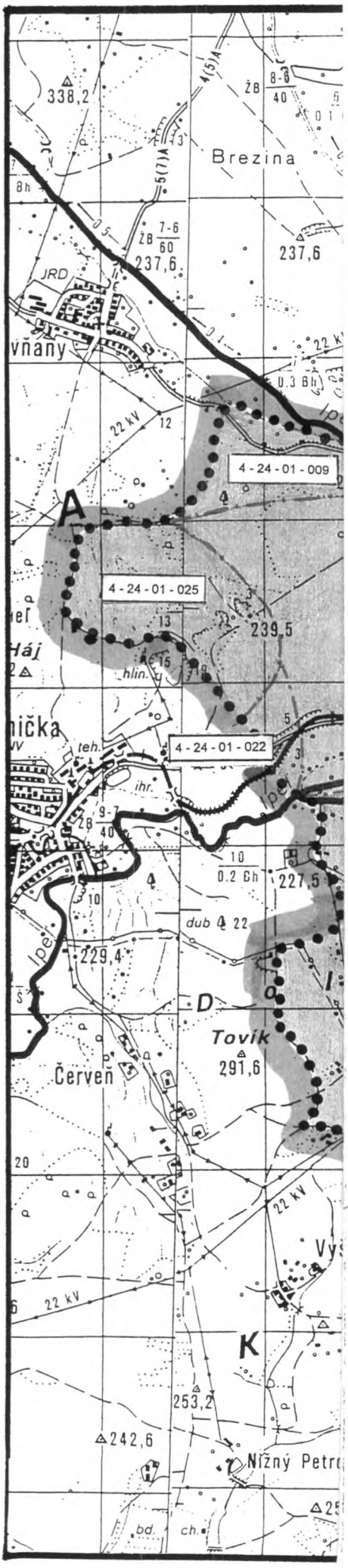
NQ 090 — Označenie hydrogeologických rajónov

Dočasné širšie ochranné pásmo minerálnych vôd Maštinec

Využívané zdroje podzemných vôd

SCHÉMA VH - 1

HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

VODNÝ TOK

ROZVODNICA PODROBNÝCH POVODÍ

4-24-01-017 ČÍSLO HYDROLOGICKÉHO PORADIA

VODNÁ NÁDRŽ - STAV

VODNÁ NÁDRŽ - NÁVRH

PREVOD VODY - NÁVRH

POVODIE IPĽA

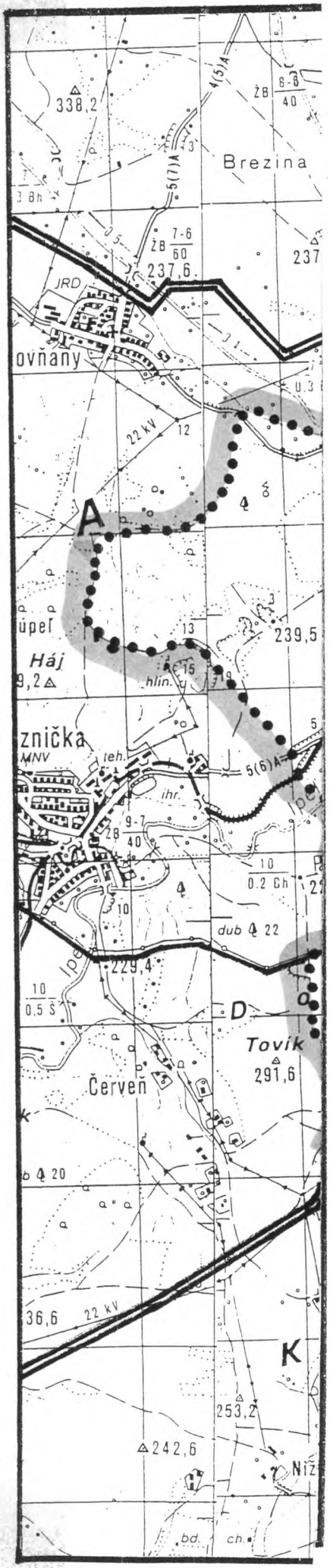
POVODIE POLTARICE

POVODIE ŠŤAVICE

POVODIE VYHOLOMSKÉHO POTOKA

SCHÉMA VH - 2

HYDROLOGICKÉ POMERY

PRÍVOD SKUPINOVÉHO VODOVODU

1 HRIŇOVÁ - LUČENEC - FIĽAKOVO VETVA POLTÁR

2 HRACHOVO - POLTÁR - LUČENEC

3 PRÍVOD Z MÁLINCA MÁLINEC - POLTÁR

4 PRÍVOD Z MÁLINCA POLTÁR - LUČENEC

5 PRÍVOD Z MÁLINCA POLTÁR - NOVÉ HONY

PRÍVOD SLANÁ LEHOTA - ČESKÉ BREZOVO

1 VODOJEM POLTÁR

2 VODOJEM SLANÁ LEHOTA

3 VODOJEM ZELENÉ

ZÁSOBOVANIE Z VODOJEMU POLTÁR

ZÁSOBOVANIE Z VODOJEMU SLANÁ LEHOTA

ZÁSOBOVANIE Z VODOJEMU ZELENÉ

ZÁSOBOVANIE Z INDIVIDUÁLNYCH ZDROJOV

DOTÁCIA Z VEREJNÉHO VODOVODU

SCHÉMA VH - 3

NÁVRH ZÁSOBOVANIA PITNOU VODOU

ÚZEMIE S JEDNOTNOU KANALIZÁCIOU S ČISTENÍM NA ČOV POLTÁR

ÚZEMIE SO SPLAŠKOVOU KANALIZÁCIOU S ČISTENÍM NA ČOV POLTÁR

ÚZEMIE SO SPLAŠKOVOU KANALIZÁCIOU S ČISTENÍM NA SAMOSTATNEJ ČOV

ÚZEMIE S INDIVIDUÁLNOU LIKVIDÁCIOU ODPADOVÝCH VÔD

1 ČOV POLTÁR

2 ČOV SLANÁ LEHOTA

3 ČOV ZELENÉ

SCHÉMA VH - 4

NÁVRH ODVÁDZANIA A ZNEŠKODŇOVANIA ODPADOVÝCH VÔD

úprava je realizovaná vo výustnej trati v úseku od studní Slovglas a.s. po ústie do Ipľa s pevným brehovým opevnením.

V rámci hydromelioračných opatrení na poľnohospodárskej pôde boli vykonané čiastkové úpravy Vyholomského potoka.

12.1.2.5 Vodné nádrže

V katastrálnom území Poltár je vybudovaná jedna vodná nádrž - Poltársky rybník (podľa vodohospodárskej mapy Zeleniansky rybník). Objem rybníka je 180 tis.m^3, zatopená plocha 20 ha, hĺbka vody pri hrádzi je 1,7 m. Vodná nádrž sa využíva na chov ryb. Napúšťaný je z Vyholomského potoka, recipientom pre vypúšťanie rybníka je rieka Ipeľ.

12.1.2.6 Zásobovanie pitnou vodou

Verejný vodovod je vybudovaný iba v meste Poltár. Vodovod je napojený na skupinový vodovod Hriňová - Lučenec - Fiľakovo a vodovodná sieť je priamo prepojená na prívod z úpravne vody Málinec.

Miestna časť Zelené a Slaná Lehota a rozptýlené osídlenie sú pitnou vodou zásobované z individuálnych zdrojov. Realizuje sa napojenie Slanej Lehoty na prívod z úpravne vody Málinec a rozšírenie vodovodu Poltár do Zeleného.

K.ú. Poltár prechádzajú:

- skupinový vodovod Hriňová - Lučenec - Fiľakovo (H-L-F), vetva Poltár s ukončením vo vodojeme Poltár DN 300
- prepojenie skupinových vodovodov Hrachovo - Poltár - Lučenec (H-P-L) s ukončením vo vodojemoch DN 500 a DN 600
- prívod z VN Málinec, úpravne vody Málinec DN 800, ukončenie v rozdeľovacom objekte na prívodoch HLF a HPL
- prívod vodovodu Slovglas, a.s. z podzemných zdrojov do areálu závodu

12.1.2.7 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd kanalizačnou sieťou a ich následné čistenie sa realizuje len v meste Poltár. V miestnych častiach Zelené a Slaná Lehota a v rozptýlenom osídlení nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Odpadové vody sú zneškodňované, resp. akumulované v septikoch a žumpách.

12.2 Katastrálne územie mesta Poltár - navrhovaný stav

12.2.1 Úprava odtokových pomerov

Odtokové pomery v k.ú. sú v návrhu ÚPN riešené nasledovne:

- ochranou zastavaného územia mesta Poltár

  Súčasná úprava toku Poltarice spĺňa podmienky bezkolízneho prevedenia Q_{100} ročnej vody cez zastavané územie len čiastočne, návrh rieši retenčnú nádrž Slaná Lehota na Poltarici v profile nad bývalou tureckou hrádzou, kóta navrhovanej hrádze 260,0 m n.m., zatopená plocha 8,0 ha, objem nádrže ccca 70 000 m^3. Nádrž je navrhovaná za účelom

zachytenia prívalových vôd a zníženia prietoku pod nádržou a zvýšenie prietoku Q_{364} dňovej vody.

- dotáciou vody do Poltárskeho rybníka a zabezpečenie kolobehu vody v rybníku. Návrh rieši prevod vody z navrhovanej retenčnej nádrže Slaná Lehota do Poltárskeho rybníka o celkovej dĺžke cca 2000 m, otvoreným lichobežníkovým profilom alebo uzatvoreným kruhovým profilom.
- vegetačno-technickými opatreniami na Poltarici v zastavanom území mesta s cieľom zvýšenia a stabilizácie a prietočnej kapacity koryta.

12.2.2 Zdroje vody a ich ochrana

Návrh ÚPN mesta Poltár zachováva využívanie súčasných vodných zdrojov pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, rešpektuje dočasné širšie ochranné pásmo minerálnych vôd Maštinec a odporúča určiť PHO II.stupňa pre využívané zdroje pitnej vody podľa platnej legislatívnej úpravy.

12.2.3 Zásobovanie pitnou vodou

Návrh ÚPN mesta Poltár rieši rozšírenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejného vodovodu aj pre miestne časti Zelené a Slaná Lehota v širších väzbách nasledovne:

- zdvojenie prívodu vody z Málinca potrubím DN 800 po rozdeľovací objekt Poltár
- zdvojenie prívodu vody od rozdeľovacieho objektu Poltár do Lučenca potrubím DN 400
- zdvojenie prívodu vody od rozdeľovacieho objektu Poltár po navrhovaný vodojem v Nových Honoch potrubím DN 200
- novým prívodným potrubím DN 150 do Slanej Lehoty a Českého Brezova

Súčasné prívodné trasy skupinových vodovodov v území sú v návrhu ÚPN zachované.

Systém zásobovania pitnou vodou je dokumentovaný v schéme VH - 3.

12.2.4 Odvádzanie zneškodňovanie odpadových vôd

Návrh ÚPN mesta Poltár rieši systém odvádzania odpadných vôd rozšírením kanalizačnej siete so zneškodňovaním odpadných vôd na súčasnej mestskej ČOV. V miestnych častiach Zelené a Slaná Lehota je navrhovaná splašková kanalizácia s malými ČOV. V lokalitách s rozptýleným osídlením je navrhnuté individuálne zneškodňovanie odpadových vôd. V osídlení nachádzajúcom sa v dočasnom ochrannom pásme minerálnych vôd Maštinec sa navrhuje splaškové vody akumulovať vo vodotesných žumpách s vývozom do ČOV Poltár.

Systém odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd je dokumentovaný na schéme VH - 4.

12.3 Mesto a mestské časti - navrhovaný stav

12.3.1 Zásobovanie pitnou vodou - súčasný stav

Mesto Poltár je zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe StVaK OZ Lučenec. Zdrojom pitnej vody je vetva DN 300 skupinového vodovodu Hriňová - Lučenec - Fiľakovo, ktorá je ukončená vo vodojeme Poltár s objemom 2 x 400 m^3 s kótami hladín 298,60 / 295,50 m n.m.

Prehľad o zásobovaní obyvateľov pitnou vodou v meste Poltár v jednotlivých rokoch

Ukazovateľ	Merná jednotka	1980	1989	1990	1992	1993
Zásobovaní obyvatelia	počet	2598	4840	4832	5054	5120
Voda vyrobená VVR	tis.$m^3.r^{-1}$	nezistená	542.19	526.27	541.8	476.01
	$m^3.d^{-1}$		1485.5	1441.8	1484.4	1304.2
Voda fakturovaná VFC	tis.$m^3.r^{-1}$	210.8	459.08	379.941	417.645	403.859
	$m^3.d^{-1}$	577.5	1257.7	1040.9	1144.2	1106.4
z toho						
VF domácností	tis.$m^3.r^{-1}$	191.7	426.21	347.544	382.548	377.355
	$m^3.d^{-1}$	525.2	1167.7	952.2	1048.1	1033.8
VF priemysel	tis.$m^3.r^{-1}$		5.35		0.799	1.003
	$m^3.d^{-1}$		14.65		2.2	2.7
VF poľnohospodárstvo	tis.$m^3.r^{-1}$	12.2	6.87	32.397	11.262	6.527
	$m^3.d^{-1}$	33.4	18.8	88.7	30.8	17.9
VF obč. vybavenosť	tis.$m^3.r^{-1}$	6.9	20.65		23.036	18.974
	$m^3.d^{-1}$	18.9	56.6		63.1	52
Voda nefakturovaná	tis.$m^3.r^{-1}$	nezistená	83.11	146.329	124.155	72.151
VNF	%		15.3	27.8	22.9	15.1
Špecifická potreba						
VVR	l.obyv^{-1}.d^{-1}	nezistená	306.9	298.4	293.7	254.7
VFC	l.obyv^{-1}.d^{-1}	222.3	259.9	215.4	226.4	216.1
VFD	l.obyv^{-1}.d^{-1}	202.1	241.3	197.1	207.4	201.9
VFPR	l.obyv^{-1}.d^{-1}		3		0.4	0.5
VFPOĽ	l.obyv^{-1}.d^{-1}	12.9	3.9	18.3	6.1	3.5
VFOB.V	l.obyv^{-1}.d^{-1}	7.3	11.7		12.5	10.2
VFN	l.obyv^{-1}.d^{-1}	nezistená	47	83	67.3	38.6

Z vodojemu je spotrebisko zásobované gravitačne zásobným potrubím profilu DN 400. Zásobovací rozsah (tlakové pásmo) je medzi kótami 235-270 m n.m. V spotrebisku je voda rozvádzaná potrubím profilov DN 300-80. Pre zlepšenie zásobovania v meste bolo realizované prepojenie rozvodnej siete na sídlisku na prívodné potrubie z úpravne Málinec. Podľa podkladov StVaK bolo v roku 1994 na verejný vodovod napojených 5152 obyvateľov t.j. 86,46%.

Prehľad o zásobovaní pitnou vodou v Poltári v jednotlivých rokoch je v tabuľke VH - 1.

Miestna časť Zelené (okr. 5a) má vybudovaný verejný vodovod. Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečované z verejného obecného vodovodu rozšírením vodovodu Poltár.

Miestna časť Slaná Lehota (okr. 4a) má vybudovaný verejný vodovod. Zásobovanie pitnou je zabezpečované z verejného obecného vodovodu napojeného na prívod z úpravne vody Málinec.

Zásobovanie prevádzkovou vodou.

Slovglass a.s. Poltár využíva vlastné studne na ľavom brehu Poltavice v lokalite Hájiky s povoleným odberom 3,9 $l.s^{-1}$. Deficit vlastných zdrojov dotuje z mestského vodovodu.

Teheľňa Poltár využíva vlastnú studňu s povoleným odberom 0,5 $l.s^{-1}$ a odber povrchových vôd z Poltavice v povolenom množstve 0,6 $l.s^{-1}$. Deficit zdrojov je krytý z verejného vodovodu.

Združené poľnohospodárske družstvo (ZPD) Poltár kryje potreby vody z vlastných zdrojov (studní a vrtov). Kapacita zdrojov nepostačuje v hospodárskom dvore Zelené a Slaná Lehota.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V meste Poltár je vybudovaná verejná kanalizácia s ČOV v správe StAvK OZ Lučenec.

Územie na pravom brehu Poltarice ja odkanalizované jednotnou kanalizáciou. Základ kanalizačnej siete tvorí kmeňová stoka A, ktorá ústi do mestskej ČOV. Na stoku sa postupne napájajú jednotlivé zberače B, C, H, J, K.

V území gravitujúcom k potoku Poltarica (Nová ulica, ulica 9. mája) je vybudovaná splašková kanalizácia. Splaškové vody sú zberačom A III privádzané na čerpaciu stanicu, umiestnenú na pravom brehu Poltavice na ulici 9. mája, s kapacitou Q = 15 $l.s^{-1}$, dopravná výška H = 78,5 m. Výtlačné potrubie z PVC profilu DN 150 je vyústené do kmeňovej stoky A na Kanodskej ulici.

Na kanalizačnú sieť bolo v roku 1994 podľa údajov StVaK napojených 4560 obyvateľov t.j. 76,5%.

Odpadové vody sú privádzané kmeňovou stokou na mestskú ČOV. Dažďové vody sú pred ČOV odľahčené do odľahčovacej stoky v pomere 1 + 4 a vyústené do Ipľa. Do Ipľa sú vyústené aj vyčistené odpadové vody.

Parametre ČOV:

	$m^3.hod^{-1}$	$l.s^{-1}$
Q24 - priemerné hodinové	120	33,1
Qmax - max. hodinové	240	66,2
Qmin - hodinové min.	78	21,5
Qmax - dážď (1+4) Q24	594	165
kapacita ČOV	2 859	
EO	10 000	

V roku 1994 bolo množstvo odkanalizovanej vody 503 000 $m^3 r^{-1}$, vody čistenej 825 000 $m^3 r^{-1}$, t.j. priemerne 2260,3 $m^3.d^{-1}$.

Parametre čistenia:

ukazovateľ	znečistenie na prítoku do ČOV [$mg.l^{-1}$]	znečistenie na odtoku z ČOV [$mg.l^{-1}$]	čistiaci efekt %
BSK5	133	5	96
CHSK	307	42	86
NL	105	5	94

Vodné toky a nádrže

Hlavným recipientom územia je potok Poltarica. V intraviláne mesta je realizovaná jeho úprava. Priečny profil koryta má tvar lichobežníka s miskovitým dnom šírky 2 a 4m, svahy 1 : 2. Kapacita koryta je 34 $m^3.s^{-1}$ a je menšia ako Q_{100} ročná voda Koryto je neudržiavané. Prietočné Kapacity cestných mostov sú nevyhovujúce.

12.4 Návrh zásobovania pitnou vodou

12.4.1 Výpočet potreby pitnej vody

POLTÁR (okrsky 1,2,3a,6)

Výpočet je spracovaný podľa Metodiky Ministerstva pôdohospodárstva SR z roku 1995.

Priemerná špecifická potreba za r. 1990 a 1993 je:

VFD = 199,5 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

VFO = 16,3 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

VNF = 60,8 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

- Rok 1996 = 2000

CH_D = 192 - 199,5 = -7,5

šp. potr. VFD_{2000} = 160 - (-7,5) x 0,75 = 165,6 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

CH_O = 131 - 16,3 = 114,7

šp. potr. VFO_{2000} = 105- 114,7 x 0,75 = 19,0 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

CH_{NF} = 102 - 60,8 = 41,2

šp. potr. VNF_{2000} = 85 - 41,2 x 0,75 = 54,1 l.obyv^{-1}.d^{-1}

- Rok 2030

šp. potr. VFD_{2030} = 170 - (-7,5) x 0,6 = 174,5 l.obyv^{-1}.d^{-1}

šp. potr. VFO_{2030} = 120 - 114,7 x 0,6 = 51,2 l.obyv^{-1}.d^{-1}

šp. potr. VNF_{2030} = 65 - 41,2 x 0,6 = 40,3 l.obyv^{-1}.d^{-1}

Špecifické potreby pre návrhové obdobie, rok 2015 sú stanovené interpoláciou.

	2 000	2 015	2 030
VFD	165,6	170	174,5
VFO	19	35,1	51,2
VNF	54,1	47,2	40,3
VVR	238,7	252,3	266

V roku 2015 návrh ÚPN predpokladá, že na vodovod bude napojených 6818 obyvateľov.

Množstvo pitnej vody:

- fakturovanej pre domácnosti (VFD): 6818 x 170 = 1159,1 m^3.d^{-1}
- fakturovanej pre ostatných (VFO): 6818 x 35,1 = 239,3 m^3.d^{-1}
- nefakturovanej (VNF), straty: 6818 x 47,2 = 321,8 m^3.d^{-1}

Priemerná denná potreba: 6818 x 252,3 = 1720,2 m^3.d^{-1}

Po prepočte strát (VNF) 47,2 / 252,3 = 18,7 % budú špecifické potreby VVR pre jednotlivých obyvateľov nasledovné:

šp. potr. VVRD = 170 / (1 - 0,187) = 209,1 l.obyv^{-1}.d^{-1}

šp. potr. VVRO = 35,1 / (1 - 0,187) = 43,2 l.obyv^{-1}.d^{-1}

z toho šp. potr. VVR základná vybavenosť: 25,0 l.obyv^{-1}.d^{-1}

šp. potr. VVR špecif. vybavenosť: 18,2 l.obyv^{-1}.d^{-1}

Priemerná denná potreba:

obyvateľstvo: 6818 x 209,1 = 1425,6 m^3.d^{-1}

zákl. vybavenosť: 6818 x 25,0 = 170,5 m^3.d^{-1}

špecif. vybavenosť: 6818 x 18,2 = 124,1 m^3.d^{-1}

Spolu $Q_{dpr.}$ = 1720,2 m^3.d^{-1}

Maximálna denná potreba: $Q_{dmax.}$ = 1720,2 x 1,35 = 2322,3 m^3.d^{-1} = 26,9 l.s^{-1}

Maximálna hodinnová potreba: Q_h = 26,9 x 1,8 = 48,4 l.s^{-1}

SLANÁ LEHOTA (okrsok 4a)

Miestna časť s novovybudovanou vodovodnou sieťou. Špecifická potreba pre jednotlivé návrhové obdobia nasledovná:

	2 000	2 015	2 030
VFD	90	95	100
VFO	35	37,5	40
VNF	30	27,5	25
VVR	155	160	165

V roku 2015 bude na vodovod napojených 157 obyvateľov.

Množstvo pitnej vody:

- fakturovanej pre domácnosti (VFD): 157 x 95 = 14,9 $m^3.d^{-1}$
- fakturovanej pre ostatných (VFO): 157 x 37,5 = 5,9 $m^3.d^{-1}$
- nefakturovanej (VNF), straty: 157 x 27,5 = 4,3 $m^3.d^{-1}$

Priemerná denná potreba: 157 x 160 = 25,1 $m^3.d^{-1}$

Po prepočte strát (VNF) 27,5 / 160 = 17,2 %

budú špecifické potreby VVR pre jednotlivých obyvateľov nasledovné:

šp. potr. VVRD = 95 / (1 - 0,172) = 114,7 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

šp. potr. VVRO = 37,5 / (1 - 0,172) = 45,3 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

z toho šp. potr. VVR základná vybavenosť: 22,3 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

šp. potr. VVR špecif. vybavenosť: 23,0 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$

Priemerná denná potreba:

obyvateľstvo: 157 x 114,7 = 18,0 $m^3.d^{-1}$

zákl. vybavenosť: 157 x 22,3 = 3,5 $m^3.d^{-1}$

špecif. vybavenosť: 157 x 23,0 = 3,6 $m^3.d^{-1}$

Spolu $Q_{dpr.}$ = 25,1 $m^3.d^{-1}$

Maximálna denná potreba: $Q_{dmax.}$ = 25,1 x 1,45 = 36,4 $m^3.d^{-1}$ = 0,42 $l.s^{-1}$

Maximálna hodinnová potreba: Q_h = 0,42 x 1,8 = 0,8 $l.s^{-1}$

ZELENÉ (okrsok 5a, 9)

Miestna časť s novovybudovanou vodovodnou sieťou. Špecifické potreby VFD, VFO, VVR, VNF ako v Slanej Lehote.V roku 2015 bude na vodovod napojených 280 obyvateľov v Zelenom a navrhovaná rekreačná vybavenosť pri Poltárskom rybníku v okr. 9.

Priemerná denná potreba:

obyvateľstvo: 280 x 114,7 = 32,1 $m^3.d^{-1}$

zákl. vybavenosť: 280 x 19,6 = 5,5 $m^3.d^{-1}$

špecif. vybavenosť: 280 x 25,7 = 7,2 $m^3.d^{-1}$

Spolu $Q_{dpr.}$ = 44,8 $m^3.d^{-1}$

Okrsok 9: rekreačná vybavenosť v návrhu nezodpovedá veľkostnej kategórii sídla, potreba vody nie je zahrnutá v špecifických potrebách podľa Metodiky, potreba pitnej vody je navrhovaná podľa normy.

Priemerná denná potreba:

a) obyvateľstvo: 50 x 114,7 = 5,7 $m^3.d^{-1}$

b) rekreačná vybavenosť:

návštevníci: 1700 osôb x 5 = 8,5 $m^3.d^{-1}$

bungalovy: 120 lôžok x 200 = 24 $m^3.d^{-1}$

autokemping: 320 miest x 100 = 32 $m^3.d^{-1}$

motorest: 4 zam x 450 = 1,8 $m^3.d^{-1}$

reštaurácia: 15 zam x 450 = 6,8 $m^3.d^{-1}$

Spolu b): =73,1 $m^3.d^{-1}$

Spolu a) a b) = 78,8 $m^3.d^{-1}$

okrsok 5a a okrsok 9 Q_{dpriem} = 123,6 $m^3.d^{-1}$

Maximálna denná potreba: Q_{dmax} = 123,6 x 1,45 = 179,2 $m^3.d^{-1}$ = 2,1 $l.s^{-1}$

Maximálna hodinová potreba: Q_h = 2,1 x 1,8 = 3,8 $l.s^{-1}$

Krytie potreby pitnej vody:

Spotrebisko	potreba vody	krytie	
		HLF	Málinec
	$l.s^{-1}$		
Poltár	26,9	16,9	10
Slaná Lehota	0,4		0,4
Zelené	2,1		2,1
Spolu	29,4	16,9	12,5

Do špecifickej vybavenosti je zahrnutá vyššia vybavenosť, poľnohospodárstvo a výroba.

Výpočet potreby pitnej vody je uvedený v tabuľke VH - 2.

12.4.2 Návrh zásobovania pitnou vodou

- Mesto **Poltár** - okrsky 1, 2, 3a, 6

Maximálna denná potreba Q_{dmax} = 2322,3 $m^3.d^{-1}$ = 26,9 $l.s^{-1}$

Maximálna hodinová potreba Q_h = 48,4 $l.s^{-1}$

Posúdenie akumulácie

Potrebná akumulácia min. 60% z Q_{dmax} = 1393 m^3

Jestvujúca akumulácia je 800 m^3 , chýba minimálne 593 m^3.

'Navrhujeme vodojem s objemom 1000 m^3 v susedstve jestvujúceho vodojemu. Akumulácia 1800 m^3 bude 77,5 % z Q_{dmax} . Zásobovací rozsah medzi kótami 235 - 270 m n.m.

Posúdenie prívodného potrubia

Maximálna denná potreba Q_{dmax} = 26,9 $l.s^{-1}$

Jestvujúce prívodné potrubie profilu DN 300 vyhovuje.

Posúdenie zásobného potrubia

Maximálna hodinová potreba Q_h = 48,4 $l.s^{-1}$

Jestvujúce zásobné potrubie profilu DN 400 vyhovuje.

V riešení zásobovania pitnou vodou je ponechaný jestvujúci systém. Návrh rieši nový vodojem s objemom 1000 m^3 s kótami hladín 298,6 / 293,6 m n.m., rozšírenie rozvodného potrubia vo väzbe na urbanistický rozvoj územia, rekonštrukciu nevyhovujúcich rozvodných sietí. Ponecháva sa jestvujúce prepojenie rozvodnej siete na prívod z úpravne vody Málinec. Z verejného vodovodu budú kryté deficity potreby pitnej vody vo výrobe (Slovglass, Teheľňa, ZPD).

- **Slaná Lehota** - okrsok 4a

Maximálna denná potreba Q_{dmax} = 36,4 $m^3.d^{-1}$ = 0,42 $l.s^{-1}$

Maximálna hodinová potreba Q_h = 0,8 $l.s^{-1}$

Územie je napojené na verejný vodovod prívodným potrubím z úpravne vody VN Málinec, odbočkou z tohto prívodu spoločnou pre Slanú Lehotu a České Brezovo. Prívod má profil DN 150 dĺžky 1600 m a DN 100 dĺžky 1300 m. Návrh rieši vodojem Slaná Lehota s objemom 50 m^3 s kótami hladím 290 / 286,3 m n.m. Spotrebisko bude zásobované gravitačne. Zásobné potrubie navrhujeme profilu DN 100, na požiarnu potrebu, dĺžky 150 m.

- **Zelené** - okrsok 5a, 9

Maximálna denná potreba Q_{dmax} = 179,2 $m^3.d^{-1}$ = 2,1 $l.s^{-1}$

Maximálna hodinová potreba Q_h = 3,8 $l.s^{-1}$

Územie je napojené na verejný vodovod rozšírením vodovodu mesta Poltár bez zabezpečenia príslušnej akumulácie vody na vyrovnanie dennej nerovnosti v odbere vody. Pretože spotrebisko nespadá do tlakového pásma vodovodu Poltár, bude potrebné sa na sieti realizovať redukcia tlaku.

V návrhu územného plánu navrhovaná rekreačná vybavenosť pod Poltárskym rybníkom, bude napojená na zdroj vody prívodom z VN Málinec. Navrhovaný prívod, odbočka prívodu z Málinca, je profilu DN 10, dĺžky 300 m. Navrhované miesto odbočenia je spoločné pre Slanú Lehotu, České Brezovo a Zelené. Návrh rieši vodojem s objemom 150 m^3 (83,7 % z Q_{dmax}) s kótami hladín 270 / 266,7 m n.m. Z vodojemu bude spotrebisko zásobované gravitačne zásobným potrubím DN 150 dĺžky 1900 m. Vodovod Zelené bude prepojený na toto zásobné potrubie. Prepojenie s vodovodom Poltár je ponechané ako rezerva v prípade potreby.

12.4.3 Návrh zásobovania prevádzkovou vodou

Pri návrhu zásobovania prevádzkovou vodou zachovávame jestvujúci systém odberu podzemných a povrchových vôd. Pre zabezpečenie potrebného množstva odoberanej vody, pri zachovaní ekologických limitov pri exploatácii vôd, navrhujeme retenčnú nádrž Slaná Lehota na Poltarici, ktorá nadlepší minimálne prietoky v Poltarici.

Výpočet potreby pitnej vody - Poltár - návrh do roku 2015

Urbanizačný okrsok		Počet obyvateľov	Špec. potreba vody	Počet obyv. podľa kat.	Potreba vody				Qpriem	Qmax
					Bytový fond		Základná vybavenosť	Špecifická vybavenosť		
					Jednotlivo	Spolu				
číslo	názov	počet	$l.obyv^{-1}.d^{-1}$	počet	$m^3.d^{-1}$	$m^3.d^{-1}$	$m^3.d^{-1}$	$m^3.d^{-1}$	$m^3.d^{-1}$	$m^3.d^{-1}$
1	Centrum + Skalica	5050	214.3	4970	1065.1	1080.7	126.3	75.6	1282.6	1731.5
			195.5	80	15.6					
2	Nová časť IBV	695	195.5	695	135.9	135.9	17.4	0.8	154.1	208
3a	Stará časť IBV	938	195.5	938	183	183	23.5		206.5	278.8
6	Priemyselný areál	135	195.5	135	26	26	3.3	47.7	77	104
Mesto spolu		6818		6818	1425.6	1425.6	170.5	124.1	1720.2	2322.3
5a	Zelené	280	114.7	280	32.1	32.1	5.5	7.2	44.8	65
9	Rybník	50	114.7	50	5.7	5.7		73.1	78.8	114.2
spolu		330	229.4	330	37.8	37.8	5.5	80.3	123.6	179.2
4a	Slaná Lehota	157	114.7	157	18	18	3.5	3.6	25.1	36.4
SPOLU		7305	344.1	7305	1481.4	1481.4	179.5	208	1868.9	2537.9

12.4.4 Návrh odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd

- Mesto **Poltár** - okrsky 1, 2, 3a, 6

Kanalizačnou sieťou budú odvádzané splaškové vody od obyvateľstva, vybavenosti, priemyselné vody po predčistení, dažďové vody z územia s jednotnou kanalizáciou.

Množstvo splaškových vôd:

$Q_{priemerné}$ (podľa potreby pitnej vody) = 1720,2 $m^3.d^{-1}$ = 19,9 $l.s^{-1}$

priemyselné vody (vlastná zdroje mimi bilancií) = 450,0 $m^3.d^{-1}$ = 5,2 $l.s^{-1}$

$Q_{priemerné}$ (Q_{24}) = 2170,2 $m^3.d^{-1}$ = 25,1 $l.s^{-1}$

Maximálne množstvo Q_{max} = 19,9 x 1,35 x 2 + 5,2 = 59,0 $l.s^{-1}$

Minimálne množstvo Q_{min} = 19,9 x 0,6 = 12,0 $l.s^{-1}$

V riešení odvádzania odpadových vôd sa zachová súčasný systém. Vo väzbe na urbanizačný rozvoj návrh ÚPN rieši :

- v okrsku 1 v lokalite Skalica v povodí zberača B, jednotnú kanalizačnú sieť, hlavný zberač BA profilu DN 400 - 600 dĺžky cca 1300 m bude vyústený do ČOV
- v okrsku 1 v lokalite Skalica za rozvodnicou splaškovú kanalizáciu, hlavný zberač BAS profilu DN 300, dĺžky cca 1100 m bude pred ČOV zaústený do zberača BA
- v okrsku 2, 3a, 6 dobudovať splaškovú kanalizáciu profilu DN 300 dĺžky 4500 m. Splaškové vody budú privádzané na jestvujúcu čerpaciu stanicu a prečerpávané do kmeňovej stoky A jednotnej siete jestvujúcim výtlačným potrubím profilu DN 150 a čistené na ČOV Poltár.

Množstvo splaškových vôd odvádzaných touto kanalizáciou okrsky 2, 3a, 6:

$Q_{priemerné}$: okrsok 2 - 80 % zo 154,1 $m^3.d^{-1}$ = 123 $m^3.d^{-1}$ = 1,4 $l.s^{-1}$

okrsok 3a - 60 % zo 206,5 $m^3.d^{-1}$ = 124 $m^3.d^{-1}$ = 1,4 $l.s^{-1}$

okrsok 6 - 29,3 $m^3.d^{-1}$ + 30 % zo 47,7 $m^3.d^{-1}$ = 43,6 $m^3.d^{-1}$ = 0,5 $l.s^{-1}$

spolu = 290,6 $m^3.d^{-1}$ = 3,3 $l.s^{-1}$

Jestvujúca čerpacia stanica s kapacitou 15 $l.s^{-1}$ vyhovuje.

- v okrsku 9, pre zariadenia rekreačnej vybavenosti a obytnú zástavbu navrhujeme splaškovú kanalizáciu. Splaškové vody budú privádzané navrhovaným zberačom Z profilu DN 300, dĺžky cca 1500 m k navrhovanej čerpacej stanici v lokalite Podskalica a prečerpávané do navrhovaného zberača BA pred ČOV. Výtlak profilu DN 100, dĺžky 500 m.

Množstvo splaškových vôd:

$Q_{priemerné}$ = 78,8 $m^3.d^{-1}$ = 0,9 $l.s^{-1}$

Q_{max} = 0,9 x 1,45 x 2,6 = 3,4 $l.s^{-1}$

Q_{min} = 0,9 x 0,5 = 0,5 $l.s^{-1}$

Na jestvujúcej mestskej ČOV Poltár budú čistené

- splaškové vody z okrskov 1, 2, 3a, 6, 9

Q_{pr} = 1282,6 + 154,1 + 206,5 + 77,0 + 78,8 = 1799 $m^3.d^{-1}$ = 20,8 $l.s^{-1}$

- predčistené priemyselné vody

Q_{pr} = 450,0 $m^3.d^{-1}$ = 5,2 $l.s^{-1}$

- dažďové vody

$Q_{dažď}$ = 20,8 x 5 = 104 $l.s^{-1}$

Posúdenie ČOV

Prítok na ČOV:

Q_{24} = 1799,6 + 450 = 2249 $m^3.d^{-1}$ < 2859 $m^3.d^{-1}$

20,8 + 5,2 = 26 $l.s^{-1}$ < 33,1 $l.s^{-1}$

$Q_{dažď}$ = 104 $l.s^{-1}$ < 165 $l.s^{-1}$

Jestvujúca ČOV kapacitne vyhovuje navrhovaným potrebám.

- **Slaná Lehota** - okrsok 4a

V miestnej časti navrhujeme splaškovú kanalizáciu s ČOV.

Množstvo splaškových vôd:

Q_{24} = 25,1 $m^3.d^{-1}$ = 0,3 $l.s^{-1}$

Q_{max} = 25,1 x 1,45 x 5,2 = 189,3 $m^3.d^{-1}$ = 2,1 $l.s^{-1}$

Q_{min} = 0

Q_{dim} = 2,1 x 2 = 4,2 $l.s^{-1}$

Navrhovaná kanalizácia bude profilu DN 300, dĺžky cca 1100 m.

Kapacita navrhovanej ČOV 25,1 $m^3.d^{-1}$

Recipient vyčistených vôd - potok Poltavica.

- **Zelené** - okrsok 5a

V miestnej časti navrhujeme splaškovú kanalizáciu s ČOV. Splašková kanalizácia bude odvádzať splaškové vody zo zastavaného územia na pravom brehu Ipľa.

Množstvo splaškových vôd:

Q_{24} = 44,8 $m^3.d^{-1}$ = 0,5 $l.s^{-1}$

Q_{max} = 44,8 x 1,45 x 4,4 = 285,8 $m^3.d^{-1}$ = 3,3 $l.s^{-1}$

Q_{min} = 0

Q_{dim} = 3,3 x 2 = 6,6 $l.s^{-1}$

Navrhovaná kanalizácia bude profilu DN 300, dĺžky cca 1800 m.

Kapacita navrhovanej ČOV 45 $m^3.d^{-1}$

Recipient vyčistených vôd - rieka Ipeľ.

12.4.5 Vodné toky a nádrže

Návrh riešenia odtokových pomerov je spracovaný v kapitole Úprava odtokových pomerov v katastrálnom území Poltár.

13. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

13.1 Nadradené trasy elektrovodov

Elektrická energia je do riešeného územia dodávaná cez rozvodné 22 kV linky z prevodových 110/22 kV transformovní v Lučenci, Hnúšti, Rimavskej Sobote a Fiľakove. Z transformovne Lučenec prichádza do Poltára vedenie číslo 440, v materiálovom prevedení 3x95 mm^2 Alfe 6. Z VVn/Vn transformovne v Hnúšti vychádza v smere na Poltár Vn vedenie číslo 310, v materiálovom prevedení 3x95 mm^2 Alfe 6. Zo smeru Rimavská Sobota a z Fiľakova prichádza vedenie číslo 362, v materiálovom prevedení 3x70 mm^2 Alfe 6, je pripravený zámer na zvýšenie priepustnosti tohto vedenia namontovaním vodičov 3x110/22 mm^2 Alfe 6.

Vn vedenia zásobujú cez Vn odbočky z nich 22/0,4 kV transformačné stanice odberateľov elektrickej energie v území, ktorým prechádzajú. V meste Poltár sú napájacie linky zaústené do 22/0,4 kV transformovne a.s. Slovglass, ktorá je na Vn strane vybavená ako spínacia stanica.

Vzhľadom na vzdialenosť napájacích zdrojov nadradenej sústavy - 110/22 kV transformovní je súčasný systém zásobovania riešného územia do výhľadu nevyhovujúci.

13.2 Súčasný stav v zásobovaní riešeného územia elektrickou energiou

Odber elektrickej energie v riešenom území je zabezpečený z prevodových 22/0,4 kV transformačných staníc vonkajších i vnútorných. V súčasnosti je nainštalovaných 31 transformačných staníc s celkovým inštalovaným výkonom 11840 kVA.

V okrajových častiach mesta sú postavené vonkajšie transformačné stanice pripojené cez Vn odbočky na prívodné Vn vedenia. V centre sídla a v území hromadnej bytovej výstavby sú vybudované vnútorné transformačné stanice, pripojené na zakáblovaný Vn rozvod, systémom zásobovania z dvoch strán. Vn rozvody sú na prívodné Vn vedenia pripojené cez krátke vonkajšie Vn prípojky s prechodom do kábla. Prívod do trafostanice T - 456 je z vedenia číslo 362, do trafostanice číslo 451 z vedenia číslo 310. Ďalší vstup je z vedenia číslo 310 cez Vn prípojku a káblový rozvod do trafostanice číslo 459.

Odber elektrickej energie v priemysle a poľnohospodárstve je zabezpečený cez vlastné transformačné stanice. K najväčším odberateľom patrí a.s. Slovglass, kde je vybudovaná vnútorná transformačná stanica s inštalovaným výkonom 3x1000 kVA. Do nej sú zaústené všetky tri napájače č.310, 340 a 362.

13.3 Zhodnotenie súčasného systému zásobovania riešeného územia elektrickou energiou

Prenos elektrickej energie do riešeného územia po 22 kV linkách z uzlov nadradenej 110 kV sústavy cez 110/22 kV transformovne v Lučenci, Hnúšti, Fiľakove a Rimavskej Sobote je vzhľadom na ich vzdialenosť a požadované prenášané výkony do výhľadu nevyhovujúci. V prenosových kapacitách nie sú rezervy pre zabezpečenie dodávky v prípade poruchy, výpadku niektorého z napájačov. I keď v blízkej minulosti došlo k poklesu odberu a to najmä v priemysle a poľnohospodárstve v súčasnosti sa už odber dostáva na výšku odberu rokov 1989 - 1990 a u obyvateľstva rastie podstatne rýchlejšie. Zabezpečiť podmienky pre rozvoj sídla, navrhovaný urbanistickým riešením, si vyžiada zásadné zmeny v dodávke elektrickej energie pre mesto Poltár.

13.4 Návrh potreby elektrickej energie (bilancie a výkonové nároky)

Pri bilancovaní elektrického príkonu potrebného pre zabezpečenie požiadaviek bytovo-komunálnych odberateľov na dodávku elektrickej energie v požadovanom množstve a kvalite návrh ÚPN vychádza zo zásad pre navrhovanie distribučných sietí, publikovaných knižne pod názvom " Pravidlá pre elektrizačnú sústavu číslo 2", vydaných Slovenským energetickým podnikom.

13.4.0.1 Bytový odber

Návrh ÚPN mesta Poltár vychádza z predpokladu, že riešené územie bude takmer plne plynofikované. Bez plynofikácie ostane časť bytov v lokalitách Prievrana, Hájiky a Maky.

Pri zaraďovaní bytov do kategórií bytového odberu podľa platných predpisov sú byty rozdelené do štyroch kategórií:

- stupeň "B1" - byty v hromadnej výstavbe centrálne vykurované s dodávkou teplej vody. Preradením zo súčasného stupňa "A", výhľadove do "B1" je zohľadňovaná vyššia vybavenosť elektrospotrebičmi. Výhľadový podiel bytu na maximálno odbere sídla - Pb1 = 2,1 kW / byt.
- stupeň "B2" - byty v individuálnej bytovej výstavbe plynofikované. Je zohľadňovaný vyšší štandard bývania, ktorý podmieňuje aj vyššie nároky na dodávku elektrickej energie. Výhľadový podiel bytu - Pb2 = 2,6 kW / byt.
- stupeň "C1" - je navrhovaný pre rodinné domy, ktoré nebudú plynofikované. Elektrickú energiu budú využívať na varenie, pečenie, ohrev vody a čiastočne aj na elektrické vykurovanie. Výhľadový podiel bytov pre "C1" - Pb3 = 6,5 kW / byt.
- stupeň C2 - byty úplne elektrifikované s Pb4 = 13,5 kW / byt.

Podielové zaťaženie bytov - výkonové nároky k roku 2015 predstavujú celkom 6619 kW.

Tabuľka č. 1

Okrsok		Počet bytov celkom	Formy bytovej výstavby	Podielové zaťaženie bytu - kW/b.j.		Výkonové zaťaženie bytového odberu -
Číslo	Názov				spolu	celkom
1	Centrum	1 652	HBV	2,1 - 2,7	3 505	3 505
2	Nová časť IBV	260	IBV	250 x 2,7 10 x 13,5	675 135	810
3a	Stará časť IBV	371	IBV	352 x 2,7 19 x 13,5	951 256	1 207
3b	Vlčký háj	-	-	-	-	-
4a	Slaná Lehota	60	IBV	50 x2,7 5 x 6,5 5 x 13,5	135 32,5 67,5	235
4b	Pod Vyhoľom	-	-	-	-	-
5a	Zelené	100	IBV	80 x 2,7 20 x 6,5	216 130	346
5b	Vyšné lúky	-	-	-	-	-
6	Priemyselný areál	43	-	43 x 2,7	116	116
7a	Pri studničke	-	-	-	-	-
7b	Štiepka	-	-	-	-	-
8a	Balajka - lesopark	-	-	-	-	-
8b	Urbárska hora	-	-	-	-	-
9	Rybník	-	-	-	-	-
10	Hájiky-Maky, Prievrana	70	IBV	50 x 6,5 20 x 13,5	130 270	400
Spolu		**2 546**				6 619

13.4.0.2 Nebytový - komunálny odber

Podielové zaťaženie nebytového odberu (občianska vybavenosť, drobná výroba a pod.), podľa doporučených pravidiel, v štruktúre merných jednotiek jednotlivých druhov vybavenosti v členení podľa okrskov je v súčasnosti možné bilancovať len odborným odhadom. Pri výpočte komunálneho odberu návrh vychádza z urbanistického členenia územia a špecifikácie jeho funkcie. Podielové zaťaženie bytového odberu sa zvyšuje o nebytový odber od 10 % až do 150 % v súlade s navrhovanou funkciou územia.

13.4.0.3 Priemyselný odber

K najväčším odberateľom elektrickej energie v riešenom území patrí a.s. Slovglass. Má samostatnú 22/0,4 kV transformovňu s inštalovaným výkonom 3 x 1000 kVA + 630 kVA, ktorý nateraz dostatočne vyktýva požiadavky na dodávku elektrickej energie. Rast nárokov na dodávku elektrickej

energie a navrhovaná zmena systému zásobovania riešeného územia sa premietne aj do súčasného stavu v zásobovaní elektrickou energiou. K väčším odberateľom patria Ipeľské tehelne, Združené poľnohospodárske družstvo, vodárne a kanalizácie a prevádzka ČOV, ktoré sú zásobované cez vlastné transformovne pripojené na vonkajšie Vn rozvody. Predpoklad rastu výroby a tým aj potreby elektrickej energie k návrhovému roku 2015 je bilancovaný plošne odborným odhadom za súčasného poznania vedeckotechnického rozvoja. Celkové bilancie potreby elektrickej energie pre riešené územie v členení na okrsky v štruktúre odberov sú v tabuľke č.3

13.4.0.4 Výpočet hospodárnej veľkosti, proximity a počtu transformačných staníc

Optimálny výkon distribučných transformátorov pre prevodový systém 22/0,4/0,231 kV je vypočítaný zo vzťahu

$S_T = k^{3,5} \sqrt{Pm}$

S_T - maximálny použiteľný výkon transformátora v normálnej prevádzke

k - konštanta závislá od počtu vývodov nn z transformačnej stanice a od vzdialenosti uzlov v sekundárnom rozvode (a)

k - 46, n - 4 až 6 (a) - 300 až 400 m

Pm - plošné zaťaženie kW/km^2

Pú - výpočtová rozloha km^2

Pp - výpočtové zaťaženie kW

$Pm = \frac{PP}{Pú} kW/km^2$

Pre Pm do 3000 kW/km^2 návrh transformátora do 250 kVA.

Pre Pm do 5000 kW/km^2 návrh transformátora do 400 kVA.

Pre Pm nad 5000 kW/km^2 návrh transformátora do 630 kVA.

Výpočet v štruktúre okrskov je zhrnutý v tabulke č. 4.

13.5 Návrh riešenia na zásobovanie elektrickou energiou

Urbanistický návrh rozvoja riešeného územia, výstavba nových bytov, prestavba a rekonštrukcia súčasných, zvyšovanie úrovne interiérov v priestoroch obchodov a služieb, skvalitnenie ich prevádzky, ale aj prestavba objektov v školstve a zdravotníctve, vytváranie prevádzok drobnej nezávadnej výroby v okrskoch bývania má dopad na na zvýšenú dodávku elektrickej energie, na jej množstvo, ale aj kvalitu.

Nároky riešeného územia na elektrickú energiu k roku 2015

Druh odberu	Nároky v kW
bytový odber	6 619
nebytový - komunálny odber	2 587
odber pre účely rekreácie	527
odber pre priemyselnú výroby	4 520
odber pre poľnohospodársku výrobu	1 560
Bilančné nároky celkom	15 813

ÚPN MESTA POLTÁR - NÁVRH

PODIELOVÉ ZAŤAŽENIE BYTOVÉHO A NEBYTOVÉHO-KOMUNÁLNEHO ODBERU NA ODBERE ELEKTRICKEJ ENERGIE

Tabulka č.2

Okrsok		Podielové zaťaženie bytového odberu v kW	Podiel výkonového zaťaženia bytového odberu k nebytovému podľa funkčného využitia územia ku nárastu % pre nebytový-komunálny odber								Podielové zaťaženie nebytového odberu v kW
číslo	názov		Zc - 150 %		Zm - 60 %		B-OV-Šk-Vd -35 %		D-TI-Z-R-Š - 10 %		
			podiel z územia v %	zaťaženie v kW	podiel z územia v %	zaťaženie v kW	podiel z územia v %	zaťaženie v kW	podiel z územia v %	zaťaženie v kW	
1	Centrum + Skalica	3505	4.5	237	14.3	301	72.6	891	8.6	30	1459
2	Nová časť IBV	810			10	130	84.4	239	5.6	5	374
3a	Stará časť IBV	1207					81.6	351	4.7	6	357
3b	Vlčký háj	0					0	0	0	0	0
4a	Slaná Lehota	235					82	101	18	6	107
4b	Pod Vyholom	0									
5a	Zelené	346					96	116	4	2	118
5b	Vyšné lúky	0									
6	Priemyselný areál	116					81.5	33	18.5	3	36
7a, 7b. 8a, 8b, 9		0									
10	Hájiky - Maky, Prievrana	400					96	134	4	2	136
	Spolu	6619		237		431		1865		54	2587
Spolu bytový a nebytový-komunálny odber 6619 + 2587 = 9206 kW											

ÚPN MESTA POLTÁR - NÁVRH

BILANCIA POTREBY ELEKTRICKEJ ENERGIE K ROKU 2015

Tabulka č.3

Okrsok		Počet bytov	Podielové zaťaženie			Odber v kW pre	Výpočtové zaťaženie v území okrsku Pp - kW
číslo	názov		bytový odber kW	komunálny odber kW	Spolu kW		
1	Centrum + Skalica	1642	3505	1459	4964		4964
2	Nová časť IBV	260	810	374	1184		1184
3a	Stará časť IBV	371	1207	357	1564		1564
3b	Vlčký háj	0	0	0	0	0	0
4a	Slaná Lehota	60	235	107	342	poľnohospodárstvo - 200 kW rekreácia - 197 kW	739
4b	Pod Vyholom	0	0	0	0	0	0
5a	Zelené	100	346	118	464	poľnohospodárstvo - 50 kW priemysel - 120 kW	634
5b	Vyšné lúky	0	0	0	0	poľnohospodárstvo - 80 kW	80
6	Priemyselný areál	43	116	36	152	poľnohospodárstvo - 1130 kW priemysel - 4150 kW	5432
7a	Pri studničke					rekreácia - 50 kW	50
7b	Štiepka						
8a	Balajka-lesopark						
8b	Urbárska hora					priemysel - 100 kW	100
9	Rybník					rekreácia - 180 kW	180
10	Hájiky - Maky, Prievrana	70	400	136	536	poľnohospodárstvo - 100 kW rekreácia - 100 kW priemysel - 150 kW	886
	Spolu	**2546**	**6619**	**2587**	**9206**		**15813**

ÚPN MESTA POLTÁR - NÁVRH

MERNÉ HUSTOTY, VÝKON A POČET TRANSFORMAČNÝCH STANÍC K ROKU 2015

Tabulka č.4

Okrsok		Výpočtová rozloha Pú - km^2	Výpočtové zaťaženie Pp - kW	Plošné zaťaženie Pm kW/km^2	Výkon distribuč.transf. kVA	Súčasný stav	Návrh riešenia
číslo	názov						
1	Centrum + Skalica	0.75	4964	6619	400 - 630	1x630, 7x400 1x250	4x630, 9x400
2	Nová časť IBV	0.04	1184	2960	160 - 250	3x250, 1x400	2x250, 3x400
3a	Stará časť IBV	0.59	1564	2650	160 - 250	5x250	4x250, 2x400
3b	Vlčký háj	1.19					
4a	Slaná Lehota	0.18	739	1850	160 - 250	1x160, 1x250	3x250
4b	Pod Vyholom	1.15					
5a	Zelené	0.33	634	1921	160 - 250	2x100, 1x160	1x100, 1x160, 2x250
5b	Vyšné lúky	0.44	80			1x100	1x160
6	Priemyselný areál	0.64	5342			Slovglass:1x630, 3x1000, ČOV: 1x160, IT: 2x400, ZPD: 1x250, 1x630	+ 3 traf.
7a	Pri studničke	0.27	50				
7b	Štiepka	1.82					
8a	Balajka-lesopark	0.4					
8b	Urbárska hora	3.81	100			1x100	1x160
9	Rybník	0.68	180				2x100
10	Hájiky - Maky, Prievrana	13.48	886			5x100	5x160
	Spolu	30.53	15813				

Zabezpečiť zvýšené nároky na dodávku elektrickej energie, ktorá je jedným z podmieňujúcich faktorov rozvoja riešeného územia si vyžiada zásadné zmeny systému v jej súčasnom zásobovaní. Prenos zo vzdialených napájacích uzlov nadradenej sústavy 110/22 kV transformovní po 22 kV rozvode je výhľadove z prevádzkového, ale aj ekonomického hľadiska neracionálny. Výstavbou ďalšieho Vn napájača už teraz limitné kapacity prenosových ciest je možné riešiť len krátkodobo.

Návrh ÚPN mesta Poltár rieši vybudovanie novej 110/22 kV transformovňu v priestore medzi Ipeľskými tehelňami a ZPD. Novonavrhovaná 110 kV rozvodňa sa pripojí smyčkou 2 x 110 kV vedením na 2 x 110 kV vedenie Rimavská Sobota - Fiľakovo - Lučenec a to na vetvu vedenia Rimavská Sobota - Lučenec.

Z 22 kV rozvodne pri 110/22 kV transformovni sa napojí existujúci a navrhovaný 22 kV rozvod v riešenom území. Samostatný napájač sa vyvedie na vedenie č. 462, smer rozvodňa - Fiľakovo - Rimavská Sobota. Samostaný vývod pôjde na ostávajúci úsek Vn vedenia od rozvodne do a.s. Slovglass, ako samostatný napájač pre tento priemyselný odber. Ďalší Vn napájač sa vyvedie na jestvujúcu Vn odbočku z vedenia č. 462 v smere do mesta. Odbočka bude jedným z napájačov mesta. Ďalšie dva napájače budú zakáblované, jeden Vn kábel sa zaústi do jestvujúcej trafostanice č. 456, druhý kábel bude prechádzať územím určeným na rozvoj priemyslu, ale hlavne na Skalicu pre novonavrhovanú bytovú výstavbu. Vn vedenie č. 440 zo smeru Lučenec a č. 310 zo smeru Hnúšťa sa zaústia do novonavrhovanej rozvodne. Pretože jestvujúca trasa oboch Vn liniek prechádza územím navrhovaným na bytovú výstavbu na Skalici, návrh rieši obidve linky postaviť v novej trase ako dvojité vedenie Vn na spoločných podperných bodoch od novonavrhovanej rozvodne po západnej strane mesta s napojením v severnej časti.

V prvej fáze sa rast výkonového zaťaženia v riešenom území vykryje výstavbou 22 kV vedenia z navrhovanej 110 kV transformovne v Lovinobani. V zámeroch rozvoja elektrických zariadení SSE sa predpokladá výstavba tejto transformovne v jednoduchom prevedení v susedstve VVn/Vn transformovne Železníc SR, s prepokladanou realizáciou do roku 2015. Vn vedenie sa zapojí do systému Vn rozvodov mesta a dočasne sa ukončí v rozvodni a.s. Slovglass až do doby vybudovania novej transformovne 110/22 kV v Poltári. Navrhované elektrické rozvodné zariadenia zabezpečujú požiadavku elektrickej energie pre rozvoj mesta pri dodržaní parametrov jej racionálneho prenosu. Od elektrických rozvodných zariadení je potrebné dodržať normou STN predpísané ochranné pásmo.

14. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

14.1 Nadradené plynovody

Mesto Poltár je zásobované zemným plynom naftovým s výhrevnosťou 33,5 MJm^{-3} z diaľkového vysokotlakového plynovodu Lovinobaňa - Utekáč DN 200, PN 2,5 MPa prostredníctvom sústavy plynovodných prípojok pre plošnú plynofikáciu obytného územia ako aj pre veľkoodberateľov plynu priamo z diaľkovodu.

Južne od Poltára odbočuje VTL plynovod DN 150 PN 2,5 MPa Poltár - Hrnčiarske Zalužany.

Ochranné pásmo VTL plynovodov a prípojok daných parametrov je, v zmysle plynárenského zákona, 20 m na obidve strany od osi plynovodu. Podľa platnej STN možno VTL potrubie viesť vo vzdialenosti 15 m od zástavby.

14.2 Plynofikácia mesta Poltár - stav

Mesto Poltár je zásobované plynom už temer 20 rokov, miestna distribučná sieť sa postupne kompletizuje na celom území mesta.

V súčasnosti (k 1.1.1997) je plynofikovaných viac ako 1 400 bytov čo predstavuje cca 70 % - nú plynofikáciu. Návrh ÚPN rieši ďalší postup plynofikácie a plynárenských zariadení tak, aby celková úroveň plynofikácie v meste Poltár prekročila 90 % - nú úroveň z celkového počtu bytového fondu.

V súčasnosti sú v prevádzke tieto rozvody:

- Miestny distribučný rozvod je nízkotlakový pre tlakové pole 1,75 - 2,1 kPa v území súčasnej hromadnej bytovej zástavby v centre mesta (okrsok č.1) a strednotlakový pre tlakové pole 50 - 100 kPa v okrskoch č.2 - Nová časť mesta, č.3 - Stará časť mesta a čiastočne v okrsku č.1 - Centrum a v okrsku č.6 - Priemyselný areál.
- Jednotná mrežová distribučná sieť v okrskoch č. 1, 2, 3 a 6 je napájaná z distribučnej regulačnej stanice (RS) VTL/STL/NTL s výkonom Q = 3000 $m^3 h^{-1}$ so STL výstupom 100 kPa (prevádzkový 80 kPa) a NTL s výstupom 2,1 kPa (prevádzkový 2,0 kPa). RS je umiestnená v priemyselnom areáli.
- Pre okrsky č.4a Slaná Lehota a č.5a Zelené sú vytvorené nezávislé doplnkové distribučné siete s tlakovou hladinou 300 kPa a so samostatnou RS pre každý okrsok.
- Tzv. "bodová plynofikácia" t.j. napojenie priamo na VTL plynovod s vlastným odberným zariadením je realizovaná pre Slovglas, a.s Poltár cez RS s výkonom Q ´2250 $m^3 h^{-1}$.

Plyn z miestnej siete sa distribuuje nie len do domácností a do objektov obchodu, služieb a vybavenosti, ale aj pre veľkoodberateľov plynu z miestnych sietí (centrálna kotolňa, Ipeľské tehelne a pod.). Z celkovej ročnej regulácie plynu pre miestne siete (okolo 5 mil.m^3) sa viac ako 80 % dodáva pre veľkoodberateľov.

14.3 Návrh plynofikácie mesta Poltár

Vo väzbe na dokladovaný výpočet zaťaženia plynovodov, návrh ÚPN mesta Poltár rieši zásobovanie v meste Poltár takto:

- Mesto Poltár zásobovať plynom plošne v dvoch tlakových úrovniach a podľa priloženého výpočtu bude zaťaženie hlavnej distribučnej siete, v návrhovom období, Q = 4740 $m^3 h^{-1}$.
- NTL rozvod je navrhnutý v okrsku č. 1 Centrum prostredníctvom mrežovej distribučnej siete a v časti okrsku č. 3.
- STL rozvod je navrhnutý v celom okrsku č. 2 Nová časť a v rozhodujúcich častiach okrskov č. 3 Nová časť a č. 6 Priemyselný areál a v časti okrsku č. 1. STL sieť bude hrebeňová s miestnym zaokruhovaním. Pre novonavrhovanú viacpodlažnú (hromadnú)

zástavbu je navrhovaný NTL rozvod pre nízkopodlažnú zástavbu s komplexnou plynofikáciou STL rozvod.

- Dodávka plynu do plynovodnej siete sa bude realizovať z dvoch protiľahlo umiestnených regulačných staníc s výstupom vo dvoch tlakových pásmach. K súčasnej RS VTL/STL/NTL Q = 3000m^3 h^{-1} v južnej časti mesta (okrsok č.6) je v severnej časti mesta (pri cintoríne) navrhovaná nová RS VTL/STL/NTL Q = 2000 m^3 h^{-1}.
- Doplnková distribučná sieť s tlakovou hladinou 300 kPa so samostatnými RS je navrhovaná (už v prevádzke) v okrskoch č. 4a Slaná Lehota a č.5a Zelené.
- Bodová plynofikácia sa navrhuje pre časť okrsku č. 6 Priemyselný areál.

V návrhovom období je navrhované dobudovanie uličnej distribučnej siete s napojením ďalších objektov na celom území mesta. Budovanie plynovodných rozvodov v uliciach je navrhované pod chodníkmi alebo v zelených pásoch ulíc.

Použitie plynu je navrhované komplexné, pre všetky tepelné a technologické potreby v meste. V rodinných domoch sa navrhuje používať plyn pre vykurovanie, ohrev vody a varenie, vo viacpodlažnej výstavbe je použitie plynu pre vykurovanie navrhované v mimobytových zdrojoch a pre varenie v bytoch. V objektoch priemyslu, vybavenosti a služieb aj pre špeciálne technológie - klimatizácia, sušenie, tavenie, laboratória a pod. Zemný plyn, ktorý je rozvádzaný NTL systémom sa bode odoberať priamo zo siete, v STL rozvodoch je potrebné doregulovanie tlaku plynu pre príslušného odberateľa, alebo pre skupinu odberateľov. Celkove návrh rieši zásobovanie plynom pre cca 2300 bytov a okolo 100 objektov určených na výrobu, služieb, vybavenosti a iných podnikateľských aktivít. Plynofikácia mesta prekročí úroveň 90 %.

14.4 Návrh plynofikácia urbanistických okrskov

- Okrsok č. 1 Centrum + Skalica je plošne plynofikovaný NTL rozvodom, STL rozvod je realizovaný pre Ipeľské tehelne pri železničnej stanici. V obytných objektoch hromadnej zástavby je priame použitie plynu na varenie a nepriame pre diaľkové vykurovanie a ohrev vody na báze plynu. Návrh ÚPN rieši komplexnú plynofikáciu pre objekty škôl, zdravotníctva, technickej a administratívnej obsluhy, služieb, obchodnej vybavenosti a nízkopodlažnej obytnej zástavby. Pre novonavrhovanú viacpodlažnú zástavbu je navrhovaný NTL rozvod, pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu je navrhovaný STL rozvod napojený na samostatný prívod z novonavrhovanej RS pri cintoríne Územím okrsku prechádza VTL plynovod od ktorého je potrebné dodržať ochranné pásmo, ktoré pre VTL predstavuje 15 m od zástavby na obidve strany od osi plynovodu.
- Okrsok č. 2 Nová časť je navrhované komplexné použitie plynu v rodinných domoch a v objektoch služieb pre všetky tepelné potreby. Sieť STL rozvodov je navrhované na rozšírenie s napojením o ďalších odberateľov plynu.
- Okrsok č. 3 Stará časť je navrhované komplexné použitie plynu pre bývanie, služby, remeslá a obchod. V okrsku východne od železničnej trate je STL rozvod, malé územie na

západnej strane má NTL rozvod. V blízkosti cintorína je navrhovaná nová RS VTL/STL/NTL Q = 2000 $m^3 h^{-1}$. Vývod plynu v tlakovej úrovni STL a NTL bude pozdĺž Cintorínskej ulice s cieľom napojiť hlavné STL a NTL plynovody do mestskej distribučnej siete. Vlastnú distribučnú sieť v okrsku je potrebné dobudovať a napojiť ďalších odberateľov plynu.

- Okrsok č. 4a Slaná Lehota, plynofikácia je realizovaná prostredníctvom VTL prípojky a spoločnej RS VTL/STL s tlakovou hladinou 300 kPa pre poľnohospodársky závod s následným distribučným rozvodom pre komplexnú plynofikáciu bytového fondu. Podľa výpočtu zaťaženia plynovodnej siete je kapacita inštalovanej RS predimenzovaná.
- Okrsok č. 5a Zelené je napojený na plynárenskú sieť prostredníctvom VTL prípojky, RS VTL/STL Q = 300 $m^3 h^{-1}$ a následným distribučným rozvodom pre komplexnú plynofikáciu bytovej výstavby a ďalších objektov.
- Okrsok č. 6 Priemyselný areál, všetky aktivity v okrsku sú navrhnuté na plynofikáciu z distribučného plynovodu STL plynovodu okrem Slovglas, a.s., ktorý je napojený priamo z VTL plynovodu. V okrsku je RS VTL/STL/NTL Q = 3000 $m^3 h^{-1}$, z ktorej sa rozvádza plyn aj do ďalších okrskov.
- Okrsky č. 7, 8, 9 a 10 nie sú navrhované na plynofikovanie z dôvodov, že v rozptýlenej zástavbe je minimálna potreba plynu.

Členenie podľa okrskov	Celková potreba plynu v m^3h^{-1} pre					
	rodinné domy	hromadná zástavba	vybavenosť a služby	výroba	centrálny zdroj tepla	Spolu
1 Centrum + Skalica	150	320	510	600	1 400	2 980
2 Nová časť IBV	390	0	60	0	0	450
3 Stará časť IBV	570	0	120	0	0	690
4a Slaná Lehota	90	0	40	230	0	360
5a Zelené	150	0	50	0	0	200
6 Priemyselný areál	50	0	50	3 970	0	4 070
7, 8, 9, 10	0	0	0	0	0	0
Spolu	1 400	320	830	4 800	1 400	8 750

Členenie podľa plynárenských systémov	Celková potreba plynu v m^3h^{-1} pre					
	rodinné domy	hromadná zástavba	vybavenosť a služby	výroba	centrálny zdroj tepla	Spolu
NTL distribučná sieť	20	320	510	0	0	850
STL distribučná sieť	1 140	0	230	1 120	1 400	3 890
Hlavná distribučná sieť spolu	1 160	320	740	1 120	1 400	4 740
-doplnková sieť Slaná Lehota	90	0	40	230	0	360
-doplnková sieť Zelené	150	0	50	0	0	200
-veľkoodber z diaľkovodu	0	0	0	3 650	0	3 650
Poltár spolu	1 400	320	830	4 800	1 400	8 750

V roku 1989 bol pre mesto Poltár vypracovaný generel plynofikácie. Navrhované riešenie ÚPN mesta Poltár je v koncepčnom súlade s týmto dokumentom s výnimkou Zeleného, ktorého plynofikáciu dokument neriešil. Vzhľadom na spoločenské podmienky pre použitie plynu, ako aj zmenu koncepcie rozvoja mesta Poltár sú niektoré bilančné údaje v genereli len orientačného významu.

V grafickej časti ÚPN mesta Poltár je, v M 1 : 5 000, dokumentovaný súčasný a navrhovaný stav plynovodnej siete a plynárenských zariadení v meste, v M 1 : 10 000 sú dokumentované trasy diaľkových plynovodov v k.ú. Poltára.

15. ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Poltár patrí do oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou vzduchu -15 °C s bezvetrím, dĺžka vykurovacieho obdobia je 241 dní, priemerná teplota vzduchu vo vykurovacom období činí 4,9 °C.

V návrhu ÚPN nie je riešený len spôsob vykurovania novonavrhovanej zástavby, ale aj vylepšenie súčasného stavu. Ústredné vykurovanie sa stalo samozrejmou požiadavkou pre novú výstavbu a spôsob vykurovania charakterizuje technickú a civilizačnú úroveň spoločnosti. V meste Poltár sa prejavujú výrazné odlišnosti, z hľadiska spôsobu vykurovania, medzi bytovými domami a rodinnými domami. V hromadnej výstavbe má ústredné vykurovanie takmer 90 % bytov, zatiaľ čo v rodinných domoch ani nie 60 %.

V meste sú 3 tepelné zdroje s výkonom nad 3 MW. Sú to kotolňa v Slovglas, a.s. s výkonom 11,6 MW, centrálna kotolňa na sídlisku s výkonom 11,6 MW a kotolňa v Ipeľských tehelniach s výkonom 4,6 MW. Tieto tepelné zdroje spaľujú zemný plyn a ekologická záťaž územia je nepatrná.

Hromadná bytová výstavba je zásobovaná teplom z horeuvedenej centrálnej kotolne, rozvod tepla je teplovodný s centrálnou prípravou teplej úžitkovej vody a tepelnou odovzdávacou stanicou. Tepelný zdroj vykuruje asi 1000 bytov, základnú školu, obchody a ďalšiu menšiu vybavenosť územia. Systém je výkonove a plošne uzavretý, takže zásobovanie teplom novonavrhovanej hromadnej zástavby návrh rieši iným spôsobom. Plocha zásobovanú teplom z centrálnej kotolne je vyznačená v odbornom výkrese.

Ďalších 18 tepelných zdrojov má charakter domových kotolní s jednotlivým výkonom v rozpätí O,3 až 3 MW, niektoré z nich sú vykurovaných plynom, ostatné hnedým uhlím.

Decentralizované zásobovanie teplom zo samostatných zdrojov tepla s výkonom O,3-3 MW považujeme za perspektívny spôsob vykurovania pre nové objekty hromadnej bytovej výstavby a vybavenosti každého druhu. Nové potreby možno pokryť zo 6 domových kotolní. Decentralizované zásobovanie teplom má potrebnú flexibilitu a je vhodné aj pre objekty, ktoré rekonštrukciou zmenia nielen funkciu ale aj tepelnú potrebu. Samostatné zdroje tepla - domové kotolne sú umiestnené v urbanizovanom území, a preto by sa v nich mal zásadne spaľovať zemný plyn.

Tepelnoizolačné vlastnosti mnohých vykurovaných budov sú nevyhovujúce a bude potrebné vykonať dodatočné zateplenie vonkajšieho muriva a odstrániť ďalšie úniky tepla, ako aj vykonať rekonštrukciu zdrojov tepla, ktoré musia byť vybavené meraním a reguláciou, aby sa dosiahla optimalizácia prevádzky. Súhrnným vplyvom racionalizačných opatrení dôjde k zníženiu energetických potrieb na vykurovanie.

Individuálne vykurovanie z drobných domových kotolní s výkonom 15-50 kW (výnimočne až 300 kW) sa hodí pre všetky priestory nízkopodlažnej zástavby. Najvhodnejšou energiou pre individuálne vykurovanie z hľadiska komfortu užívateľa a ochrany životného prostredia je vedľa elektrickej energie zemný plyn. Plynové kúrenie návrh rieši nielen pre novú výstavbu rodinných domov, ale aj pre jestvujúcu nízkopodlažnú zástavbu, najmä v okrskoch č. 2, 3, 4 a 5 t.j. tam, kde sa vo veľkom rozsahu spaľujú rôzne druhy uhlia.

Staré byty v bytových domoch, ktoré nemajú ústredné kúrenie, návrh rieši zásobovať teplom formou etážového plynového kúrenia resp. plynovými pecami.

16. POŠTA A TELEKOMUNIKÁCIE

16.1 Zhodnotenie zabezpečenia územia telekomunikačnými zariadeniami

Z hľadiska zabezpečenia telekomunikačných služieb na území okresu Poltár sú podstatné tieto zložky:

1. Telekomunikácie a rádiokomunikácie
2. Pošta

1. Telekomunikácie a rádiokomunikácie

Po telekomunikačnej stránke patrí UTO Poltár do TTO Banská Bystrica. Podľa nového územnosprávneho členenia telekomunikačnej siete patrí UTO Poltár pod primárnu oblasť Lučenec, ktorá je územne začlenená do sekundárnej oblasti Banská Bystrica.

Telekomunikačné spojenie je v súčasnosti prevádzané diaľkovými metalickými analógovými telekomunikačnými káblami, ktoré prechádzajú cez okresné sídlo Poltár /ATÚ/ a z ktorého je paprškovite rozvetvená telekomunikačná sieť v okrese. V Poltári sa v priestoroch telekomunikačnej budovy a pošty nachádza digitálna ústredňa typu ALCATEL 2000 systém S12. V roku 1997 sa plánuje napojenie ATÚ na trasu diaľkového optického kábla / DOK / v smere Lučenec - Poltár - Kokava - Brezno.

- Súčasný stav

Telefonizácia riešeného územia ÚPN SÚ Poltár je zabezpečená z ATÚ a to prostredníctvom analógovej technológie miestnej telekomunikačnej siete (ďalej mts), ktorá je prevedená Al a Cu káblami Od ATÚ sú vyvedené kábelové a vzdušné telekomunikačné rozvody do celého riešeného územia. Kapacita mts je v súčasnosti vyťažená a ďalšia potreba telefonizácie riešeného územia bude zabezpečovaná pripokládkou telekomunikačných káblov z ATÚ Poltár do nových okrskov a budovaním novej mts spojenú s modernizáciou jestvujúcej mts.

Miestna telekomunikáčná sieť v MTO je v súčasnosti decentralizovaná a prevedená ako trojstupňová:

I. stupeň ATÚ - TR

II.stupeň TR - SR

II.stupeň SR - ÚR účastník resp. SB

Telekomunikačné miestné zariadenia a vedenia mts sú vyťažené a v niektorých častiach v zlom technickom stave, resp. sú nefunkčné. Z tohto dôvodu bude nutné, v rámci plánovaného rozvoja mesta Poltár a priľahlého záujmového územia ÚTO Poltár rozšíriť existujúcu miestnú telekomunikačnú sieť v súčinnosti s prebiehajúcou výstavbou diaľkových optických káblov, oblastných optických káblov a digitálnych telekomunikačných ústrední.

- Návrh riešenia

Pre uvažovanú bytovú výstavbu hromadnú (HBV), individuálnu (IBV), občiansku vybavenosť a priemyselnú zónu v riešenom území s navrhovaným celkovým počtom 2 546 bytov do roku 2015, je v tomto stupni navrhovaná 90 - 100% telefonizácia bytov a objektov občianskej výstavby s rezervou pre potreby priemyselnej zóny.

$$HTS = \frac{poèet\ bytov \times telefónna\ hustota}{100} = \frac{2546 \times 90}{100} = 2292$$

$$HTS = \frac{poèet\ bytov \times telefónna\ hustota}{100} = \frac{2546 \times 100}{100} = 2546$$

Navrhovaná HTS z počtu bytov podľa jednotlivých okrskov:

číslo	názov	navrhovaný stav bytov pre obdobie do roku 2015 / stav+ návrh/	HTS / Pp
1	Centrum	1 642	1 448
2	Nová časť IBV	260	260
3a	Stará časť IBV	371	334
4a	Slaná Lehota	60	54
5a	Zelené	100	90
6	Priemyselný areál	43	85
10	Hájiky, Maky, Prievrana	70	21
SPOLU		2 546	2 292

Návrh rozšírenia MTS

Telekomunikačné napojenie novonavrhovanej IBV, HBV ako aj občianskej vybavenosti v okrsku č. 1 - Centrum bude prevedené z káblovej komory telekomunikačnej budovy samostatným telekomunikačným káblom v zemi s dimenziou 1000 Pp - 500 XN, ktorý bude zaustený do

traťového rozvádzača v mieste novej HBV. Osadenie traťového rozvádzača bude v samostatnej miestnosti navrhovanej HBV resp. objektu občianskej vybavenosti. Napojenie bude prevedené klasickou kábelovou technológiou zemným úložným káblom.

Nová časť IBV v okrsku č. 2 pri ceste na Slanú Lehotu bude riešená pripokládkou k navrhovanému diaľkovému optokáblu DOK /1997/ a oblastnému optokáblu /OOK/ metalickým káblom o dimenzii 200 Pp - 100 XN. Tento kábel bude využitý tiež na posilnenie mts v okrsku 3a, Stará časť IBV.

Okrsok č. 4a Slaná Lehota, ktorý je v súčasnosti napojený odbočkou zo zemného kábla ATÚ Poltár - Kokava bude po dokončení pokládky DOK Lučenec - Brezno posilnený z existujúceho metalického diaľkového kábla ATÚ Poltár - Kokava nad Rimavicou.

V súčasnosti sa pripravuje realizácia pripokládky zemného metalického kábla k navrhovanej trase DOK v úseku ATÚ Poltár - Zelené. Z tohto kábla bude prevedené napojenie novej mts v okrsku č. 5a - Zelené s požadovaným počtom Pp pre tento okrsok.

Potreba nových telefónnych prípojok pre okrsok č. 6 - Priemyselný areál bude riešená dovedením potrebného počtu Pp odbočkou z uvažovanej pripokládky ATÚ Poltár - Zelené do sieťového resp. traťového rozvádzača v tomto okrsku.

Káble miestnej telekomunikačnej siete sa budú budovať ako úložné káble položené v zemi do rýhy a samonosnými káblami zavesenými na stožiaroch. Do spoločnej trasy pripokládok navrhujeme v hlavných trasách spoločne s metalickými káblami mts ukladať aj PE rúry pre optické káble s výhľadovým využitím.

Pripojenie objektov HBV,IBV, ako aj objektov občianskej vybavenosti na mts v navrhovaných okrskoch navrhujeme previesť zemnou kabelážou až do objektu a to tak, že sa na budúce vtiahnutie telekomunikačného kábla do objektu uloží v zemi chránička zodpovedajúceho prierezu a na objekte sa osadí telekomunikačná skrinka typu Mikos, resp. Crone.

Nakoľko je budovanie optotrasy DOK plánované už tomto roku je nutné pri akceptovaní tohto návrhu rozvoja telekomunikačnej siete v riešenom území ÚPN mesta Poltár zahájiť čo najskôr projekčnú prípravu riešenia predmetných pripokládok. Pre plánovaný rozvoj riešeného územia bude nutné zväčšiť kapacitu jestvujúcej digitálnej ATÚ v Poltári a zrealizovať jej napojenie na trasu DOK už v tomto roku 1997.

OÚ resp. MÚ musí včas oznámiť Slovenským Telekomunikáciám OS Telekomunikácií PO Lučenec zahájenie prípravy na inžinierskych sieťach, aby zemné práce spojené s kladením telekomunikačných káblov prebiehali v súčinnosti s ostatnými inžinierskými sieťami /plyn, elektrika, atď /.

Ochrana

Pri investičnej výstavbe je potrebné dodržať ochranné pásmo talekomunikačných vedení. Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení je 1.5 m na každú stranu od trasy ich uloženia, 3 m do výšky a 3 m do hlbky od úrovne terénu. Ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení je 1 m od trasy ich pokládky. Ochranné pásma sú vymedzené a charakterizované vo

vyhláške č. 111/64 Zb.a zákon č. 110-64 Zb. o ochrane. V prípade realizácie akcie spojených so zemnými prácami sa doporučuje vždy konkrétnu akciu prejednať s OS telekomunikácií PO Lučenec, ktorá vydá svoje vyjadrenie aj s podmienkami realizácie.

2. Pošta

V novovzniknutom okrese Poltár zabezpečuje služby 15 pôšt z toho 14 na vidieku, ktoré sú organizačne začlenené do strediska poštovej prevádzky Lučenec, OZ stredoslovenské riaditeľstvo pôšt Banská Bystrica. Prioritný význam má pošta v okresnom meste Poltár.

- počet obyvateľov na jednu poštu 1577
- počet obyvateľov na jednu poštu v meste Poltár 5951
- počet obyvateľov na jednu priehradku 1028
- počet obyvateľov na jednu poštovú schránku 422

Realizácia rozvojových a kvalitatívných zámerov je podmienená finančnými zdrojmi, ktoré budú využité na:

- automatizáciu priehradkových pracovísk na poštách v okrese, ktoré poskytujú najväčší objem poštových služieb
- rozšírenie zmenárenskej činnosti, stávkovej služby, komerčných aktivít a kvalitu služieb Poštovej banky
- v novovytvorenom sídle Poltár poskytovanie služieb v požadovanom rozsahu

Zvyšovanie kvality poskytovaných služieb bude Slovenská pošta š.p. realizovať na základe vypracovaných rozvojových programov, predovšetkým vybudovaním informačného systému, technickým zabezpečením a permanentným školiacim programom pracovníkov pôšt.

17. OBSAH DOKUMENTÁCIE

A - textová časť

č. 1 - Sprievodná správa

č. 2 - Regulatívy územného rozvoja a verejnoprospešné stavby

č. 3 - Návrh zmien funkčného využitia pozemkov, vyhodnotenie záberov PPF

B - grafická časť

výkres č. 4 - Komplexný urbanistický návrh katastrálneho územia	M 1: 10 000
výkres č. 5 - Funkčné využitie plôch	M 1: 5 000
výkres č. 6 - Návrh dopravy	M 1: 5 000
výkres č. 7 - Návrh vodného hospodárstva	M 1: 5 000
výkres č. 8 - Návrh zásobovania elektrickou energiou, plynom, teplom a telekomunikáciami	M 1: 5 000
výkres č. 9 - Návrh verejnoprospešných stavieb	M 1: 10 000
výkres č. 10 - Návrh zmien funkčného využitia pozemkov,	

vyhodnotenie záberov PPF	M 1: 10 000
výkres č. 11 - Návrh využitia krajiny	M 1: 10 000